Poštnina plačana v gotovini.
Leto XI., št. 31.

Ljubljana, petek 7. februarja 1930

Cena 2 Din

Naročnina znaša mesečno 25.— Din, za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:
Ljubljana: Knaflјeva ulica 5. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 440
Celje: Kocenova ul 3 Telefon št 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu

JUTRO

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova ulica 54. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešernova ulica 4. — Telefon št 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta št. 13. — Telefon št 455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št 190
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842; Praha číslo 78.180; Wien št 105.241

Podpis prijateljske pogodbe med Italijo in Avstrijo

Dr. Schober dosegel popolnoma namen svojega poseta v Rimu — Prijateljska pogodba bo objavljena prihodnjo sredo

Rim, 6. februarja, s. Danes opoldne sta v palači »Venezia« avstrijski zvezni kancelar dr. Schober in šef vlade Mussolini podpisala italijansko-avstrijsko prijateljsko, poravnalno in razsodiščno pogodbo. Po podpisu je izročil ministrski predsednik Mussolini zveznemu kancelarju dr. Schobru srebrno sohico, ki predstavlja Tibero.

Rim, 6. februarja, s. Avstrijski zvezni kancelar dr. Schober je posetil danes avstrijski zgodovinski zavod, kjer ga je pozdravil v imenu najstarejšega znanstvenega zavoda v inozemstvu profesor Dengel.

Popoldne je sprejel dr. Schober v »Grand-hotelu« italijanske novinarje in jim med drugim izjavil, da je Italiji predvsem hvaležen za prisrčen sprejem, ki ga je bil deležen. Takoj je pristavil, da je v polni meri dosegel namen svojega potovanja. V Italijo ni prišel samo zato, da podpiše prijateljsko pogodbo, ki je bila opoldne podpisana, temveč tudi zato, da se zahvali fašistični vladi za odporo, ki jo je nudila Avstriji na konferenci v Haagu. Če se je konferenca, je nadaljeval, končala z uspehom za vse udeležence, je bil ta uspeh tem večji za Avstrijo, ki je imela priliko ugotoviti, kako veliko razumevanje je dokazala za njene potrebe Italija. Dr. Schober je zaključil svojo izjavo z izrazom upanja, da nova doba prijateljskih odnošajev med Italijo in Avstrijo ni samo v medsebojnem interesu obeh držav, temveč tudi v interesu vse Evrope, katere osrednje točke tvori avstrijska republika. Dr. Schober je obenem sporočil, da bo besedilo danes podpisane pogodbe objavljeno sporazumno z italijansko vlado istočasno v Rimu in na Dunaju prihodnjo sredo. Pogodba krona prizadevanja za zaključitev prijateljskih odnošajev med obema državama in ima razsodiščnim potom poravnati vsa nasprotstva, ki bi mogla odslej nastati med obema državama.

Rim, 6. februarja, s. Danes opoldne zaključena prijateljska in razsodiščna pogodba med Avstrijo in Italijo se v bistvu strinja s pogodbami sličnega značaja, ki sta jih v zadnjem času sklenili Italija in tudi Avstrija z drugimi državami. Pogodbeni stranki se obvezujeta, da bosta spore kakršnekoli vrste, ki bi nastali med njima in bi jih ne bilo mogoče v določenem roku urediti diplomatskim potom, predložili v odločitev stalnemu mednarodnemu razsodišču v Haagu ali poravnalnemu postopanju ali posebnemu razsodišču. Spori, katerih ureditev je vezana po drugih dogovorih na posebno postopanje, se bodo obravnavali po določbah v teh dogovorih.

Vsi listi komentirajo izredno ugodno podpis italijansko-avstrijske prijateljske pogodbe. »Lavoro fascista« piše, da so pri tej priliki vsi Italijani na strani Mussolinija in da pozdravljajo s prijateljskimi in odkritosrčnimi čustvi avstrijsko neodvisnost ter njen preporod. »Tribuna« piše, da je treba zaključitev prijateljske pogodbe z Avstrijo prišteti med pojave, značilne za Mussolinijevo politiko, ki skuša polagoma rešiti vsa sporna vprašanja, ki so še ostala nerešena. »Giornale d'Italia« poudarja, da ima protokol iz palače »Venezia« predvsem ta pomen, da postavi razmerje med Rimom in Dunajem na zdravo podlago in ustvari v medsebojnih odnošajih nov red, ki je do sedaj v nekaterih zadevah kolebal. Ta listina je dokaz poštene politike in sporazuma ter pomeni korak velikopotezne Mussolinijeve akcije k popolnemu pomirjenju. Sedaj je treba pogodbo tudi tolmačiti in izvesti v duhu, v katerem je bila sklenjena.

Sporazumevanje na londonski konferenci

Zbližanje med angleškimi in francoskimi predlogi — Nesoglasje o kategoriziranju križark in rušilcev

London, 6. februarja AA. Na današnji seji prvega odbora pomorske razorožitvene konference je bil dosežen precejšen napredek na poti rešitve enega najtežavnejših problemov konference. Odbor je namreč razpravljal o vprašanju zbližanja angleškega in francoskega stališča glede na način omejitve pomorskega oboroževanja. Kakor znano, stoji Francija na stališču, naj se omeji pomorsko oboroževanje po globalni tonaži, dočim smatra Anglija, da bi bilo najbolje razorožiti po kategorijah bojnih ladij, kar se je zelo dobro obneslo na pomorski konferenci treh držav v Ženevi l. 1927. Da se poravna spor med francoskim in angleškim stališčem, je angleška delegacija minuli teden predlagala kompromis med francosko in angleško tezo glede na pomorsko oboroževanje. Anglija je v svojem predlogu popustila v vprašanju prenosa tonaže z ene kategorije vojni ladij v drugo. Po torkovih razpravah o teh predlogih so se vršila nadaljna posvetovanja na seji prvega odbora pomorske razorožitvene konference.

Po seji je bil izdan komunike, ki pravi, da je odbor proučeval možnost sporazuma med angleškim in francoskim stališčem. Na tej seji je italijanska delegacija obnovila svoje splošne pridržke glede na potrebo, da se prej kontingira globalna tonaža.

Odbor je nato otvoril razpravo o klasifikaciji raznih tipov vojnih ladij. V tem vprašanju je bil dosežen ugoden napredek. Pozneje se je konstituiral odbor strokovnjakov, ki bo redigiral resolucije, preden se bo o njih razpravljalo na nadaljnjih sejah prvega odbora. Kakor se doznava, je prvi odbor na prvi seji razpravljal med drugim o vprašanju rušilcev in križark. Francija je predlagala, naj se postavijo lake križarke in rušilci v eno kategorijo. Japonci so podpirali francoski predlog, dočim so bili angleški in ameriški delegati odločno proti. Italija do sedaj ni izrekla svojega mnenja o tej zadevi. Kakor kaže se bo konferenca sporazumela najbrže na temelju principa globalne tonaže, ki se bo razdelila med posameznimi kategorijami in posameznimi državami.

Spor med anglikansko cerkvijo in državo

Revizija razmerja med cerkvijo in državo — Od časov reformacije najresnejši spor

London, 6. februarja, d. Včeraj je cerkvena skupščina anglikanske cerkve razpravljala o resnem sporu med cerkvijo in državo, ki je eden najhujših od časov reformacije do danes. Cerkvena skupščina je z 382 proti 105 glasovi sklenila, da se sestavi komisija, ki bo proučevala sedanje odnošaje med cerkvijo in državo. Spor je nastal, ker je parlament meseca decembra l. 1928. odklonil novi molitvenik, kar smatrajo angleški cerkveni krogi za poizkus zmanjšanja ugleda cerkve v Angliji. Imenovana komisija bo morala proučiti sredstva, da se izpremene sedanje ustavne in zakonske določbe, v kolikor ovirajo uveljavljenje principa, da je cerkev v prvi vrsti poklicana sklepati končnoveljavno v verskih zadevah.

Yorški nadškof dr. Temple je v svojem govoru izjavil, da smatra duhovno neodvisnost cerkve za nujno potrebno ter bistveno in da se bo morala cerkev razdržaviti, pri čemer mora biti na svojo neodvisnost pripravljena doprinesti tudi žrtve. Canterburyjski nadškof je izjavil, da je položaj zelo kočljiv, ker bi nezakonita akcija škofov lahko dovela do odprtega spora z zakoni. Več govornikov je na skupščini poudarjalo, da hodi anglikanska cerkev ob robu propada. V vprašanju poročnega prava nastajajo med cerkvijo in državo neprestani spori. V cerkvi se je razpasla nezakonitost v najhujši obliki.

Seji cerkvene skupščine je prisostvovalo mnogo občinstva, ki je z velikim interesom sledilo razpravam.

Razprtije med bolgarskimi komunisti

Sofija, 6. februarja. AA. Bolgarska komunistična stranka preživlja hudo krizo. Mlajši člani so nezadovoljni z zadržanjem in delom starejših pristašev, zlasti pa z nekimi poslanci. Centralni odbor stranke bo predlagal kongresu, naj izključi iz stranke poslanca Halajdžijeva in 16 drugih starejših članov, ker smatra, da niso delali v soglasju s statuti stranke.

ČEŠKOSLOVAŠKI SOKOL POZDRAVLJA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Sporočilo ČOS starešinstvu SKJ — Odobritev vstopa JSS v novega Sokola — Udeležba na beograjskem zletu

Beograd, 6. februarja. AA. G. Gjuro Paunković je uspešno dovršil svojo misijo v Pragi, kjer je bil kot delegat Sokola kraljevine Jugoslavije. Sinoči je prišlo do sklepa glede stališča ČOS-SKJ. O tem je starešinstvo ČOS obvestilo starešinstvo SKJ s tem-le sporočilom:

»Predsedstvo Češkoslovaške obce sokolske se je sestalo 3. februarja na izredno sejo, da čuje poročilo g. Paunkovića. Ta vaš delegat je podrobno orisal historijat vaše gimnastične organizacije. Objasnil je vašo organizacijo in razloge, ki so vodili bratski Jugoslovenski sokolski savez, da je stopil v vašo organizacijo z vsemi svojimi društvi in župani. Razložil nam je rezultate razprave o pravilih, ki nam jih je predložil. Istočasno smo doznali tudi, kako je sestavljeno predsedstvo vaše organizacije.

Ko nam je g. Paunković vse to pojasnil, nam je izrazil vašo željo, da bi tradicija bratske ljubezni, ki je spajala ČOS z JSS, bila prenešena tudi na vašo organizacijo in da priporočimo vašo prijavo za vstop v slovansko sokolsko zvezo. Naposled nas je obvestil, da je uprava vaše organizacije prevzela popolnoma v svoje roke prireditev zleta, ki ga je že pripravljal JSS, in nam izročil vaše povabilo. Razumemo vas, verne privržence svojega naroda, da ste pripravljeni vsak trenutek in o vsaki priliki izvajati sokolska načela in izvrševati dolžnost, da služite državi in narodu z vsemi svojimi silami. Temu je dokaz vaš vstop v novo organizacijo in delo na novih pravilih. Zato prav tako verujemo, da boste v to organizacijo v polni meri prinesli načela Tyršovega nauka.

S to vero vam prožimo roke v svrho dobrega dela v korist obeh držav in narodov. S to vero upamo, da pojdete za istimi cilji z nami skupaj in da boste delali po istih metodah. Prvi izraz te naše vere bo, da se bomo potrudili, da boste sprejeti v savez slovanskega Sokolstva in da se bomo pripravili na vaš zlet. Naša moč je v Tyršovih idealih in v uresničenju naporov in skupnih teženj. Bodite v svojem delu vedno čvrsti, krepki in vztrajni!«

Podpis v Sofiji

Včeraj so bili v Sofiji podpisani protokoli o doseženem sporazumu

Beograd, 6. februarja, p. Nocojšnja »Pravda« poroča: Danes dopoldne so bili v zaključni seji mešane jugoslensko-bolgarske komisije podpisani protokoli o doseženem sporazumu. Po končanem podpisovanju sta predsednika obeh delegacij sprejela novinarje ter jim podala krajše izjave.

Predsednik bolgarske delegacije Rasukačov je izjavil: **»Pogajanja, ki so se vršila med našo in jugoslovensko delegacijo, so bila zaključena v najlepšem in popolnem soglasju. Zelo sem zadovoljen z doseženimi rezultati in uverjen sem, da je napravljen velik korak naprej glede ureditve odnošajev med Bolgarijo in Jugoslavijo.«**

Predsednik jugoslovenske delegacije Janković je dejal: **»Srečen sem, da so pogajanja tako uspešno končana. Niti eno vprašanje, ki je bilo na dnevnem redu, ni ostalo nerešeno. Rezultat naših pogajanj je za obe državi odličen. Obetam si od tega zelo mnogo, uverjen pa sem tudi, da ne bo ostalo samo pri tem, marveč da bo ta pot sporazuma še nadalje razširjena in poglobljena ter da bodo na enak način rešena tudi vsa druga še obstoječa vprašanja.«**

Predsednik bolgarske delegacije je na te besede g. Jankovića dodal: **»Vse to, kar je povedal g. Janković, podpišem tudi jaz z obema rokama.«**

Znaten uspeh rumunske vlade

Pri volitvah v pokrajinske skupčšine je vlada Maniu-a dosegla ogromno večino

Bukarešta, 6. februarja. AA. »Rador« poroča: Izidi volitev v okrožne skupščine, ki so bili znani davi, kažejo, da so dosegle vladne liste velik uspeh. Vladne liste so pridobile na Erdeljskem vse mandate, razen v Sibinju, kjer je nemška stranka dobila eno petino vseh glasov, ter v treh erdeljskih okrožjih, kjer ima madžarska stranka nespremenjeno večino glasov. Liberalna stranka je dosegla v 27 okrožjih petino vseh glasov. V smislu določb volilnega zakona bo imela temu primerno število zastopnikov v okrožnih skupščinah. Vlada je prejela v mnogih pokrajinah skoro vse glasove, v okrožjih stare Rumunije pa veliko večino.

Bukarešta, 6. februarja. p. Četudi še niso znani podrobni rezultati volitev v pokrajinske zbore, je vendar že iz dosedanjih rezultatov razvidno, da je dosegla vlada gosp. Manjua velik uspeh. Izid volitev dokazuje, da uživa sedanji režim še vedno zaupanje širokih kmetskih množic. V Erdelju in drugih pokrajinah izven stare Rumunije je dobila vlada okoli 90% vseh oddanih glasov. V starih rumunskih pokrajinah so dobili liberalci samo v treh okrožjih nad 25 % vseh glasov, kar jim daje po volilnem zakonu pravico do ene tretjine mandatov.

Bukarešta, 6. februarja. č. Iz končnih rezultatov rumunskih okrožnih volitev je razvidno, da je dobila narodna kmetiška stranka okoli 80 % vseh glasov. Od skupnega števila 71 okrožij je dobila opozicija po zakonu določeno petino glasov samo v 31 okrožjih. Zato prejme primerno zastopstvo opozicija le v tem manjšinskem številu okrožij. V ostalih 40 okrožjih je zmaga vlade popolna.

Katoliški blok v ČSR propadel

Načrt osnovanja češkoslovaškega katoliškega bloka se je ponesrečil in zato Hlinka tudi ni sklical ustanovne konference

Praga, 6. februarja. M. »Lidove Noviny« pišejo pod naslovom »Katoliški blok pokopan«:

Kakor se je moglo pričakovati že po zadnji izjavi g. Šramka v Brnu, je ideja katoliškega bloka propadla in se ne bo dala izvesti. Inicijator tega bloka pater Hlinka ni mogel zaradi tega sklicati napovedane konference, ki bi imela sklepati o pripravah za sklicanje kongresa poslancev vseh katoliških strank. Ta kongres bi imel izvoliti izvršni odbor katoliškega bloka in izdelati podrobni delovni program. Vprašanje pa je, kaj bodo k temu dejali škofje in visoka duhovščina, ki so prvi pokrenili ustanovitev katoliškega bloka. Šramek si s svojim postopanjem gotovo ni pridobil simpatij cerkvenih krogov. To se je pokazalo že v Olomucu, kjer je kler odkrito pokazal svoje nezadovoljstvo.

Delavska vlada za poglobitev trgovinskih odnošajev med Anglijo in Rusijo

V Zvezi s pobijanjem brezposelnosti mora Anglija iskati nova tržišča za svoje izdelke — Trgovino ovira pomanjkanje kreditov

London, 6. februarja. AA. Na seji spodnje zbornice je poslanka delavske stranke Miss Wilkinson otvorila debato o trgovini z Rusijo. V svojem predlogu je zahtevala, naj angleška vlada glede na veliko brezposelnost, ki vlada v Angliji, skuša na vse načine otvoriti nova tržišča za angleške proizvode v inozemstvu in po možnosti oživeti trgovino z Rusijo ter jo postaviti s primernimi trgovinskimi pogodbami na solidno podlago.

Tajnik za prekomorsko trgovino Gillet je odgovoril na interpelacijo, da je njegov oddelek storil vse, da oživi trgovino z inozemstvom. Oddelek je odposlal svoje zastopnike v Rusijo, ki so proučili tamošnji gospodarski položaj. Vlada je storila in bo storila vse, da oživi rusko - angleške trgovinske odnošaje. Če želi Rusija imeti kredit v Angliji, bo morala rešiti vprašanja ruskih dolgov Angliji. Na ta način bi Anglija prišla v posest velikih vsot denarja, ki bi jih lahko vporabila v trgovini. Gillet je nadalje izjavil, da je nastala na finančnem trgu zaradi borznega poloma v Zedinjenih državah velika kriza in da je zelo težko dobiti v Londonu posojilo. Vlada mora imeti to gospodarsko stanje na umu, preden prepusti kredite za druge države. Gillet je nadalje priznal, da bi se mnogo trgovskih zaključkov z Rusijo ne moglo zaključiti brez eksportnih kreditov. Akcija delavske vlade je imela že za posledico, da se je angleški izvoz v Rusijo nekoliko zvišal in da so se odnošaji med obema državama izboljšali, kar bo gotovo imelo ugodne posledice za bodočnost. Vlada upa, da bo v kratkem stopil v veljavo trgovinski dogovor med Anglijo in Rusijo. Predlog ge. Wilkinson je bil po govoru Gilletta sprejet.

Prihod naše kraljice v Bukarešto

Bukarešta, 6. februarja. AA. Danes ob 11. dopoldne je dopotovala s posebnim vlakom v Bukarešto Nj. Vel. kraljica Marija v spremstvu dvorske dame ge. Eleonore Švrljugove in adjutanta majorja Pogačnika. Vlak se je ustavil na dvorski postaji v Controcenu. Na postaji so Nj. Veličanstvo sprejeli kraljica mati Marija, princesa Ileana s svojim zaročencem knezom Hochbergom, kraljevo namestništvo s knezom Nikolajem, člani vlade s predsednikom Maniumom na čelu, kraljica Elizabeta, naš poslani na rumunskem dvoru Čolak-Antić, naš vojni ataše general Stojanović z gospo, z osobjem kraljevega poslanstva in dostojanstveniki rumunskega dvora. Nj. Vel. kraljica Marija, ki se je počutila zelo dobro, je stopila prva iz vlaka in se poljubila s kraljico materjo.

Lepa jugoslovenska prireditev v Berlinu

Berlin, 5. februarja. AA. Snoči je bil v velikih prostorih Aerokluba svečan ples jugoslovenskih študentov skupno s Svetosavsko besedo. Proslavi so prisostvovali tudi naš poslanik v Berlinu g. Balugdžić z vsem osobjem poslaništva, mnogo članov diplomatskega zbora, člani reparacijske komisije, mnogo vojaških in civilnih funkcijonarjev, kulturnih osebnosti in novinarjev. Ataše za tisk g. Vinaver je v nemškem jeziku imel predavanje o kulturi Nemanićev. Nato so naši mladi umetniki absolvirali več točk. Gdč. Vlasičeva je odigrala več komadov na klavirju, gdč. Kalmićeva pa je odpela nekaj pesmi. Po tej zelo uspeli in animirani zabavi se je rodila tudi inicijativa za ustanovitev nemško - jugoslovenskega udruženja. Zbranih je bilo več podpisov na pozivu za ustanovitev tega društva.

Predavanje inž. Štebija v Pragi

Praga, 6. februarja. h. Zvečer je priredila zveza češkoslovaških elektrotehnikov v veliki dvorani fizikalnega zavoda češke tehnike predavanje o elektrifikaciji Jugoslavije. Predaval je inž. Štebi iz Ljubljane nad dve uri dolgo. Predavanje je bilo razmeroma zelo dobro obiskano in so se ga udeležili številni univerzitetni in srednje-šolski profesorji ter dijaki, v prvi vrsti Jugosloveni iz Prage.

Skupščina Zveze jugoslovenskih mest

Zagreb, 5. februarja. n. Zagrebški župan dr. Srkulj je kot predsednik zveze jugoslovenskih mest sklical glavno skupščino zveze za 29. marca ob 9. dopoldne v Beogradu. Zborovanje se bo vršilo v velikj občinski dvorani.

Odpust iz državne službe

Beograd, 6. februarja. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja dne 6. februarja je bil na predlog predsednika ministrskega sveta in ministra notranjih zadev odpuščen iz državne službe Milan S. Jovanović, referent v 5-I Centralnega presbiroja predsedništva ministrskega sveta.

Znižanje obrestne mere v Ameriki in Angliji

Newyork, 6. februarja. r. Ameriška federalna rezervna banka je znižala diskontno mero na 4 odstotke.

London, 6. februarja. s. Angleška banka je znižala diskontno mero na 4 in pol odstotka.

Seja ljubljanske občinske uprave

Kraljeva pomoč za regulacijo Ljubljanice — Prisega novih občinskih svetnikov — Preureditev glavnega kolodvora zagotovljena — Nove ulice — Zahvala Glasbeni Matici

Ljubljana, 6. februarja.

Po daljšem odmoru je bila za danes zvečer sklicana plenarna seja ljubljanske občinske uprave. Kmalu po 5. uri je župan dr. Puc otvoril sejo in ugotovil sklepčnost. Svojo odsotnost so opravičili občinski svetniki dr. Bohinjec, inž. Pavlin in Ivan Hribar.

Župan je nato podal predsedstveno poročilo. Naglašal je, da je najvažnejši dogodek zadnje dobe bila poklonitvena deputacija iz dravske banovine pri Nj. Vel. kralju. *Pri tej priliki je Nj. Vel. kralj obljubil delegaciji ljubljanske občine, da bo država vse storila, da se izvede regulacija Ljubljanice.* V posebni avdijenci, ki jo je imel župan, je vladar poklical finančnega ministra in mu dal naročilo, *da se regulacija Ljubljanice izvede kolikor mogoče po želji ljubljanske občine in se v državnem budžetu predvidijo potrebne vsote kot državni prispevek.* Župan je poudaril, da moramo biti hvaležni kralju za vladarsko naklonjenost in je predložil, da se Nj. Veličanstvu odpošlje naslednja zahvala:

»Nj. Vel. kralju Aleksandru.

Beograd

Občinski svet ljubljanski, zbran na svoji plenarni seji, se udano zahvaljuje Vašemu Veličanstvu za naklonjenost in odločitev v stvari regulacije Ljubljanice, ki je za naše mesto vitalnega pomena. Bog živi Vaše kraljevo Veličanstvo. Župan dr. Puc.« (Navdušeni živio klici.)

Preureditev glavnega kolodvora

Nadalje je župan poročal, da se je dosegel v tem času tudi drug uspeh v zadevi preureditve našega kolodvora. Naša akcija in osebna intervencija je imela delni uspeh. Na našo predstavko smo prejeli od generalne direkcije državnih železnic v Beogradu nastopni dopis od 28. decembra 1929:

»Na Vašo predstavko od 6. novembra minulega leta čast mi je sporočiti vam, da je generalni direkciji železnic znano, da glavni kolodvor v Ljubljani ne odgovarja današnjim prometnim potrebam, ali zaradi nezadostnih finančnih sredstev se ni moglo doslej pristopiti k ureditvi tega kolodvora. Sedaj se v ljubljanski direkciji dela na projektu za raširjenje in rekonstrukcijo tega kolodvora in po izvedbi tega načrta pride načelnik gradbenega oddelka generalne direkcije osebno v Ljubljano, da prouči, kako bi se v sporazumu z magistratom prišlo do odločitve o rekonstrukciji kolodvora. Prvi obrok v iznosu 3 milijone dinarjev za izvršitev teh del, je vnešen v budžetni predlog za leto 1930-31. in postopoma se bodo v teku prihodnjih let istotako vnesle potrebne vsote v budžet, dokler se rekonstrukcija kolodvora ne izvede.«

Prisega novih obč. svetnikov

Občinski svet je sprejel ta dopis z odobravanjem in ploskanjem na znanje. Nato je župan sporočil, da je bil namesto dosedanjega podžupana, bana inž. Dušana Serneca, imenovan za podžupana mesta Ljubljane prof. dr. Evgen Jarc v Ljubljani. (Odobravanje.) Nadalje so bili z odlokom notranjega ministra namesto razrešenih bivših občinskih svetnikov na novo imenovani nastopni občinski svetniki: Zupančič Fran, inženjer; Jenko Avgust, posestnik; Knez Saša, trgovec; Kregar Ivan, obrtnik; Ludvik Avgust, postajenačelnik; Malenšek Josip, bančni ravnatelj; Meden Viktor, trgovec; Mohorič Ivan, tajnik zbornice za TOI; Pavlin Josip, inženjer; Sušnik Rihard, lekarnar; Hribar Rado, poslovodja; Čeč Karel, tiskarniški ravnatelj in Šarabon Andrej, veletrgovec, vsi v Ljubljani.

Župan dr. Puc je nato izjavil: Ko se s tega mesta zahvaljujem razrešenim gg. občinskim svetnikom za njihov trud in delo, mi je čast prisrčno pozdraviti novoimenovane gg. občinske svetnike. Prav nič ne dvomim, da vas bo pri vašem delu vodila popolna ljubezen do domovine, naroda in našega mesta. Ta zbornica naj bi bila izključno gospodarska korporacija, ki naj bi delala za prospeh vseh stanov v našem mestu in tako najbolje vršila naloge, ki so ji bile postavljene po intencijah Nj. Vel. kralja.

Novo imenovani občinski svetniki, razen odsotnega inž. Pavlina, so položili prisego v roke župana.

Po zaprisegi, kateri so vsi občinski svetniki stoje prisostvovali, je občinski svet prešel na dnevni red. Na predlog načelnika finančnega odseka obč. svet. Tavčarja je bilo rešenih več prizivov zaradi davčnih predpisov

Poročila finančnega odseka

Za finančni odsek je poročal načelnik obč. svet. Tavčar. Pritožbama dr. Ladislava Lajovica in Karla Preloga proti predpisu prirastkarine se je deloma ugodilo ter se je predpis zmanjšal. Zavrnila pa se je tozadevna pritožba Milke Kovač kot neutemeljena, dočim se je pritožba Martina Mahkote vrnila magistratu v ponovno proučitev.

OUZD se je oprostil davka za avtomobil, ki ga rabi za prevoz bolnikov in zdravnikov. Pritožbi tvrdke Pipan & Comp. proti predpisu avtomobilskega davka se je deloma ugodilo, odklonila pa se je pritožba državnega živinozdravnika Josipa Čeha proti predpisu davka na motorno kolo. Nadalje se je odklonila pritožba bančnega ravnatelja Frana Pavliča proti predpisu pasje takse.

Obratni kredit za mestno elektrarno

Finančni odsek je 4. februarja odobril soglasno predlog upravnega odbora Mestne elektrarne, da najame posojilo 4 milijone Din kot obratni kapital za Mestno elektrarno. Posojilo bi bilo kontokorentno in bi se z njegovimi sredstvi nabavljal elektrarni potrebni materijal, z izkupičkom za ta materijal pa vračalo posojilo. Za druge svrhe bi se posojilo ne smelo uporabljati. Od strani občinskega sveta je bila medtem izražena želja, naj bi se ne vztrajalo pri sklepu finančnega odseka, temveč naj bi se znižalo posojilo začasno na 2 milijona Din. Sprejet je bil po spreminjeval. predlogu obč. svet. Čeča sklep, da se odobri posojilo 4 milijonov Din vendar pa se začasno izplača samo 2 milijona, dočim naj bo za izplačilo nadaljnjih 2 milijonov Din potreben nov sklep občinskega sveta. Tudi je bilo usvojeno stališče obč. svet. Turka, da so za izplačilo tega posojila potrebni podpisi župana, načelnika upravnega odbora in ravnatelja elektrarne.

Imenovanje novih ulic

Za gradbeni odsek je poročal njegov načelnik obč. svet. Evgen Jarc. Že na seji 15. oktobra lani je gradbeni odsek predlagal, naj se preimenujejo nekateri trgi in ulice, na novo pa imenujejo ulice, ki so bile doslej brez imena. Predlog se je takrat vrnil odseku v svrho natančnejše proučitve. Danes predlaga gradbeni odsek, naj se Valvazorjev trg preimenuje v Napoleonov trg, Muzejski trg v Valvazorjev trg, Poljska cesta v Domžalsko cesto, Samotna cesta v Costovo cesto, na novo pa imenujejo naslednje ceste: Cesta med Dunajsko cesto in Herbersteinovo ulico v zvezi s Posavskega ulico in Triglavsko ulico naj se imenuje Jarnikova ulica; cesta pri mestni koloniji za artiljerijsko vojašnico v zvezi s Peričevo in Češko ulico naj se imenuje Ipavčeva ulica; cesta v zvezi z Jelovškovo in Staretovo ulico v Trnovem naj se imenuje Layerjeva ulica; podaljšek Glinške ulice preko Tržaške ceste proti jugu od Tržaške ceste do Gradaščice naj se imenuje Hajdrihova ulica; cesta sporedno s Hajdrihovo ulico ter v isti dolžini ležeča zapadno od nje naj se imenuje Volaričeva ulica; cesta sporedno z Gradaščico na levem bregu od pomerija Mol do Groharjeve ulice naj se imenuje Gundulićeva ulica.

Obč. svet. dr. Jerič smatra, naj bi se zaslišalo mnenje spomeniškega varstva.

Obč. svet. dr. Urbas je kot član gradbenega odseka zavrnil očitek, da bi se pri tem postopalo lahkomiselno. Gradbeni odsek je imel o imenovanju ulic opetovano seje in se zato ne more trditi, da je lahkomiselno postopal.

Župan dr. Puc: No, saj beseda ni konj. (Smeh)

Referent prof. Jarc: Saj ne gre za stare spomenike.

Župan dr. Puc je pojasnil, da je bilo preimenovanje Poljske ceste potrebno, ker obstoja slična cesta že v Mostah. Samotna ulica se je morala preimenovati, ker ni več samotna in so tam že zgradili nove vile. Kar se tiče preimenovanja trgov po spomenikih, pa poudarja, da so se že časopisi norčevali, ker imenujemo v Ljubljani trge po možeh, ki imajo svoje spomenike drugod.

Končno je bil predlog gradbenega odseka soglasno sprejet tudi z glasom obč. svet. dr. Jerča.

Zavrnjene gradbene pritožbe

Pritožba Ljubljanske kreditne banke zaradi prispevka za napravo trotoarja ob njeni palači na Dunajski cesti se je zavrnila, ker se stranka ni držala predpisov mestnega gradbenega urada. Prav tako sta se zavrnili kot neutemeljeni pritožbi Angele Fabinčeve in Iv. Leskovčeve radi prispevka za napravo trotoarjev. Pritožbi fin. prokurature radi prispevka za napravo trotoarjev ob hiša kanonikov pred Škofijo se ugodi ker kanoniki niso lastniki hiš, ki bi bili dolžni plačati prispevek, pač pa verski zaklad. Pritožbi Andreja Dolinarja zaradi prispevka za napravo trotoarja v Bohoričevi ulici se je deloma ugodilo ter se mu odpiše tretjina predpisanega prispevka. Pritožba inž. Antona Sodnika proti odobritvi parcelacije v trnovskem predmestju se je zavrnila. Zavrnila se je tudi pritožba Frana Kunovarja proti odklonitvi prošnje za parcelacijo v šentpeterskem predmestju s pristavkom, da je občina pripravljena zameniati njegovo parcelo z drugo primernejšo. Pritožbi Triumf-Avto zaradi izdanega odloka o stavbnem dovoljenju se delno ugodi. Ugodi se tudi pritožbi Rudolfa Škulja ter se mu izda uporabno dovoljenje zaradi predelave njegovega hotela »Pri Amerikancu«. Nadalje se je ugodilo pritožbi Franca Derende za adaptacijo in prizidek k njegovi hiši na Emonski cesti. Deloma se je ugodilo pritožbi Maksa Velepiča zaradi izdanega stavbnega dovoljenja za zidanje visokopritlične hiše na Ižanski cesti. Zavrnila se je pritožba OUZD zaradi zvišanja dimnikov, ker sosednja hiša Delavske zbornice mnogo trpi zaradi dima. V splošnem se je zavrnila pritožba Stavbne družbe zaradi stavbnega dovoljenja za postavitev gospodarskih objektov ob Šmartinski cesti pač pa se je v nekaterih konkretnih točkah ugodilo. Prošnja Igorja Kavčiča in Matije Keše zaradi parcelacije in zamenjave sveta v kapucinskem predmestju se je odobrila. Prošnja Avgusta Westra, da se pot na Golovec proglasi za zasebno pot, je bila odklonjena, ker je to dohodna pot za vse izletnike, ki hočejo na Golovec. Prošnja mestne občine ljubljanske za stavbno in uporabno dovoljenje ogrevalnice pri klavnici je bila odobrena. Ponovna prošnja Matije Schuberta za namestitev izložbenih omaric na Sv. Petra cesti št. 24 je bila odklonjena. Istotako je bila odklonjena prošnja g. Kalina za prizidek garaže k stanovanjski hiši, ker ni dosegel sporazumnega dovoljenja soseda. Zavrnila se je tudi pritožba g. Rojine zaradi prispevka za trotoar v Kolodvorski ulici.

Prispevek za regulacijo Ljubljanice

Z ozirom na to, da je finančno ministrstvo pristalo, kakor je že župan dr. Puc v svojem predsedstvenem naznanilu sporočil, da bo država prispevala za regulacijo Ljubljanice z eno tretjino potrebnih stroškov, so se dogovorili tudi drugi interesenti v tem vprašanju, da zvišajo svoj prispevek. Tako sta se dogovorila banovina in odbor za osuševanje barja, da bosta skupno prispevala drugo tretjino. Zaradi tega je sklenil občinski svet, da zviša tudi svoj prispevek od 28.5 na 33.3 %.

Izpopolnitev odsekov

Ker je bilo po odloku centralne vlade izločenih več občinskih svetnikov iz prejšnje občinske uprave in imenovanih 13 novih občinskih svetnikov, so se morali tudi odseki občinske uprave sorazmerno izpopolniti. Volitve so bile izvršene sporazumno.

Elektrika za Črnuče

Imenom upravnega odbora mestne elektrarne je poročal obč. svet. Orehek o načrtu pogodbe za oddajo mestnega električnega toka občini Črnuče. Občinski svet je načrt pogodbe odobril.

Anonimna pisma

Župan dr. Puc je pred sklepom seje še poročal, da se je razpasla v Ljubljani navada, pošiljati križem anonimna pisma. Ni skoro dneva, da bi tudi on ne dobival razna taka pisma, ki jih seveda ne more uvaževati. Reagirati pa more na eno tako pismo, ki ga je prejel pred dnevi, ker se napada v njem občinski svet čisto po nepotrebnem in ker gre za vprašanje, ki zanima javnost. V tem pismu se napada občinski svet in župan, da ne otvorijo po že svoj čas storjenem sklepu, trga za živila na Šentjakobskem trgu. Župan ugotavlja, da se je s strani mesta izdalo že ponovno več dovoljenj za prodajo živil na Šentjakobskem trgu, a dotični interesenti niso izrabili tega dovoljenja, ali so pa po pardnevni prodaji odstopili. Prebivalstvo torej naj vzame na znanje, da je občinski svet storil svojo dolžnost, da pa se je ta poskus ponesrečil, ker gredo konzumenti raje na glavni trg, kjer imajo večjo izbiro.

Občinski svet. Dachs prosi, naj bi se mesto vendar zavzelo, da bi se udejstvil živilski trg za šentjakobski okraj. Obč. svet. Likozar izjavlja imenom tržnega odseka, da se je preteklo leto in tudi že letos v vsaki seji tržnega odseka dalo po štirim do petim interesentom dovoljenje za prodajo na Šentjakobskem trgu. Začeli so prodajati doslej samo trije, od teh je eden že nehal po treh dneh, dva sta vztrajala štirinajst dni, torej se nikakor ne more očitati mestnemu občinskemu svetu da ni v tem oziru storil vse, kar je v njegovi kompetenci.

Turneja Glasbene Matice

Pred zaključkom seje se je še oglasil k besedi obč. svet. dr. Ravnihar, ki želi kot predsednik »Glasbene Matice« izreči mestu Ljubljani zahvalo za pomoč, ki je je bila deležna »Glasbena Matica« na svojih turnejah po Češkem in Poljskem, a posebno na zadnji turneji po Franciji, kjer je pevski zbor »Glasbene Matice« žel triumfe. Sodba je bila soglasna, da takega zbora s takimi visokimi umetniškimi kvalitetami, še niso slišali v Franciji. Na tem uspehu imajo zasluge poleg zbora tudi domovina, a posebno mestna občina ljubljanska, ki je nudila »Glasbeni Matici« veliko materijalno in moralno pomoč. Matica se bo izkazala hvaležno s tem, da bo tudi v naprej delovala vztrajno v dosedanji smeri.

Župan dr. Puc z veseljem sprejema na znanje to zahvalo, izjavlja pa, da je tudi občinski svet dolžan izreči »Glasbeni Matici« na izvedbi te turneje svojo iskreno zahvalo, ker je »Glasbena Matica« s to svojo turnejo proslavila naše ime v Franciji, kjer so nas komaj poznali, in proslavila tudi mesto Ljubljano. Uspeh »Glasbene Matice« je tudi naš uspeh in mi smo gotovo ponosni na triumfe, ki jih je dosegel Matični zbor. (Vsesplošno ploskanje.)

Ob 6.45 je župan zaključil javno sejo, nakar se je vršila tajna seja.

Vse „Dečve“ na Planinski ples

† Hauffen Adolf

V Pragi je v noči od 3. na 4. t. m., kakor je »Jutro« že kratko poročalo, nenadoma preminul g. dr. Adolf Hauffen, profesor germanistike in etnografije na tamošnji nemški univerzi. Pokojnik se je rodil v naši Ljubljani l. 1863., njegov brat Jožef je višji sodni svetnik v Ljubljani. Po svojem poreklu Kočevar se je v svojih študijah posvetil v prvi vrsti zanimivi kočevski deželici in njenemu starinskemu prebivalstvu. Posebno velike so pri tem njegove zasluge za zbiranje in študij duhovnih in materijalnih umotvorov kočevskega ljudstva, kakor narodnih pesmi, starih, danes že pozabljenih narodnih šeg in navad itd. Zaradi tega je slovel kot najboljši poznavalec malega kočevskega jezikovnega otoka. Saj je tudi napisal o njem razprav in člankov brez števila; zlasti znana je njegova monografija »Die Sprachinsel Gottschee«. V znanstvenem svetu je bil cenjen zaradi temeljitih študij o narodnem pesništvu vobče. Naši kočevski sodeželani in sodržavljani so ž njim izgubili pač največjega svojega človeka. N. v m. p.! J. R.

Trupla generala Kutjepova še niso našli

Partz, 6. febr. AA. Listi poročajo, da je policija preiskala gozd v Saint Cloudu, ker je prejela nepodpisano pismo, da se nahaja v njem truplo generala Kutjepova. Pri preiskavi se je policija prepričala, da anonimnemu pismu ni verjeti.

Zubkov zna

Berlin, 6. febr. AA. Znani ruski plesalec Zubkov, bivši soprog pokojne Viljemove sestre Viktorije, je izročil pisma pokojnice cesarjevi rodbini proti plačilu 15.000 mark (okrog 200.000 Din).

Krvavi boljševizem

Riga, 6. febr. AA. Po vesteh iz Moskve je sovjetska vlada dala postreliti nad 500 oficirjev bivše caristične vojske, ki so bili zaprti v zaporih. Doslej je bilo dalje ustreljenih 31, škofov, 1560 duhovnikov in 7000 redovnikov in redovnic.

Riga, 5. februarja. V cerkvi Aleksandra Nevskega se je vršila maša zadušnica za neznanimi mornariškimi častniki, ki so bili umorjeni od sovjetske čeke v ruskih koncentracijskih taborih. Maše zadušnice se je udeležila velika množica tovarišev umorjenih. Točno število nesrečnih žrtev ni znano in se giblje med 400 in 500, večinoma članov ruskih plemiških družin. Pred zadušnico so prejeli duhovniki več pisem, v katerih so bila zabeležena imena umorjencev. Iz strahu pred čeko, ki bi gotovo preganjala sorodnike žrtev, imen niso prebrali. Maše zadušnice za pokojniki so se vršile tudi v Parizu, Helsingforsu, Revalu in Varšavi

Žrebanje vojne škode

Beograd, 6. februarja. p. Žrebanje obveznic vojne škode se bo vršilo dne 15. februarja ob 9. dopoldne.

Atentat na novega mehiškega predsednika

Na predsednika republike Ortiza Rubia je streljal mladenič, pristaš katoliške opozicijske stranke, in ga težko ranil — Ranjeni sta bili tudi predsednikova soproga in nečakinja

Mexiko City, 6. februarja. r. Na novega predsednika Ortiza Rubia, ki je včeraj prevzel svoje dolžnosti med velikimi slavnostmi, je bil izvršen atentat. Glavna slovesnost se je vršila na ogromnem stadionu v bližini mesta in ji je prisostvovalo nad 40 tisoč ljudi. Slovesnost, ki se je je udeležil tudi diplomatski zbor, je potekla brez vsakega incidenta. Zaprisega predsednika republike, ki jo je izvršil predsednik mehikanskega kongresa, se je izvršila v največji tišini, nakar je novi predsednik prečital svojo kratko poslanico na mehiški narod. Med vzklikanjem množice se je predsednik republike Ortiz Rubio nato odpeljal v vladno palačo, kjer je zaprisegel novo ministrstvo.

Ko je v spremstvu svoje soproge in svoje nečakinje zapuščal vladno palačo in se je njegov avtomobil vozil počasi skozi množico, je skočil na stopnico avtomobila mlad moški in pričel streljati z revolverjem. Med množico je nastala silna panika. Avtomobil predsednika se je takoj ustavil, dočim so atentatorja prijeli policisti.

Atentator je oddal na predsednika šest strelov. Ena krogla je zdrobila predsedniku spodnjo čeljust, druga krogla pa ga je ranila na levem kolenu. Nečakinja je bila ranjena v prsa, predsednikova soproga pa je bila samo lažje poškodovana na obrazu. Vse tri so odpeljali v bolnico, kjer so predsednika in njegovo nečakinjo takoj operirali. Predsednik republike Ortiz Rubio ni smrtno nevarno ranjen, čeprav so njegove poškodbe zelo hude. Atentator se imenuje Daniel Flores ter je 22 let star zasebni uradnik. Izjavil je, da je pristaš stranke, ki je bila poražena pri volitvah. V resnici je pristaš tako zvane katoliške skupine Vasconcella. Na policiji ga je zasliševal sam vojni minister.

Mexiko City, 6. februarja s. Izmed potnikov v avtomobilu, proti kateremu je bil izvršen atentat, je ostala popolnoma nepoškodovana samo mala hčerka predsednika. Atentator Flores je izjavil, da je ravnal popolnoma po lastni volji, vendar pa je priznal, da simpatizira s predsedniškim kandidatom Vasconcellom. Sinoči je bilo aretiranih nadaljnih 7 oseb, osumljenih zarote proti predsedniku.

Los Angeles, 6. februarja s. K atentatu na predsednika Rubia izjavlja Vasconcello, ki biva trenutno tukaj, da v Meniki ni mogoč mir, dokler se ne bodo vršile svobodne volitve. Sedanjo vlado, ki ima na dnevnem redu korupcijo in zavratne umore, je treba brezpogojno nadomestiti z novo, ki jo bo odobravalo javno mnenje v Meniki. Rubio je samo orodje v rokah bivšega predsednika Callesa.

Eksplozija lokomotive med vožnjo

V bližini St. Pöltna je med vožnjo eksplodirala lokomotiva brzovlaka – Strojevodja in kurjač težko ranjena, neki višji revident ubit

St. Pölten, 6. februarja, r. V torek zjutraj se je pripetila na zapadni železnici med postajama Pottenbrunn in Böheimkirchen težka železniška nesreča prav posebne vrste. Kmalu potem, ko je odpeljal mimo postaje Pottenbrunn brzovlak, je opazil službujoči prometni uradnik na železnici ogromen ognjen steber, ki se je premikal proti Böheimkirchnu. Obvestil je o tem nenavadnem pojavu postajenačelnika v Böheimkirchenu, odkoder so odposlali nekaj železniških delavcev nasproti brzovlaku. Čez dobre četrt ure so železničarji prišli do brzovlaka, ki je stal sredi proge, ker je eksplodirala lokomotiva. Povsod okoli so ležali razbiti deli stroja. Prostor za strojevodjo in kurjača je bil ves v dimu, na tleh pa je ležal nezavesten in poln strašnih poškodb strojevodja Josip Janowsky. Tik ob progi je ležal mrtev višji revident Felix Prohaska, ki je službeno potoval z lokomotivo brzovlaka, nikjer pa niso našli kurjača Josipa Erberja. Kasneje so dognali, da je kurjač takoj po eksploziji skočil z lokomotive in stekel kakor brez uma proč od železnice. Ko so ga našli, so ga morali takoj oddati v bližnjo bolnico. Težko ranjenega strojevodjo Janowskega so s pomožno lokomotivo odpeljali v bolnico na Dunaj.

Po poročilu iz bolnice v St. Pöltnu se je težko poškodovani kurjač Erber onesvestil, čim so ga položili v postelj. Razen opasnih opeklin ima tudi nevarno poškodbo na glavi. Strojevodja Janowsky, ki je vozil vedno samo brzovlake, je bil težko, vendar ne za življenje nevarno opečen. O ponesrečeni lokomotivi je izjavil načelnik zapadne dunajske kurilnice, da je bila ena največjih in najhiterjših lokomotiv avstrijskih zveznih železnic. Lokomotiva je prevozila že sto in sto voženj znatnih daljav in je funkcijonirala vedno brezhibno. Nesrečo je povzročilo dejstvo, da je počila neka cev za odvajanje dima.

Odpor ruskih kmetov proti sovjetom

Med kmeti v Rusiji se čim dalje bolj širi odpor proti kolektivizaciji poljedelstva — Deportiranje upornikov — Boji z rdečimi četami

Moskva, 6. februarja AA. List »Kommunist« javlja o ostri represalijah sovjetskih oblastev v Ukrajini proti kmetovalcem, ki se upirajo kolektivizaciji poljedelstva. V vasi Zalenu v polovješkem okrožju so sovjetska oblastva zaplenila posestva 18 kmečkih rodbin, ki so bile deportirane v sovjetsko Ukrajino. Kmetje so se maščevali s tem, da so razpršili komunistično četo in pri tej priliki pobili nekoliko komunistov. V vasi Ruski Orčik v istem okrožju je bilo deportiranih 23 kmečkih rodbin. Iz več vasi v okolici Odese je bilo odvedenih 47 rodbin, ker niso hotele oddati sovjetskim oblastem semenje za poljedelske komune. V vasi Bjelavecki so bila zažgana posestva petih kmetovalcev, ker so agitirali proti poljedelskim komunam.

Moskva, 6. februarja AA. Sovjetska vlada je izdala naredbo, po kateri se ima zaplениti ves imetek kulakov. Po tej naredbi bodo vsi kulaki izgnani iz vseh okrajev, kjer se upirajo kolektivizaciji.

Moskva, 6. februarja AA. Vojne in poljedelske komune, ki so jih ustanovile posamezne edinice rdeče vojske, so postale središče krvavih borb. V veliko-luškem okrožju je prebivalstvo napadlo vojno poljedelsko komuno Žegulo, ustanovljeno od 43 pehotne divizije. Kmetovalci so ponoči zanetili ogenj, ki je uničil ves inventar. Osebe, ki so se hotele rešiti, so bile sprejete od neznanih atentatorjev s streli.

Pariz, 6. februarja AA. V razgovoru s dopisnikom »Daily Expressa« je Kerenski izjavil, da bo prišlo v Rusiji zaradi odpora kmečkega prebivalstva v kratkem do izpremembe režima.

Moskva, 6. februarja AA. »Agencija Tass« poroča, da je izredna skupščina pravoslavne cerkve v Ukrajini sklenila pretvoriti dosedanje cerkvene institucije v protisovjetske in protirevolucijonarne organizacije.

Schäfer svetovni prvak v drsanju

V Štrbskem Plesu na drugo mesto plasirani Dunajčan si je v Newyorku priboril svetovno prvenstvo — Češki odmevi Vodiškove afere

Newyork, 6. februarja s. Norvežanka Sonja Hennie je osvojila damsko svetovno prvenstvo v umetnem drsanju. Svetovno prvenstvo v umetnem drsanju za gospode si je priboril Avstrijec Karl Schäfer, dočim sta postala prvaka v umetnem drsanju parov zakonca Brunet iz Pariza. Drugo mesto v svetovnem prvenstvu parov sta osvojila Avstrijca Melita Brunner in Ludvik Wrede. (Schäferja je žirija pri tekmah za evropsko prvenstvo v Štrbskem Plesu postavila na drugo mesto za Čehom Slivo. Zaradi tega so začeli nemški listi ostro napadati sodnike, pri čemer se je nato pokazalo, da je sodil za Jugoslavijo g. Vodišek pod imenom g. Kavška. Op. ur.)

Praga, 6. februarja h. O dogodkih v Štrbskem Plesu pišejo vsi praški listi brez izjeme. Posebno ostro kritizirajo dogodke Lidove Noviny, ki upajo, da se bo afera likvidirala ugodno za Češkoslovaško, vendar pa pristavljajo, da bo treba v vsakem primeru tudi v češkoslovaški drsalni zvezi natančno proučiti, zakaj ni bilo od vsega početka ukrenjeno vse potrebno, da bi se preprečila tako mučna afera. Pozabiti se namreč ne sme, da je tak osamljeni škandal najboljši grižljaj za zapletena pota mednarodne sportne politike, ki igra ravno pri drsanju zelo veliko vlogo. Zato je treba strogo ločiti, ali je ta kampanja tiska namenjena samo popravku placementa in ali ne igrajo v njej vloge morda tudi nacijonalni momenti.

Praga, 6. februarja g. Zaradi napadov, češ, da je bil na evropskem prvenstvu v umetnem drsanju v Štrbskem Plesu podtaknjen drug jugoslovenski sodnik, se je češkoslovaška drsalna zveza obrnila na mednarodno drsalno federacijo s predlogom, naj uvede preiskavo. Češkoslovaška drsalna zveza prosi obenem za razveljavljenje zadnjega prvenstva in predlaga, naj se tekme za letošnje evropsko prvenstvo ponove v Štrbskem Plesu. Istočasno protestira zveza proti sovražnemu načinu pisanja dunajskih listov in prosi za posredovanje. (Opozarjamo na obširno poročilo, ki ga objavljamo o tej žalostni zadevi na 6. strani današnje številke. Op. ur.)

Hmeljski trg

Žatec, 6. februarja. h. Tendenca mirna. Cene neizpremenjene od 750 do 850 Kč. Promet majhen, ker so zaloge že pošle.

Naši kraji in ljudje

Jubilej g. Janka Žirovnika

Kranj, 6. februarja

V prijazni hiši gorenjske metropole, ki nosi domače zveneč napis »Pri Joštarju«, je pred 75. leti zagledal luč sveta naš slavljenec Janko Žirovnik, upokojeni in odlikovani šolski ravnatelj.

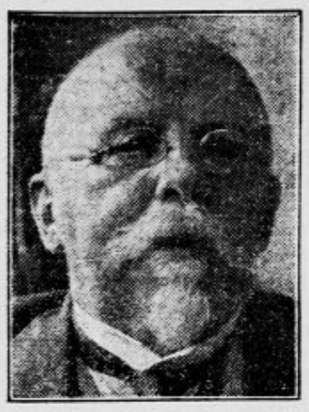

Kdo ga ne pozna? In če njega ne, pa njegove ljubke, milozvočne narodne popevke. Njegovo ime pozna sadjar in vrtnar, kmet in meščan. Že leta 1873., tedaj še mlad učitelj, je izdal po Glasbenimi Matici prvi zvezek med narodom nabranih pesmi, kateremu jih je sledilo še več v mnogih izdajah. Vsepovsod, kjer je služboval, je bil ne samo učitelj med štirimi stenami, temveč učitelj izven šole, med narodom. Z živo besedo in bodrim vzgledom je vodil mladino in odrasle k izboljšanju položaja, v srečnejšo bodočnost. Z bistrim umom je spoznal potrebe naroda, med katerega ga je zanesla usoda — pa je tudi s spretno roko znal odstraniti ovire svojim uspehom. Njegovo učno pot začrtavajo po njem ustanovljeni pevski zbori, sadjarski, vrtnarski tečaji, sadne razstave, vzorno negovani šolski vrtovi, kmetijske podružnice, bralna društva, čitalnice itd. Njegovo odločno narodno zavednost izpričuje njegov beg iz gmotno boljšega mesta v ponemčurjenem trgu bivše Štajerske nazaj na Kranjsko — a njegovo napredno narodno mišljenje — ali najbolje rečeno: črna zavist — mu je rodila trop sovražnikov in mnogo materialne škode, kar pa vse njega — hrasta — ni omajalo.

Po 52-letnem službovanju je sicer stopil »v pokoj« — toda pokoja ima njegov vedri duh le toliko, da ne hodi v zapovedanem času v šolo — drugače pa je še vedno »v šoli«: predava tu, predava tam, nadzoruje vrtove, obrezuje drevje, cepi in goji vrtnice, vodi sadjarsko podružnico in podružnico Glasbene Matice v svojem rojstnem kraju.

Vprašamo se, kaj ga bodri, kaj ga krepi, da po 52-letnem neumornem delovanju v težkih razmerah onih časov ni klonil duhom in telom?

Krepi in bodri ga ljubezen do naroda — domovine! Čestitamo njemu, čestitamo njegovemu rojstnemu kraju ob tem že redkem jubileju 75-letnice in mu kličemo: Na mnoga leta! —č.

Obletnica Izseljeniškega odbora v Nemčiji

Gladbeck, 4. februarja.

Naši izseljenci v porenjsko - westfalski oblasti so dne 2. t. m. proslavili na kraljevem konzulatu v Düsseldorfu obletnico osnovanja Jugoslovenskega izseljeniškega odbora za Nemčijo in rojstni dan njegovega zaslužnega predsednika znanega nacionalnega delavca g. Berislava Deželića, izseljeniškega delegata kraljevine Jugoslavije.

Dr. Berislav Gj. Deželić,
izseljeniški delegat kraljevine Jugoslavije v Düsseldorfu in predsednik Jugosl. izseljeniškega odbora za Nemčijo.

Pred letom dni je uspelo g. Deželiću z generalnim konzulom g. Brano Markovićem zbrati okoli sebe vse naše dotlej sprte organizacije v Nemčiji. Tako sedaj Jugoslovenski izseljeniški odbor, ki je bil takrat osnovan, vodi pod predsedstvom Berislava Deželića 70 naših društev s 3750 organiziranimi člani. Pod njegovo odlično upravo ta organizacija izredno lepo napreduje in uspešno deluje na področju kulturno - nacionalne propagande. Predsedniku stoje ob strani najuglednejši rojaki — izseljenci, predvsem znani organizator g. Pavel Bolha in Ivan Lindič.

G. Berislav Deželić si je tekom svojega službovanja pridobil že številne zasluge v socialnem, kulturnem in nacionalnem delovanju za naše izseljence, med katerimi uživa splošne simpatije. Poleg drugega je lani preskrbel delo 1156 našim brezposelnim rudarjem kar je vsekakor velik uspeh spričo dejstva, da je dandanes v Nemčiji blizu poldrugi milijon delavcev brez dela in zaslužka. o njegovi inicijativi se snujejo v kolonijah, kjer prebivajo naši rojaki, knjižnice in čitalnice, na vrsti je otvoritev šole. Naša emigracija se vedno boli koncentrira in napreduje, kar je eminentne važnosti za nacionalno ohranitev naših rojakov v Nemčiji.

Predstavniki obeh centralnih zvez, in sicer »Zveze jugoslovenskih delavskih in podpornih društev« ter »Slovenskih društev sv. Barbare« so na proslavi priredili g Deželiću burne ovacije, dočim sta mu gg. Pavel Bolha in Ivan Lindič v zelo lepih govorih izrazila zahvalo za njegovo požrtvovalno in nesebično delovanje v prid splošnemu blagostanju naših izseljencev. Od strani konzulata je g. Deželiću čestital generalni konzul g. Brana Marković.

Zadnja pot dekana g. Ivana Lavrenčiča

Kamnik, 6. februarja.

Včeraj dopoldne so položili k večnemu počitku pokojnega našega dekana in častnega kanonika g. Ivana Lavrenčiča. Bil je pogreb, kakršnega v Kamniku že dolgo niso videli. Trgovine so bile v času pogreba zaprte, po mestu pa so gorele žarnice. Pogreba se je udeležila mnogobrojna duhovščina z ljubljanskim knezoškofom na čelu. Med pogrebci smo opazili bana inž. Serneca, zastopnike oblasti, raznih društev i. t. d.

Na pogreb je prišlo tudi zastopstvo Šmarčanov in med njimi posebej še deputacija pevskega društva »Zvon«. Pokojni kanonik je bil nekdaj dušni pastir v Šmarju, kjer je bila tedaj po njegovem vnetem prizadevanju zgrajena lepa farna cerkev. Tudi pevsko društvo »Zvon« ima pokojnega dušnega pastirja v najlepšem spominu. G. Lavrenčič je poklonil društvu — prvi in največji prispevek za društveni prapor in tudi drugače je imel za društvo vedno odprte roke in naklanjal mu je tudi v drugem oziru vsako pomoč .Lepi časi so bili takrat v šmarski dolini in ljudje se jih z veseljem spominjamo.

Hvaležno in z vso častjo se spominjajo tudi svojega nekdanjega dušnega pastirja, ki si je postavil v Šmarju in povsod, kjer je služboval veliko lepih in trajnih spomenikov s svojim vzornim delovanjem.

Bohemski večer
S. K. Ilirije
15. februarja v vseh prostorih hotela Union

Za glasbeno izobrazbo železničarjev

Ljubljana, 6. februarja.

V palači želez. direkcije je otvorjena dvorana za intimne koncerte ki jih bo prirejalo Narodno železničarsko glasbeno društvo »Sloga«. Prvi tak koncert se bo vršil v ponedeljek 10. tm. ob pol 20. zvečer pod naslovom: »Sonatni večer.« Na sporedu je po ena Beethovnova in Griegova sonata ter Dvořakova sonatina za violino in klavir. Spored izvajata gospod profesor Karel Jeraj (violina) in g. Herbet Svetel (klavir). »Sloga« otvori s tem večerom ciklus koncertov, ki naj seznanijo njeno članstvo in vse druge, ki se zanimajo za glasbeno umetnost, z vsemi panogami glasbe. Pred vsakim koncertom bo kratko poljudno uvodno predavanje. Na prvem večeru bo predavanje obravnavalo splošno temo o »Umevanju glasbene umetnosti«. Na ta način naj se zlasti železničarski stan podrobno seznanja z resno umetnostjo in naj jo umo pravilno ceniti. Dostop do koncertov je pa, kolikor bo prostora v dvorani, tudi za vse ostalo občinstvo. Da se omogoči udeležba najširšim slojem, bo društvo pobiralo v svrho kritja režijskih stroškov le najmanjšo vstopnino po 2 in 5 Din. Za železničarje velja enotna cena 2 Din.

25 milijonov Din za alkohol in nikotin

Kranj, 6. februarja.

Te visoke številke ki so resnične in osnovane na skrbno zbranih podatkih, postanejo še bolj demonske, ako povemo, da toliko vrednost v tobaku in alkoholu potroši prebivalstvo samo v bližnjem kranjskem okolišu to je od Naklega in Podbrezja do Smlednika ter od Jezerskega do Žabnice, kar se krije približno s kranjskim sodnim okrajem. Lep odstotek narodnega premoženja, ki se leto za letom izgublja! Res je seveda, da je ozemlje dobro obljudeno, da je tu razvita trgovina, zaposleno obrtništvo in močno napredujoča industrija. Pa vendar nas osupnejo te milijonske številke.

Na opisanem teritoriju je prodalo 180 gostilničarjev in trgovcev, ki imajo točilno pravico, v preteklem letu 994.163 litrov vina v vrednosti 14.920.000 Din, 11.541 litrov sadnega žganja za 577.000 Din, 9043 litrov likerja za 722.000 Din in 33.402 litra špiritusnega žganja za 668.000 Din, torej v skupni vrednosti 18.385.000 Din. V oči pada posebno visok kvantum použitega žganja.

Nič manj visoke niso številke o potrošnji tobaka raznih vrst. V kranjskem sodnem okraju, ki ima svojo velikoprodajo, je bilo prodanih tobačnih izdelkov za 6,212.406 dinarjev, v področju podzaloge v Tržiču pa za 2,130.324 Din. Interesantno je dejstvo, da je mesto Kranj pokadilo več tobaka kakor ves tržiški sodni okraj. V skupnem iznosu gre v kranjskem sodnem okraju za tobak in opojne pijače blizu 25 milijonov Din.

Zanimiva je ugotovitev, koliko odpade od te velike vsote na sam Kranj, ki šteje danes nad 3600 oseb. Seveda pa je treba vštevati še najmanj 2000 delavcev in delavk, ki so zaposleni v tukajšnjih industrijah in hodijo dnevno z doma v mesto na delo. Pri 37 gostilničarjih in trgovcih s točilno pravico se je potočilo 243.726 litrov vina, 94.173 litrov piva, 2233 litrov likerjev, 13.867 litrov žganja v skupni vrednosti 5 milijonov Din in pol. Največ piva se je potočilo v mesecu juliju (16.000 litrov), najmanj pa v decembru (2100 litrov). V 8 trafikah v mestu in v treh na Gornji Savi je bilo prodanega tobaka za 2,452.837 Din. Ako odštejemo od števila mestnih prebivalcev one, ki ne kadijo in ne pijejo in katerih je nad 50%, potem odpade na vsakega kadilca letno 1370 Din, dnevno pa 4 dinarje in na vsakega pivca alkoholnih pijač pa letno 3600 Din, dnevno pa 8 Din. Seveda kljub temu niso Kranjci sami taki vneti prijatelji alkohola in nikotina, ampak delijo z njimi to breme ljudje, ki jih je vodil v mesto opravek in razvijajoči se letoviščarski in tujski promet. Sicer pa je vendarle resnica, da smo Kranjčani veseli ljudje!

Pride! Čarobni velefilm.
Šampanjec

Za lažji prehod skozi Škofjo Loko

Škofja Loka, v začetku febr.

Vprašanje lažjega prehoda skozi Škofjo Loko ob ostrih ovinkih nunskega dela mesta in tamošnje izredno ozke vozne ceste z izhodiščem na Glavni trg, odnosno na Kapucinski most, se pojavlja od časa do časa, dokler zadeva zaradi težkoč in velikih materijelnih obveznosti zopet ne zamre. Del krivde pa je gotovo tudi v pomanjkanju delavnosti preteklih let.

Z načrtom novega mostu preko Selščice in z zgraditvijo direktne vezi na škofjeloški Glavni trg se je bavilo v času vojne tudi nemško vojaško poveljstvo, ki je imelo vse načrte gotove. S propastjo armadnih sil je seve zapadlo nameravano delo pozabljenju. In tako se med tem na Thalerjevem ovinku dogajajo večje in manjše nezgode, o katerih smo že opetovano poročali in objasnili vse neprijetnosti, ki jih imajo vozniki, avtomobilisti in pasantje pri prehodu skozi mestni del. Morda bi lepši prehod skozi mesto ob Thalerjevi in Koširjevi trgovini še vedno čakal boljših časov, da niso sedanji Škofjeločani drugačnega duha in hite vnuki, da popravijo nazore svojih pradedov ter ustvarijo ne samo zgodovinsko, temveč tudi trgovsko važnemu položaju Škofje Loke vse pogoje za razmah trgovine, tujskega prometa in letoviščarstva v mestu in okolici. Mesto se širi v severozapad, kjer so zrastle mnogotere hišice pri Kamnitniku in vojašnica, ki jih sedanje vezi z mestom za dogledni čas ne bodo mogle zadovoljevati.

Dvakrat hvale vreden je zato pokret, ki je izšel iz gospodarskih krogov na Glavnem trgu, da se ureditvi cestnega prehoda v Škofji Loki posveti ves interes. Po osnovnih zamislekih bi se delo izvršilo takole: Sklenjeni hiši Thalerjeva in Koširjeva bi se podrli. S tega kraja bi se zgradil preko Selščice nov most na nasprotni breg k Anzelčevi lopi, odnosno na Guzeljevo dvorišče, odkoder bi se gradila nova cesta ob Štemarjih in Ingličevi hiši naprej na polje do garnizijskega poslopja. Tako bi bila Škofja Loka vsestransko ugodno zvezana z okolico in bi bil dohod lahak in komoden. Kakor čujemo, so nekateri pripravljeni podpreti akcijo z nepretirano odprodajo svojih nepremičnin. Izven dvoma pa je, da mora dobiti zasnova najširših tal s pritegnitvijo vseh zainteresiranih faktorjev, občinske uprave, vojaške oblasti, prometnega in gospodarskega odseka, okrajnega cestnega odbora in gradbene direkcije, banovinske uprave in zasebnih gospodarskih izvedencev, ki naj dado projektu ne le enotno, temveč tudi konkretno osnovo z jamstvom, da se bo delalo v predpripravah na izvedbi tega načrta.

Še to! Gotovo je, da se tehnična dela take obsežnosti ne izvrše od danes na jutri, ker gredo računi v milijone dinarjev. Treba bo zato požrtvovalnega napora vseh izbranih mož, da ne bo zasnutek doživel usode svojih prednikov. Morda bo celo treba obrniti ostrino peresa proti malkontentom, ki z nezaupanjem motrijo pojav in ki že a priori ne morejo doumeti važne pridobitve z izvedbo novih komunikacij za napredek škofjeloškega mesta.

Trboveljske občinske zadeve

Trbovlje, 5. februarja

Najvažnejša točka dnevnega reda zadnje občinske seje je bila ustanovitev upravnega odbora za občinska gospodarska podjetja.

Zapisnik zadnje seje je bil prečitan in odobren.

Pri drugi točki, odobrenje statuta upravnega odbora, je poročal župan g. Sitter, da sta starešinstvo in finančni odsek statut vsestransko razmotrivala in pretresla. Gospod podžupan Vodušek je prečital zapisnik dotične seje. Poročevalec g. Krušič je poročal in prečital statut poglavje za poglavjem. K besedi se je oglasil obč. odbornik g. Pavlin ter izjavil, da je neobhodno potrebno, da se razbremeni županstvo skrbi gospodarstva za vsa v zadnjih letih nastala občinska podjetja, ki morajo biti tako urejena, da se bodo sama vzdrževala. Želi, da bi upravni odbor dobro delal in ljubi tudi svoje sodelovanje.

Podžupan g. Vodušek je v daljšem govoru poudarjal, da je naloga obč. zastopa graditi ne pa razdirati, da ima naša občina danes popolnoma druge naloge kakor jih je imela v predvojni dobi, ko je le malo storila za izboljšanje higijeničnih, socialnih in kulturnih naprav.

Osnutek statutov se sprejme soglasno. Po tem statutu spadajo v oskrbo upravnega odbora naslednja obč. podjetja: pogrebni zavod, hladilnica, tržni prostor, vodovod, kopališče in kamnolom. Nato se je šlo k izvolitvi upravnega odbora. Na predlog poročevalca g. Rudolfa Ahaca so bili izvoljeni gg.: Gustav Vodušek, Ivan Berger, Ferdo Roš, Josip Žmavc, Avgust Jordan, Janko Arnšek, Karl Malovrh, Jakob Klenovšek, Ivan Krušič v nadzorni odbor pa gg.: inž. Drolc, Filip Križnik, Robert Plavšak, Edvard Jurjevec.

Ker predvideva statut v upravni odbor samo devet odbornikov, ker se pa želi tudi sodelovanje g. Pavlina, predlaga podžupan g. Vodušek, da se priklopi k odboru tudi njega in ga povabi k sodelovanju. Predsednik nadzorstva je po statutu župan g. Sitter. Prešlo se je k izvolitvi članov v krajevne šolske odbore, in sicer so bili za krajevni šolski odbor Trbovlje II. izvoljeni gg.: Anton Malgaj, Josip Žmavc, katehet, Alojzij Cestnik, Edvard Jurjevec in Ivan Krušič. Predsedstvo prevzame podžupan g. Gustav Vodušek. V smislu zakona pridejo v krajevni šolski odbor še: gg. Robert Plavšak, šolski upravitelj, Albin Zavrl, ravnatelj meščanske šole, in dr. Janez Jenšterle, okrožni zdravnik. V krajevni šolski odbor Trbovlje-Vode gg.: Ivan Berger, Mirko Ratej, katehet, Jakob Klenovšek, Filip Križnik in Martin Povše. Predsedstvo prevzame župan g. Sitter. V smislu zakona prideta v šolski odbor še gg.: Alojzij Bučar, šolski upravitelj, in šolski zdravnik g. Tone Cizelj. V krajevni šolski odbor Hrastnik gg.: inž. Drolc, Ferdo Roš, Ivan Jazbec, Jakob Arnšek. Za predsednika šolskega odbora se izvoli obč. svetovalec Karel Malovrh, v smislu zakona pa prideta v šolski odbor še gg.: šolski upravitelj g. Franc Lebar in obč. zdravnik dr. Neuberger.

V cerkveno konkurenčni odbor Dol je bil izvoljen g. Janko Arnšek.

Poročevalec g. Krušič razpravlja in utemeljuje potrebo dopolnilnih del za zimsko in poletno kopališče. Ta obstojajo v napravi rezervoarja pri Lelevškovem mlinu, zaradi česar je potrebna izmenjava zemljišča v Urhovčevi loki. G. Pavlin uvideva potrebo preskrbe vode za zimsko kopališče, misli pa, da bi se čakalo z ureditvijo toliko časa, da bi se rešilo vprašanje priklopitve novih studencev k obč. vodovodu. Poročevalec g. Krušič pojasnjuje nujno potrebo predlaganih del, nakar je bilo njegovo poročilo soglasno sprejeto.

V občinsko zvezo se sprejme več prosilcev.

Pri slučajnostih opozarja g. Letnik županstvo na velike zlorabe, ki se vrše s pasjimi znamkami. G. Plavšak želi, da bi se uredila zadeva stalne namestitve občinskega uslužbenca Černeta.

Na mesto izstopivšega člana g. Arnška se izvoli v finančni odbor g. Josip Žmave; na mesto g. dr. Jenšterla pa v zdravstveni in personalni odsek gg. Filipa Križnika in Rudolfa Ahaca.

Na predlog g. Krušča se ukinejo vsi oni odseki, ki so vsled ustanovitve upravnega odbora postali brezpredmetni, to so: tržni, kopališčni, pogrebni, vodovodni in gospodarski.

Iz kočevske kotline

Kočevje, 5. februarja

Kočevje ima novo senzacijo. Na plesni prireditvi Sokola kraljevine Jugoslavije v Kočevju, ki se je vršila v soboto v vseh prostorih hotela »Trst«, je bila izbrana »miss Kočevje«. Največ veljavnih glasov je dobila gdč. Ljuba Lesjakova, ki je dobila tudi lepotno nagrado. Prireditev sama je uspela izborno, za kar je predvsem poskrbel neumorni jazz-band ljubljanskega Sokola.

V soboto 8. t. m. priredi kočevsko akademsko društvo svoj prvi družabni večer s plesom. Družabni večer se bo vršil v hotelu »Trst«. Začetek ob 8. zvečer. Pri plesu bo igral akademski jazz.

Zadnje časo se se pojavili zopet divji prašiči v okolici Kleč in Starega loga pri Kočevju. Precej drzni so in večkrat pridejo v neposredno bližino vasi. Sodi se, da je v neposredni bližini Kleč in Male gore okrog dvanajst divjih prašičev. Lovci prizadetih vasi so organizirali pogon in uspelo jim je, da so ustrelili tri krasne eksemplarje. Lov na divje prašice je zelo nevaren, vendar so naši lovci že izurjeni v tem lovu.

Istočasno z vepri so se pojavili v mozeljskem in livoldskem revirju volkovi. Domačini so bili zasledili v komaj zapadlem snegu volčje sledove. Obvestili so o tem tudi kočevske lovce, ki so se takoj odpravili na lov, toda, žal, brez uspeha. Sled se je izgubljala preko fridrihstanjskih gora proti Kočam oziroma Gotenici.

Glasbeno društvo v Kočevju je imelo pretekli četrtek svoj redni letni občni zbor. Na tem občnem zboru je podal demisijo na predsedniško mesto do sedaj tako delavni in neumorni predsednik g. Božidar Betriani, šolski upravitelj. Glasbeno društvo je v zadnjih dveh letih, ko mu je predsedoval g. Betriani, nad vse uspešno delovalo in tudi napredovalo, kar so spričavali vsakoletni koncertni nastopi. Na mesto odstopivšega predsednika g. Betrianija je bil izvoljen z večino glasov g. dr. Ivan Sajovic, odvetnik v Kočevju. Tudi ostali odbor se je nekoliko prekonstruiral. Upamo, da bo Glasbeno društvo tudi v bodoče napredovalo.

Zadnja občinska seja mestne občine je prinesla razveljavljenje sklepa plenarne seje mestne občine z dne 9. decembra 1929, s katerim je bil sprejet proračun krajevnega ubožnega zaklada in krajevne občine za leto 1930. Občinski odbor je sklenil pobirati v tekočem letu po vsem občinskem ozemlju za kritje splošnih občinskih ubožnih, šolskih in drugih potrebščin, in sicer 65 odstotkov občinske doklade k direktnim davkom (izključen je seveda davek na ročno delo). Trošarina od vina se določi za liter 1.50 Din, za fina vina od steklenice 10 Din, od šampanjca pa 20 Din. Od piva se bo pobiralo od 1 hl 100 Din, od likerjev 1 l 15 Din. Pristojbina za stojnico manufakturnega blaga, klobukov, usnja, tkanin itd. ob sejmih bo znašala 100 Din, od stoinice za galanterijo 60 Din, od leeta pa 40 Din. Od domačih revnih branjarjev se ne bo pobiralo ob sejmih ničesar.

Premoženjska uprava mesta Kočevja je izdelala za l. 1929. računski zaključek, ki je razpoložen ob uradnih urah v dnevih do 11. februarja v pisarni premoženjske uprave. Vpogled v računski zaključek imajo vsi volilni upravičenci.

Pred nekaj dnevi je mirne pasante ob Ljubljanski cesti razburil krvav dogodek. Pred neko gostilno so se zbrali mladi, na pol pijani fantiči. Po prepiru je prišlo do pretepa, pri katerem je neki fantalin zadal fantu Antonu Palčiču dva nevarna sunka z nožem. Gostilničarji bi morali paziti, komu dajejo pijačo.

V nedeljo 16. t. m. se bo vršil redni letni občni zbor kočevskega invalidskega udruženja v prostorih gostilničarja g. Karla Erkerja.

Triumf Cecil B. de Mille-a

slovitega režiserja velefilma »Kralj kraljev«!

Danes ob ½8. in 9. uri. premijera grandijoznega velefilma

Brezbožno dekle

Dokument človeške lažikulture v 20. stoletju, ko pod krinko morale, reda, civilizacije in ljubezni triumfirajo brezsrčnost, sovraštvo in sadizem!

Monumentalno filmsko veledelo, ki ga morate videti! — Rezervirajte v predprodaji vstopnice!

Elitni Kino Matica
Tel. 2124.

Velika – nesreča s čolnom

Novi Sad, 5. februarja

Na Dunavu med Starim Futogom in Beočinom se je v noči od nedelje na ponedeljek primerila strašna nesreča, o kateri so zdaj po izvršenih poizvedbah in ugotovitvah doznavajo naslednje podrobnosti:

Zakonca Gjuro in Ilonka Pimo iz Beočina sta se v nedeljo proti večeru namenila na predpustno plesno veselico v Stari Futog. Z njima je šla tudi dobra znanka Zora Zoričeva, sosedova hči. Na veselici so se izvrstno zabavi in se šele proti jutru okrog 3. dvignili k povratku. Pridružila sta se jim delavca Franjo Nagy in Štefan Adamek. Zasedli so velik čoln in zaveslali preko Dunava proti Beočinu.

Toda, žal, tudi tokrat je demon alkohol storil svoje in upropastil vseh svojih pet žrtev. Vsi udeleženci prireditve potrjujejo, da je omenjena petorica zapustila zabavišče v pijanem stanju. Kako se je katastrofa primerila, si je možno le predstavljati v domišljiji. Dejstvo je samo, da je vseh pet ljudi utonilo. Dunav je doslej vrgel na suho šele eno truplo. Za ostalimi pojzvedujejo oblasti. Novica o strašni tragediji sredi Dunava se je najglobje dojmila vsega prebivalstva.

Tatvina v okolici Kamnika

Kamnik, 6. februarja

V sredo popoldne je bilo vlomljeno v hišico delavca Toneta Žumra v Tunficah. Tone Žumer je zaposlen kot pomožni delavec v Kamniku, in mu vsako opoldne prinaša kosilo v Kamnik njegova hčerka. Kakor vsak dan, tako je ta tudi v sredo odšla od doma ob pol 12. Ko je nekako ob 13. prišla domov, je že pred hišo opazila dvoje rjavih dokolenic, ki jih je spoznala za očetove. Stopila je k vratom in videla, da je okno odprto, šipe pa razbite.

V sobi je bilo vse razmetano, omare odprte. Večja omara je bila brez zadnje stene, tat jo je kratkomalo odbil, da se je mogel polastiti vseh oblek očeta in hčere. Manjša omara je imela 4 predale, od katerih je imel vsak svoj ključ. Z veliko sekiro, ki je ležala sredi sobe, je do sedaj še neznani storilec odprl vse predale razen enega, kjer je bila zimska suknja, ki jo je pustil, na pol potegnjeno iz omare.

Vsa preplašena je hčerka takoj odhitela v Kamnik in obvestila očeta o tatvini. Orožniki so se takoj podali na lice mesta, dva izmed njih pa sta preiskala hrib. Na vrhu hriba so našli nekaj krp za čevlje in neko sliko. Po vseh sledovih sodeč, je storilec pobegnil v smeri proti Podgorju in Kranju, kjer bo skušal počasi, za mal denar prodati vse ukradeno blago.

Zadevo preiskujejo kamniški orožniki in pričakujemo, da bo storilec kmalu izsleden. Zanimivo je, da je neki sosed sicer slišal žvenket šipe, ni pa posvetil temu pažnje. Tudi pes, ki je pri hiši, je lajal na ves glas. Kljub vsemu ni nihče opazil tatu. Žumer je bil okraden na sličen način že pred 4. leti.

Aprilsko vreme v februarju

Ljubljana, 6. februarja.

Lani osorej je vladala v Sloveniji huda zima. Nastopila je druga perijoda najhujšega mraza, ki je oviral celotni promet. Pojavilo se je veliko pomanjkanje kuriva, zlasti premoga in grozilo je tudi pomanjkanje živil.

Letos imamo v februarju pravo aprilsko vreme. Posebno od včeraj dalje se vrstijo najrazličnejši vremenski pojavi.

Temperatura je davi padla za nekaj stopinj. Kjer je bila nad ničlo, je deževalo, drugod, kjer je bila pod ničlo, je snežilo. Razlike temperature so bile med — 3 do + 4 C. Jutranja vremenska poročila so javila naslednje vremensko stanje:

Gorenjsko: Bohinjska Bistrica 0 C, sneži, snega v ravnini 15 cm; Kranjska gora — 3 C, oblačno, snega 30 cm; Jesenice + 2 C, oblačno; Tržič + 2 C, oblačno; Kamnik + 2 C, oblačno; Ljubljana + 3 C, dež.

Štajersko: Celje + 3 C, dež; Maribor + 1 C, dež; Dravograd — 3 C, sneg; Ljutomer + 2 C dež. Prekmurje: Kotoriba + 1 C, dež.

Dolenjsko: Brežice + 2 C, dež; Št. Janž na Dolenjskem + 4 C, dež; Novo mesto + 2 C, dež in Kočevje + 4 C, dež.

Notranjsko: Rakek + 3 C, dež.

Tekom dopoldne je v Ljubljani deževalo z malimi presledki. V poldanskih urah je dež začel jenjavati, a kmalu popoldne pričelo snežiti.

Domače vesti

„Življenje in svet“ št. 6

Pravkar je izšla štev. 6. tedenske revije »Življenje in svet« z naslednjo vsebino:

Umetna osemenitev (Nov uspeh ruske biologije).

V pasti (Povest iz mandžurske tajge — z dvema slikama).

Duševno bolne živali (z dvema slikama).

Kaj čaka Indijance v Ameriki (z dvema slikama).

Že zopet večje lokomotive (z dvema slikama).

Solnčni žarki v hrani.

Brzinski rekordi.

Od mornarja do svetovnega boksača (s štirimi slikami).

Ali je pismen človek potreben? (Sličica iz ruskega sela predvojne dobe).

Narodna vzgoja naših rojakov na tujem (s sliko).

Zimsko spanje živali (s štirimi slikami).

Skozi pokrajino Dona Quijota (z dvema slikama).

Anestezija.

Daritvena krastača.

Nov svet se poraja.

Najdragocenejše bogastvo človeškega bitja.

Na naslovni strani slika M. Pirnata »Dekle z masko«.

»Življenje in svet« izhaja ob petkih in stane polletno (zaključena knjiga) 40 Din, trimesečno 20 Din, mesečno 8 dinarjev, posamezne številke samo po 2 Din. Naroča se pri upravi: Ljubljana, Knafljeva ulica 5.

---

* **Frekvenca ljubljanske univerze.** Univerza kralja Aleksandra I. v Ljubljani je pravkar izdala seznam predavanj za letni semester 1930. ter pregled o frekvenci v preteklem zimskem semestru. Na vseh petih fakultetah je bilo v zimskem semestru 1455 slušateljev in slušateljic, in sicer: na tehnični fakulteti 506 slušateljev in 17 slušateljic, na juridični fakulteti 341 slušateljev in 29 slušateljic, na filozofski fakulteti 249 slušateljev in 112 slušateljic, na medicinski fakulteti 82 slušateljev in 14 slušateljic, na teološki fakulteti pa 105 slušateljev. Inskripcija za letni semester se je pričela 6. februarja in traja do 11. t. m. Semester se bo sklenil 28. junija.

* **Osebne vesti s pošte.** Premeščeni so uradniki (ce): z Ljubljane 1: D. Miložič-Lindič v Sevnico in Anica Lenko v Žalec; v Ljubljano 1: Mara Kocjančič iz Žalca, Ivanka Bezlaj iz Planine pri Rakeku, Vl. Šenk z Beograda 1 in Al. Volkar z Maribora 1; Rafaela Smodič roj. Knapič iz Hrastnika v Ormož, B. Naglič iz Trbovelj na Maribor 1, Ana Razlag iz Bačkega Petrovca v Apače, Ivanka Grd iz Grosuplj v Grahovo pri Cerknici, Marija Porenta iz Sevnice na Ljubljano 3, Fr. Gregorič iz Brežic v Ptuj, N. Puhan iz Kosovske Mitrovice v Mursko Soboto, Ana Kohol iz Apač v Bački Petrovac, Franja Mrak iz Šmratna ob Paki v Ribnico na Dolenjskem ter pripr. Marija Kurbus z Ljubljane 4 v Rogaško Slatino. — Oženil se je: pb. ur. I-9 V. Šturm na Ljubljani 1 z učiteljico Ernesto Kocjančič. — Umrl je pogodbeni poštar v Hinjah Ciril Razpotnik.

* **Zdravniške vesti. V zdravstveni službi sta imenovana:** dr. Luka Bezič za zdravnika Zavoda za zdravstveno zaščito mater in dece v Ljubljani in dr. Ciril Komotar za kontraktualnega zdravnika Zdravstvenega doma v Lukovici. Ostavko na državno službo je podal dr. Mustafa Mujbegović, zdravnik Zavoda za zdravstveno zaščito mater in dece v Ljubljani.

* **»Uradni list kraljevske banske uprave Dravske banovine«** objavlja v 28. številki: zakon o občem aktu prijateljskega poravnavanja spornih vprašanj, arbitraže in sodnega reševanja, podpisanega v Beogradu dne 21. maja 1929. med državami Male antante, ter uredbo o izvrševanju očuvalnih odredb.

* **Razpisuje se mesto predstojnika pri pošti in telegrafu Bled 2** (IV. r.) Prošnje naj se vlagajo do 15. t. m. na oblastno poštno upravo v Ljubljani.

* **Dostavnina za X P telefonske pozivnice v Italiji.** Med našo in italijansko telefonsko upravo se je dosegel sporazum glede pogovorov s pozivnico in izvestnico. Pristojbina za dostavo pozivnice, ki je označena z »expres paye« (xp), znaša v Italiji 1 zlat frank. Pri predaji take vrste pozivnice je treba torej razen navadne pristojbine za pozivnice plačati še 1 frank za dostavo. Sporazum je stopil v veljavo 1. t. m.

* **Srebrna poroka.** Včeraj sta slavila g. Ludovik in ga. Julija Plavšak, veleposestnika pri Sv. Juriju ob Taboru, 25 letnico svoje poroke. Uglednim rodbini iskreno čestitamo!

* **Smrt sestre pesnika Gregorčiča.** Na Brju pri Rihenbergu je 1. t. m. umrla v 77. letu starosti sestra pesnika Simona Gregorčiča Katarina, omožena Čebronova. Pogreb priljubljene pokojnice se je vršil 2. t. m. ob številni udeležbi domačinov. Naj počiva v miru!

* **Jugoslavija in mednarodni vzorčni sejem v Parizu.** Meseca maja letošnjega leta se bo v Parizu vršil velik vzorčni sejem. Zavod za pospeševanje vnanje trgovine, ki je po naši pooblaščeni trgovinski agenciji v Parizu v zvezi z upravo sejma, priporoča industrijcem in izvoznikom naše države, da v čim večjem številu sodeluje na tem sejmu. Francosko-jugoslovenska zbornica v Parizu prevzela vso skrb glede carinjenja nameščanja in čuvanja razstavljenih naših vzorcev ter bo tudi skrbela za čim boljšo propagando naših produktov. Natančnejša navodila daje Zavod za unapredjenje vanjske trgovine v Beogradu.

* **Projekte za mariborsko stavbo OUZD** lahko dvignejo gg. projektanti v pisarni Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani (soba 205) vsak dan od 8. do 12. Projekte in zapisnik ocenjevalne komisije bo izročil urad proti predložitvi potrdila, da je bil projekt z označenim geslom vložen pri uradu.

* **II. pešadijska podoficirska šola prestolonaslednika Petra v Bileču** (Hercegovina) bo sprejemala 1. maja t. l. gojence, ki ne smejo biti mlajši od 17 in ne starejši od 21 let. Natančnejša pojasnila se dobe pri domačih občinah, pri orožniških postajah in pri vseh vojaških komandah. Prošnje za vstop v šolo se sprejemajo takoj.

* **Rače, ne Račje.** Po odredbi ministrstva za notranje zadeve se mora glasiti dosedanji pomotno rabljeni naziv za vas in občino »Račje«, srez Maribor desni breg, pravilno »Rače«.

* **Otvoritev telefonskega prometa Meža-Dunaj.** Po ministrskem odloku se je 1. t. m. otvoril telefonski promet Meža - Dunaj. Pristojbina za navadno govorilno enoto je 37.95 Din.

* **Polovična vožnja za vse vlake razen SOE** v času od 21. do 23. t. m. je z odlokom generalne direkcije državnih železnic odobrena za vse, ki se nameravajo udeležiti plesa Jadranske straže v narodnih nošah, ki se bo vršil 22. t. m. v Ljubljani v dvorani Uniona. Zunanji udeleženci se naprošajo, da si pravočasno preskrbe potrdilo za polovično vožnjo od Oblastnega odbora Jadranske straže, Ljubljana, banska palača.

Samo še danes ob 4., pol 6., pol 8., 9.
PRVI GREH
Ljubezen in zablode strasti
KINO IDEAL

* **Gradba palače Državne hipotekarne banke.** Kakor javljajo beograjski listi, je vprašanje gradbe velike palače Državne hipotekarne banke v Beogradu definitivno rešeno in se bo z gradbo pričelo že letošnjo pomlad. Gradbeni stroški so preračunani na trideset milijonov dinarjev.

* **Smrtna kosa.** Na Glincah je umrl g. Rudolf Škrabl večletni uslužbenec tvrdke Josip Stupica v Ljubljani. Blag mu spomin, žalujoči naše sožalje!

* **Velika razstava obrtniških proizvodov v Beogradu.** Po inicijativi beograjske Obrtniške zbornice se bo priredila v Beogradu v dobi velikega sokolskega zleta razstava obrtniških izdelkov, ki bo trajala dva meseca.

* **Vodovod na Rabu.** Z bližajočo se sezono tujskega prometa hitijo mnogi naši letoviščni kraji in mesta, da izpopolnijo, oziroma izvršijo najnujnejša dela za čim večjo udobnost letoviščarjev. Tako je bilo na Rabu pokrenjeno vprašanje pospešenja gradnje vodovoda, ki ga je to naše renomirano letovišče pogrešalo vse doslej. Kakor doznavamo, so tozadevna dela že tako napredovala, da bo preskrbljen Rab že takoj v početku tujske sezone z dovoljno količino pitne vode.

* **»Ženski List«.** Prejeli smo drugo številko tega mesečnika za modo, zabavo in gospodinjstvo, ki je okrašena s številnimi slikami in okusnimi modeli večernih in enostavnih oblek, plaščev in kostumov. »Ženski List« posveča veliko pažnjo praktičnim oblačilom za deco in ročnim delom iz volne. Vsaki številki je priložena krojna pola. Tudi topot prinaša list celo stran v barvah našega krasnega narodnega veziva s priloženim pojasnilom. Redakcijski del mesečnika je izvrstno urejevan in prinaša poleg literarnih tudi poučne članke. »Ženski List« izhaja enkrat mesečno. Za tromesečje stane 45 Din. Naroča se na upravo »Ženskega Lista« Zagreb, Samostanska ulica 2-I.

Ne pozabite na **„Veliki podoficirski ples“**
ki se bo vršil 8. febr. v Narodnem domu. Slavno občinstvo se najvljudneje vabi. — Začetek zabave ob 20.30. Vstopnina 10 Din

* **Pred gradbo krematorija v Beogradu.** Po vesteh iz Beograda je gradba krematorija v Beogradu že zagotovljena. V zvezi s tem se poroča, da je bivši minister za narodno zdravje dr. Čeda Mihajlović na zahtevo beograjske občine že leta 1928. izjavil, da se v smislu člena 22. zakona o ureditvi sanitetne stroke smejo sežigati umrle osebe in da torej beograjska občina lahko prične z gradbo krematorija.

* **Pomorski skavti.** Oblastni odbor Jadranske straže v Splitu namerava po srednjih šolah osnovati organizacije podmladka Jadranske straže na novi bazi pomorskega skavtizma, kakor je to že uvedeno v Anglijo.

* **Sneg na dalmatinskih planinah.** Te dni ponoči je na dalmatinskih planinah zapadel precej visok sneg. Na Mosoru je sneg pokril obronke vse doli do vasi, ki leže na njegovem področju. Nad Jadranskim morjem pa vlada še vedno močan jug. Predvčerajšnjim je parobrod »Beograd« prispel iz Grške z osemurno zamudo zaradi viharja na južnem Jadranu.

FOTO-KINO-APARATI
in potrebščine najceneje v drogerijah
KARC, LJUBLJANA
in
KARC (Wolfram), MARIBOR
CENIK GRATIS!

* **Samomor veleposestnika v Novem Sadu.** V hotelu »Central« v Novem Sadu si je te dni pognal Andrija Gal, veleposestnik iz Čaruga iz revolverja kroglo v glavo. Zapustil je tri pisma: rodbini, policiji in odvetniku, ki ga je zastopal v neki pravdi. Pri njem so našli še nekoliko menic in neko kupčijsko pogodbo, ki jo je bil sklenil dva dni poprej. Njegovo stanje je brezupno. Vzrok samomora ni znan. V pismu na policijo le pravi, naj nikogar ne obdolžijo krivde za njegovo smrt.

* **Ubežni defravdant aretiran.** Kakor poročajo iz Subotice, se je tamkajšnji policiji posrečilo, da je na železniški postaji aretirala žitnega trgovca Aleksandra Skokotovića, ki je raznim trgovcem iz Novega Sada poneveril skupno pol milijona dinarjev, potem pa pobegnil. Pri njem so našli še 150.000 Din, ostalih 350.000 Din pa mu je baje na železnici ukradel neznan žepar. Skokotovića so pridržali v preiskovalnem zaporu.

* **Obledele obleke barva v različnih barvah in pilsira tovarna Jos. Rejch.**

* **Gospodinje! Vaše perilo pere, posuši, monga ali lika tovarna Jos. Reich.**

Iz Ljubljane

u— **Komorni večer Osterčevih skladb** bo v Ljubljani v Filharmoničnj dvorani v ponedeljek 10. t. m. Na programu tega večera bodo poleg uvodnega govora najrazličnejše komorne skladbe skladatelja Slavka Osterca za različne instrumente. Tako nastopata na večeru viola in klavir, dalje sopranski samospev s spremljevanjem dveh klarinetov, zopet koncert za oboo, basklarinet, rog in violo, sopranski samospev z violo, alt s spremljevanjem godalnega kvarteta in k sklepu zopet viola in klavir. Nekako glavni instrument tega večera violo bo igral učitelj Glasbene Matice g. Ivančič August, ki ima izvrsten instrument, katerega si je sam napravil in ga tudi mojstrsko obvlada. Sopran bo pela gdč. Mezetova kontraalt gdč. Golobova. Prvo točko na violi bo igral g. Šušteršič. V ostalih instrumentih nastopijo gg. Pfeifer, Stanič, Bajde, Plego, Gregorec, Rueh in Hafner. Pri klavirju bo sodelovala ga. Osterčeva. Koncert se bo začel ob 20. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

u— **40 letnico samostojnega izvrševanja gostilničarske obrti praznuje danes ga.** Franja Grčarjeva, lastnica gostilne na Gasilski cesti 15. V teku dolgih let je priljubljena gostilničarka doživela v svoji stroki mnogo razočaranj, na drugi strani pa tudi veselih dni, ki so ji dajali pobudo za vztrajnost v njenem poklicu. Svoječasno je jubilantka birtovala pri Retninghausu v Šiški, pozneje pa tudi »pri Uršu«, kakor se je tedaj reklo pri Keršiču na Celovški cesti. Jubilantka je še danes sveža in čila, zraven pa podjetna v svoji obrti. Še na mnoga leta

u— **Morje.** (Filmsko predavanje ZKD) Jutri in naslednje dni bo predvajala ZKD v prostorih Elitnega kina Matice izredno lep film »Morje«, katerega vsebina je posneta po istoimenskem znamenitem romanu pisatelja Kellermanna. Uvod, poučno razlago filma in nekaj podatkov iz pisateljevega življenjepisa bo podal prof. R. Pavlič. Jutrišnja predstava se bo vršila ob 14.30. V filmu nastopijo v glavnih vlogah najznamenitejši filmski igralci.

u— **Reprezentančni ples slušateljev ljubljanske univerze.** Odkar so se akademiki na naši univerzi družabno uveljavili velja njihov reprezentančni ples za najelitnejšo plesno prireditev v sezoni. Letos je naše bodoče inteligentualce že četrtič počastil Nj. Vel. kralj Aleksander s svojim visokim pokroviteljstvom. Prireditev je zamišljena in organizirana v širokem obsegu s sodelovanjem Sveta slušateljev ljubljanske univerze in vseh strokovnih društev. Vršila se bo v soboto 8. t. m. v veliki dvorani Uniona. Vabila napravljena po naših arhitektih iz priznane šole mojstra Plečnika, so bila že razposlana po vsej Sloveniji in upamo, da se naša javnost glede na dobrodelne namene, ki jih zasleduje dobiček prireditve, v velikem številu odzove. Akademike je z izredno požrtvovalnostjo pri organizaciji prireditve podprl vodilni damski komité pod vodstvom ge. Sernečeve, soproge bana dravske banovine.

8. februar
planinski ples na Taboru

Nebeški vrt je Bog razdjal,
in cvet in sad ves pokončal;
le BUDDHA čajev cvet edin
izgubljenih spomin budi spomin!
Tea Import, Ljubljana, Aškerčeva ul.

Bohemski večer
S. K. Ilirije
15. februarja v vseh prostorih hotela Union

Moder gospodar si nabavi
traverze
že sedaj, da ne bo imel spomladi skrbi in nepotrebnih stroškov. Traverze v vseh dolžinah in profilih in Trboveljski cement v papirnatih vrečah ima najceneje v zalogi
Stupica Franc, železnina
v Ljubljani, Gosposvetska cesta 1.

ANGINOL TABLETE
delujejo profilaktično in antiseptično proti difteriji, angini, gripi, hripavosti in prehlajenju v vratu. 1997

u— **Lahkomiselnost.** Ko je napravil začasni grajski čuvaj Alojzij Šventner predvčerajšnjim popoldne mal obhod okrog grajskega zidu, je opazil plezati po zidu več mladih fantov, katerih eden je baš sprožil velik kamen, ki se je skotalil po strmini proti Staremu trgu. Kamen ali bolje skala se je pozneje k sreči vjela za nekimi drevesi sicer bi zgrmela na streho ene nižje stoječih hiš in ni izključeno, da bi ne zahtevala tudi človeške žrtve. Fantje so po prihodu Šventnerja pobegnili, vendar je stražnik enega izmed njih prijel. Da se slične šale na Gradu ne bodo več ponavljale bo poskrbela policija.

u— **Listnico so mu ukradli.** Delavec France Kastelic, stanujoč v Zg. Šiški, je bil predvčerajšnjim popoldne na delu v kurilnici na gorenjskem kolodvoru. Pri delu je slekel suknjič, ki ga je obesil v kletj pod pisarno in klet zopet zaklenil. Ko pa je po končanem delu suknjič zopet oblekel, je pogrešil listnico, v kateri je imel 210 Din gotovine. Kdo mu je ukradel denar, ni znano.

u— **Tatvina perila.** Na dvorišču Zajčeve vile na Privozu so predvčerajšnjim sušili perilo, ki so ga pustili viseti na prizidku tudi ponoči. Čez noč pa je neznan tat splezal po drevesu ob zidu na dvorišče in se polastil kopalne rjuhe, nekaj brisač, spodnjih hlačin srajc. Odšel je po isti poti tudi nazaj na cesto. Tatvino so opazili Zajčevi šele zjutraj in jo naznanili stražniku.

u— **Tatovom pride vse prav.** Na dvorišču tesarskega mojstra Franceta Martinca na Prulah 8 so opazili predvčerajšnjim dopoldne domači neznanega mladeniča, ki se je obnašal precej sumljivo in govoril, da ga je poslal po opravkih njegov mojster. Kmalu po mladeničevem odhodu so Martinčevi tudi opazili, da je izginil z vrat pred pisarno 300 Din vreden barometer. Fanta, ki se je polastil barometra, so pozneje zasledovali, vendar pa je ptiček že odnesel pete.

u— **Plesna vaja SO Preporoda bo danes** ob 8. v areni Narodnega doma. Vabljeni vsi prijatelji plesa.

u— **Sveže grozdje, hruške, šparglje pri** Ant. Verbiču, Stritarjeva ulica.

u— **Lastnik pozabljenega paketa v trafiki v Židovski ulici naj se oglasi pri trafikantinji.**

Iz Celja

e— **Poziv celjskemu gledališkemu občinstvu.** Mariborsko gledališče namerava uprizoriti v Celju za abonente dr. Doboviškovo 3-dejansko burko »Radikalna kura«, in sicer v sredo 19. t. m. ob 20. Ker pa je uprizoritev zvezana z velikimi stroški, mora biti uprava zagotovljena zadostnega obiska. Zato se prosijo ljubitelji gledališke umetnosti, ki svojih sedežev niso kupili v abonmaju, da takoj rezervirajo vstopnice v knjigarni Goričar & Leskovšek na Kralja Petra cesti, najpozneje pa do srede 12. t. m. ker bi morala sicer v primeru nezadostnega odziva občinstva uprizoritev odpasti.

e— **Nesreča v gozdu.** V ponedeljek je doletela 50 letna delavca Antona Vratnika v Dobrovljah nesreča. Pri spravljanju lesa ga je v gozdu zadelo debelo drevo, ki ga je malo prej posekal, na levo nogo in mu jo zlomilo pod kolenom. Zdravniško pomoč je moral iskati v celjski javni bolnici.

Samo še danes ob 4., četrt na 7., pol 8. in 9.!
Jenny Jugo
kot divna črnooka
Tihotapčeva nevesta
Tel. 2730.
Kino Ljubljanski dvor.

e— **Incident na sodišču.** Predvčerajšnjim se je zglasila v sobi sodnika o. s. g. dr. Lenarta na okr. sodišču 43 letna posestnica Marija R. iz okolice Nove cerkve in zahtevala od sodnika, da ji izstavi neki mrtvaški list in neko zemljiško polo. Ker ji seveda sodišče ni moglo ustreči, zakaj take listine izdajajo drugi kompetentni uradi, so žensko na lep način odslovili. Ženska pa je nenadoma pričela besneti in razgrajati, obenem pa je psovala sodnika. Na pomoč je moral prihiteti policijski nadzornik s tremi stražniki. Ker je ženska kazala vse znake blaznosti, so ji morali nataknitti prisilni jopič in jo spraviti na ladno v policijske zapore. Po poldrugo uro trajajočem počitku se je ženska pomirila in po primernem pouku, ki ga je prejela na stražnici, je mirno zapustila mesto.

e— **Darežljiv ponočnjak.** Ko se je peljal te dni zvečer celjski avtomobilski izvošček Pristovšek po glavni cesti iz Žalca proti Celju, je srečal v bližini Petrovč tri moške, ki so bili močno okajeni. Hoteli so ustaviti avtomobil, da bi se peljali, seveda, zastonj. Pristovšek pa je videl, s kom ima opraviti, in avtomobila ni hotel ustaviti. Iz jeze je eden vinskih bratcev nekaj vrgel v avtomobil. Ko je Pristovšek v Celju ustavil avtomobil, je šele opazil, da je neznani ponočnjak vrgel v avtomobil svoj kloburk.

e— **Dve izgubi.** Alojz Ročičnik iz Celja je izgubil pred dnevi v mestu svojo črno usnjato, obrabljeno listnico, v kateri je imel več raznih važnih dokumentov. — Evgenija Bratkovičeva, stanujoča v Kolenčevi ulici, je izgubila v mestu črno lakasto ročno torbico, v kateri je imela 2 denarnici. V eni je bilo par dinarjev kovanega drobiža v drugi pa 3 bankovci po 100 Din.

Iz Maribora

a— **»Krog s kredo« kot ljudska predstava** se bo uprizoril po znižanih cenah v soboto, 8. t. m. ob 20. z novimi, prekrasnimi dekoracijami v dobri režiji in z dobro zasedbo. Nihče naj ne zamudi!

a— **Mladinska prireditev za mladinsko kolonijo na Pohorju.** V sredo 5. t. m. se je vršila v tukajšnjem Narodnem gledališču lepa prireditev tukajšnje prve dekliške osnovne in prve dekliške meščanske šole, pod pokroviteljstvom Mariborskega slov. ženskega društva, v prid ferijalni koloniji na Pohorju. Učenke so, skrbno pripravljene od svojih učiteljic, nastopile z rajalnimi, plesnimi, pevskimi solo — in zborovskimi točkami ter z dvodejansko burko »Sejem v Sevilji« zelo srečno in ob velikem zanimanju občinstva, ki je napolnilo gledališče. Trud, ki so ga vložile v prireditev i učenke i vrle vzgojiteljice, je bil vreden velikega smotra in zasluži vse priznanje.

a— **Ljudska univerza v Mariboru.** V ponedeljek, 10. t. m. bo predaval univ. prof. dr. Aleksander Jelačič iz Skoplja o vlogi žene pri ustvarjanju moderne družbe.

a— **Občni zbor krajevnega odbora Rdečega križa v Mariboru** se je vršil 30. m. m. v planinski sobi hotela Orel. Udeležili so se ga večinoma zastopniki raznih tukajšnjih oblasti, oba sreska načelnika dr. Ipavic in dr. Hacin, podžupan dr. Lipold, višji drž. pravdnik dr. Jančič, mestni san. svetnik dr. Novak, min. v p dr. Kukovec, trgovca Pinter in Roglič, šol. upr. V. Grčar, ravn. Kadunc, sreski san. referent dr. Zorjan, primarij dr. Černič, zastopnice ženstva itd. Predsednik dr. Janković je poročal o delovanju izza ustanovitve društva dne 1. junija 1929, ki se je moglo omejiti v prvi vrsti na zbiranje članstva. Blagajnik g. dr. Kovačec je podal poročilo o blagajniškem stanju, ki izkazuje doslej 40.666.94 Din dohodkov ter 39.218.34 Din premoženja. Proračun za l. 1930. izkazuje 14.200 Din dohodkov in ravno toliko izdatkov. Odboru je bil dan absolutorij. Za predsednika je bil ponovno izvoljen g. dr. Jankovič. Podpredsednik je g. min. v p. dr. Kukovec, tajnik sreski san. referent dr. Zorjan, blagajnik dr. Kovačec, odborniki pa gg. župan dr. Juvan, podžupan dr. Lipold, gospe Maistrova, dr. Ravnikova, Šerecova, gg. Pinter, Kasper, Drago Roglič, dr. Marin, Minařik, dr. Černič, dr. Karl Ipavic, dr. Podlesnik prof. Fink in Rauter. V nadzorstvu so gg. dr. Novak, Grčar in Voller. Delegat za oblastno skupščino Rdečega križa v Ljubljani je predsednik. Pri slučajnostiih se je zlasti razpravljalo o načinu pridobivanja sredstev za izvrševanje društvenih nalog ter popularizacije društvenih ciljev. Storili so se zadevni sklepi.

a— **Koliko čitajo Mariborčani?** Začetkom januarja smo objavili statistiko pročitanih knjig v dveh mariborskih javnih knjižnicah za mesec december in sicer za »Ljudsko knjižnico«, ki je največja v Mariboru in za knjižnico »Delavske zbornice«. Meseca januarja pa so Mariborčani in Mariborčanke še več čitale. V »Ljudski knjižnici so namreč izposodili 1844 knjig, za nad 200 več kot decembra in sicer slovenskih, srbohrvatskih, čeških, nemških, francoskih in italijanskih. V knjižnici »Delavske zbornice« so sicer zaradi uvedenega nadzorstva nekaj padli, a so vseeno izposodili januarja 1519 knjig. Skupno sta torej ti dve knjižnici izposodili pretekli mesec 3773 knjig, za mariborske razmere izredno lepa kulturna bilanca. V času plesov in predpustne sezone vršijo torej javne knjižnice v Mariboru izredno važno posvetno misijo.

Pod najvišjim pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja
IV. reprezentančni ples
slušateljev ljublj. univerze 8. februarja v Unionu

a— **Sprememba voznega reda na mestnih avtobusnih progah.** Zaradi izredno slabe frekvence se ukinejo dne 8. t. m. na progi Glavni trg - glavni kolodvor vožnje z avtobusom št. 1-a. Z ozirom na to se spremeni tudi vozni red proge Glavni trg-Studenci zaradi zveze z avtobusi proge glavni kolodvor - kasarna kralja Petra. Tozadevni vozni red je razviden na avtobusni postaji na Glavnem trgu. Vozni čas ostane isti in je razlika samo v času odhoda in prihoda. Tako n. pr. odhaja avtobus z Glavnega trga v smeri Studenci redno ob 6.22, 6.52, itd. do 19.52 z edino izjemo ob 11. 11.45 in 12.15 Odhod iz Studencev ob 6.37, 7.07, itd. do 20.07 zopet z izjemo ob 11.25 in 12. Ob osbotah, nedeljah in praznikih vozi zadnji avtobus z Glavnega trga v Studence ob 20.52 in odhaja iz Studencev ob 21.07.

a— **Rdeči križ v Studencih** je po zadnjem občnem zboru usmeril vse svoje delovanje v prid delavskemu otroku. Že letos namerava krajevni odbor ustanoviti lastno otroško počitniško kolonijo. V ta namen zbira vsa sredstva in je predvidenih že nekaj večjih prireditev. Dne 15. t. m. bo zabavni večer pri g. Senici. Takrat se bo izvolila tudi »miss Studenci 1930« na sporedu so tudi pevske točke, šaljivi nastopi i. dr. 18. maja pa bo v isti namen velika tombola, na kar se naj p. n. sosednja društva pri svojih prireditvah blagovolijo ozirati. Stremljenja društva so tako idealna, da jih bo brezdvomno vpošteval in razumeval vsak okoličan.

a— **Smrtna kosa.** Včeraj dopoldne je umrl v Mariboru nenadne smrti g. Ivan Novaček, bivši kovaški mojster, v visoki starosti 85 let. Blag mu spomin!

a— **Občni zbor Pogrebnega društva v Studencih.** V nedeljo popoldne se je vršil ob precejšnji udeležbi v gostilni Uran občni zbor Pogrebnega društva v Studencih, ki ga 6 let uspešno vodi g. Srečko Vokač. Članstvo narašča od leta do leta in znaša sedaj 442 članov. Lani je imelo društvo 12.000 Din dohodkov in 8000 Din stroškov, društveno premoženje pa znaša nad 40.000 Din, in sicer inventar 8000 Din, drugo pa v gotovini. Društvo oskrbuje umrlim članom dostojen pogreb, plačuje maše zadušnice in zvonjenje. Člani plačajo 2 Din mesečno, za dva otroka se plačuje 1 Din mesečno, za štiri pa 2 Din. Na občnem zboru je vzbudilo precejšnjo pozornost in začudenje dejstvo, da se je lani Mestni pogrebni zavod pritožil na obrtno oblastvo, češ, da društvo oskrbuje pogrebe, ne da bi za to imelo obrtno koncesijo. Pritožba pa ni imela posledic, ker se je ugotovilo, da društvo oskrbuje samo svojim članom pogreb, ne pa tudi drugim, četudi je bilo v to večkrat naprošeno. Vsa poročila so bila soglasno sprejeta, pri volitvah pa je bil tudi soglasno izvoljen ves dosedanji odbor.

a— **Nova cesta na Pohorje.** Banska uprava je dala nalog, da se morajo izdelati konkretni načrti za zgradbo nove ceste iz Hoč preko Reke k Mariborski koči. Od tam bo šla cesta preko grebena do nove ceste Ruše - Sv. Areh. Tako bo vzhodni del Pohorja v dolgednem času zvezan z dobrimi prometnimi cestami za avtomobilski in vozovni promet.

a— **Delo na Felberjevem otoku se neprenehoma nadaljuje.** Gotovi so že trije bazeni, otroški, za plavače in neplavače, istotako tudi bazenček za čiščenje dravske vode, kakor tudi filter, skozi katerega gre voda v čistilnico in nato v bazen. Tudi kanalizacija je že gotova, istotako restavracija, polovica poslopja za kabine, dočim je druga polovica za ženske tudi že v delu. Sedaj se zaradi slabega vremena vrše samo aplanacijska dela. Spomladi bo na zapadnem delu otoka urejen prostor za tenis in za lahko atletiko. Otvoritev novega kopališča na otoku se bo vršila najbrže že tekom meseca junija na svečan način. Uvedena je bila akcija za uvedbo vožnje z motornimi čolni od Melja do otoka z raznimi vmesnimi postajami na dravskem obrežju.

a— **Pozor pred hazardisti!** Kakor že večkrat kak lahkovernež z dežele, tako jo je skupil 5. t. m. tudi kmet M. G. iz Sv. Marjete ob Pesnici. Na ulici sta ga pregovorila dva neznanca, da so šli v gostilno na liter vina in »šnapsl«. Kmet je pri znanih hazardistovih trikih sicer izgubljal, vendar se je dal še pregovoriti, da so šli v drugo gostilno na »ferbel«. Ko je zaigral 6400 Din, sta prijazna igralska tovariša po francosko izginila, kmet pa je ostal brez denarja in prijavil stvar policiji. Včeraj zjutraj je policijski nadzornik aretiral kot sumljivega nekega mesarskega pomočnika, 28 letnega Ivana Zehnerja, ki je dejanje priznal, vendar trdi, da ne gre za tako velik znesek. Pri njem so našli še okrog 300 Din, okrog 500 Din pa je baje plačal dolgov v raznih gostilnah. Šerak pa se je prijavil sam in trdi, da je imel Zehner 3000 Din. Da se zadeva pojasni, so oba obdržali v policijskem zaporu. Kmet pa si bo menda v drugič premislil še iti igrat z neznanci in zaigrati kar troje lepih krav.

a— **Nesreča pri igri.** 11 letni Franc Jakopin iz Jezdarske ulice 8 se je 5. t. m. pop. igral s tovariši na travniku blizu bivše jahalnice. Pri igri je tako nesrečno padel, da si je zlomil desno nogo pod kolenom. Prepeljali so ga v bolnico.

a— **Iz policijske kronike.** Staro znanko policije, 27 letno Ljudmilo Starčič iz Kapel, so včeraj zjutraj aretirali zopet v nekem hlevu v hlapčevi postelji zaradi vlačugarstva in tajne prostitucije. — Tapetniku Antonu Tscherinu, Ob bregu 4, so včeraj popoldne neznani uzmoviči zopet odnesli z dvorišča 2 lepi kokoši, kakor že ponovno poprej.

Iz Škofje Loke

šl— *Ob priliki proslave škofa Strossmayerja* na deški osnovni šoli v Škofji Loki se je zbrala šolska mladina v učni sobi četrtega razreda pred okrašeno sliko velikega Jugoslovena, nakar je s kratkim nagovorom izpregovoril zbranim dečkom upravitelj šole g. Zahrastnik. Ko je še v poljudni razpravi pojasnil otrokom pomen in življenjepis škofa Strossmayerja učitelj g. Debeljak, se je po absolviranih deklamacijah in pevskih točkah zaključil spominski dan z državno himno.

šl— *Škofjeloška podružnica SPD* kot naslednica l. 1907. ustanovljene planinske postojanke v Selcah nad Škofjo Loko s sedežem v Dražgošah, si je s svojim agilnim odborom postavila za cilj, da podružnično delovanje čimbolj poživi in okrepi. Namen škofjeloškega odbora SPD je, da privabi v planine Polhograjskih Dolomitov in škofjeloškega gorovja ne zgolj domačine, temveč tudi goste iz oddaljenejših krajev naše države. Izvoljeni markacijski odsek bo v najkrajšem času pričel z markacijo vseh krajših in daljših izletniških točk; zaenkrat z izhodiščem iz Škofje Loke, nakar prideta na vrsto tudi obe dolini. S tem delom bo mnogim turistom precej pomagano, ker je večji del markacije v slabem stanju. Po uspeli planinski prireditvi je odbor na sejah ponovno razmišljal, kako finančni položaj podružnice ojačiti, ker so sedanja sredstva za izvedbo zamišljenih del izdatno premajhna. Predvsem naj vsi dosedanji člani poravnajo članarino v znesku 25 Din pri g. Francu Žebretu, poslovodji tvrdke Ziherl v Škofji Loki. Iskrena želja podružnice pa je, da vsi prijatelji škofjeloških planin, ki dosedaj še niso včlanjeni pri podružnici, prijavijo svoj pristop. Pristopnina je 10 Din. Prav toliko stane tudi legitimacija, katere imetnik ima pravico na 3kratno polovično vožnjo po železnici v poljubno daljavo. Članstvo škofjeloške podružnice SPD naj se ne rekrutira samo iz Škofje Loke, ampak enako iz obsežnega teritorija škofjeloške okolice, Selške in Poljanske doline. O namerah, ki si jih je zastavil odbor, pa izpregovorimo ob prvi priliki več, da bo domačemu prebivalstvu dovolj jasno, kolike važnosti so planine pri razmahu tujskega prometa.

šl— *Predpustna prireditev štajerskih fantov*, ki se je vršila v nedeljo popoldne v gostilniških prostorih Katarine Hribernikove v Škofji Loki, je privabila na kraj rajanja dokaj gostov. Ob neumornem sviranju krajevnih godcev je trajalo animirano razpoloženje navzočih pozno v noč. Čisti dobiček prireditve je namenjen revni deci.

Iz Kranja

r— **Obrtno gibanje v preteklem letu.** V vsem kranjskem srezu je bilo lani vpisanih 118 rokodelskih, 91 prostih, 25 trgovskih, 48 prostih trgovskih, 18 koncesijoniranih obrti, izbrisanih pa 125 rokodelskih, 41 prostih, 39 trgovskih, 147 prostih trgovskih in 15 koncesijoniranih obrti. Značilne so večje številke izbrisa pri prostih trgovskih in rokodelskih obrtih. Isto se kaže tudi pri gostilnah, katerih je bilo izbrisanih 9, na novo otvorjeni pa le dve. V Kranju je bilo vpisanih 19 rokodelskih, 21 prostih, 3 trgovske, 7 prostih trgovskih, 3 koncesijonirane obrti, izbrisanih pa 22 rokodelskih, 13 prostih, 6 trgovskih, 43 prostih trgovskih in 3 koncesijonirane obrti. Otvorjena ali izbrisana ni bila nobena gostilna v mestu. V Križah je lani otvorilo svojo obrt 23 čevljarjev.

Iz Kamnika

ka— *Smuka na Veliki planini* je v poslednjih dveh dneh nad vse pričakovanje dobra. Splošno se opaža, da posečajo v večjem številu smučarji Veliko planino med tednom, ker imajo več prostora na terenu in seveda tudi v majhni koči.

ka— *Vreme in ceste.* Naše ceste iz Kamnika v Ljubljano skozi Mengeš ali Domžale so pri tem neugodnem vremenu v izredno slabem stanju. Ako se ne bodo popravljale in nasule, bo pomladi na njih nemogoč promet z vozili. Dnevno se dogaja, da se pri tem ali onem avtobusu, ki vozijo v Kamnik ali iz Ktmnika, pokvari kak del prav zaradi nepopisno slabih cest. Nasuli so na precej čuden način cesto skozi Mengeš. Nekje je nasuto do 20 cm visoko, nekje pa nič, potrebno bi pa bilo povsod. Res je, da se v dobi deževja težko popravljajo ceste, a nekaj popravil mora biti kljub vsem vremenskim neprilikam. Višek trpežnostne preizkušnje za vsako vozilo in vozača je pa vseno še državna cesta od Ježice do mitnice. Kdaj bo pa ta del ceste vsaj zasilno popravljen?

ka— *Zopet deževje.* Vreme se je od srede na četrtek zopet poslabšalo. Po par lepih dnevih je pričelo znova deževati. Smuka, ki je bila do srede na Veliki planini nad vse dobra, se je poslabšala.

Z Jesenic

s— **Važne zadeve jeseniške občine.** V nedeljo 2. t. m. se je vršila seja jeseniškega mestnega zastopa, katere se je udeležilo 26 odbornikov. Seji je prisostvoval tudi sreski podnačelnik g. dr. Tekavčič, ki je navzočim odbornikom govoril o zakonski določbi, da so občine dolžne skrbeti za nastanitev orožniških postaj. Sklenilo se je, da do prvega maja občina preskrbi za nastanitev orožništva potrebno stanovanje v občinski (bivši Rajmundovi) hiši proti mesečni najemnini 300 Din. V krajevni šolski odbor so bili izvoljeni gg.: mestni župnik Anton Kastelic, tovarniški delovodja Božič Jože, posestnik s Hrušice Smolej Pavel, železničarski upokojenec Pintar Josip in posestnik na Savi Brtoncelj Franc, za Sv. Križ pa gg.: Hribar Anton, Klinar Josip, Smolej Oto, Razinger Ignacij, vsi posestniki, in župnik pri Sv. Križu Krašna Franc. Kot preglednik računov je g. Jakob Gospodarič poročal, da je našel vse račune mestne občine za minulo leto v najlepšem redu in da se vse knjige vodijo točno. Pri točki ustanovitev mestne hranilnice se je vnela daljša debata. Pri glasovanju se je izreklo za ustanovitev 18, proti ustanovitvi pa 8 odbornikov. Sklenilo se je soglasno glede na nujno potrebo ustanovitve zdravstvenega doma, da se votira v to svrho znesek 300.000 Din, katera vsota naj se izplača v treh letnih obrokih. Razpravljalo se je tudi o reviziji socijalne zakonodaje, ki so jo predlagali neki gospodarski krogi v škodo delavstva. Sklenilo se je, da se pošlje na pristojna mesta resolucija, v kateri se navajajo hude posledice, ki bi nastale v primeru revizije socijalne zakonodaje v škodo delavstva. V domovinsko zvezo se sprejmejo soglasno: posestnik na Savi Kalan Ivan, oskrbnik na Planini Dernič Ivan in pismonoša ter posestnik na Jesenicah Dolinšek Peter.

s— **Jubilej dela.** Te dni je praznoval g. Janez Rozman 50-letnico, odkar je neprekinjeno zaposlen pri Kranjski industrijski družbi kot predvaljač v žični valjarni. Janez Rozman se prišteva še med delavce stare garde, ki so prišli pred več desetletji iz Bohinjske doline valjat železo v jeseniške tovarne. Kot 11-letni deček je nastopil delo v tovarni železa barona Žige Zoisa v Starih Fužinah v Bohinju. Naš jubilant je vzgleden primer, kako ogromno delo izvrši delavec v polstoletju, ako je marljiv, močan in zdrav. Žična valjarna je oddelek, v katerem se zahteva od delavca največ spretnosti, zdravja in moči. V času njegove zaposlitve je šlo iz njegovih klešč dnevno okrog tri vagone valjanega žarečega železa. Ako se računa na leto 300 delavnih dni, je bilo v njegovem delovnem času izvaljanega železa, pri katerem delu je sodeloval on, najmanj 50.000 vagonov. Želimo vrlemu delavcu ob njegovem jubileju, da bi valjal železo še mnogo let čil in zdrav sebi in podjetju v korist.

s— **Motnje pri radijskih aparatih.** Zadnji čas se pojavljajo zlasti pri radijskih amaterjih, ki stanujejo v bližini osnovne šole, motnje pri radijskih aparatih, ki onemogočajo vsako poslušanje. Vzrok temu so visokofrekvenčni aparati (masažni), ki jih posedujejo nekatere osebe. Ne rečemo, da delajo to iz nagajivosti. Prosimo jih torej, da imajo nekaj obzira s svojimi sosedi in jim ne krate zaradi svoje masaže, katero lahko opravljajo dopoldne ali pa popoldne, večerno ali opoldansko razvedrilo, katerega je človek potreben.

Iz Novega mesta

n— *Šentjakobski gledališki oder iz Ljubljane* bo gostoval na sobotni prireditvi našega vrlega SK Elana z velezabavno burko »Pred poroko«. Opozarjamo Novomeščane na gostovanje naših priljubljenih Šentjakobčanov. Burka je polna humorja in bo zabavala občinstvo od prve do zadnje scene. Njeno priljubljenost najbolj dokazuje to, da so jo igrali Šentjakobčani na svojem odru že petnajstkrat.

n— **Pri okrajnem sodišču** se je vršilo lani, kakor je razvidno iz statistike, 530 civilnih obravnav ter 11 bagatelnih razprav. Kazenskih prestopkov je bilo 784, ekseukucij pa 1504. Zapuščinskih zadev se je obravnavalo 403, pupilarnih 157. Zemljiška knjiga je beležila 1852 sprememb. Pri okrožnem sodišču je bilo izvršenih 17 rubežni, civilnih pravd je bilo 215, menjičnih tožb 65, prizivov zoper sodbe okrajnega sodišča 189, rekurzov zoper sklepe okrajnega sodišča 197, pritožb v kazenskih zadevah 288, tiskovni pravdi 2, vknjižb v mestu samem 232, ovadb zaradi nudodelstva 557, od teh obtožnic državnega pravdništva 325. Zanimivo je, da se je lani obravnavalo tudi 22 tako zvanih »invalidskih zadev«.

n— *Jubilej prvakinje slovenskih kuharic.* Marija Zega-Ludwigerjeva, o kateri je »Jutro« poročalo, je izvrševala svojo kuharsko umetnost ob slavnostnih prilikah po vseh dolenjskih graščinah, kakor v Pogancah, Ruperčvrhu, Starem gradu, Klevevžu, Strugi, Otočcah in drugod. Lastniki teh gradov so bili večinoma nemški plemiči, grofi, baroni in knezi. Ti gospodje so se pogostokrat poslruževali njenega kuharskega talenta ter so bili ponosni na svojo slovensko kuharico, o čemer pričajo številna zahvalna pisma. S svojo veščo roko je pripravljala jedila pri novih mašah, jubilejih in porokah. Vsa tukajšnja društva si naročajo za svoje prireditve v Sokolskem domu ali pa na prostem jedila in pecivo iz njene priznane kuhinje. Jubilantka je prejela za svojo 60letnico nebroj čestitk od blizu in daleč. Spomnili so se je celo rojaki v Ameriki in Avstriji.

Iz Litije

i— *Izleti naših plesalcev.* Navdušeni litijski plesalci kaj radi obiskujejo plesne prireditve po ostalih zasavskih krajih. V soboto je pohitela večja litijska družba v Trbovlje, kjer je imel tamkajšnji Sokol veliko maskerado. Večina Litijčanov je šla na prireditev v maskeradnih kostumih. Tudi nedeljske obrtniške prireditve v Zagorju se je udeležilo nekaj Litijanov. Odobravamo medsebojne posete, ki goje v našem okraju družabnost, in zato vabimo Zasavčane na prireditev litijskega Sokola, ki bo velika atrakcija v letošnjem predpustu. Na tej prireditvi bo izvoljena miss Zasavje.

Iz Zagorja

z— *Nedeljska kronika.* Izleta SPD na Sv. Planino se je udeležilo precej članov in drugega občinstva. Le smučarji niso prišli na svoj račun, ker je zaradi južnega vremena sneg skoro izginil. — Tradicijonalna veselica Obrtnega društva, ki se je zvečer vršila v prostorih Sokolskega doma, je uspela v obče zadovoljnost. Posebno mnogo občinstva je došlo iz okolice Zagorja, tako da so vse prostore napolnili. — »Auf, žandarji!« so v nedeljo zvečer pozdravili štiri fantje orožnika Č., ki se je iz Dolenje vasi vračal proti domu. Eden fantov je nato neopaženo zgrabil orožnika od zadaj, ostali pa so priskočili, ga podrli na tla ter s čevlji obrcali. Orožnik je moral iskati zdravniške pomoči. Surov napad je videla oseba, ki je fante tudi spoznala. Zaradi tega bodo pretepači lahko prejeli zasluženo plačilo pri sodišču.

z— *Širokotirna rudniška proga.* V torek sta se vršila komisijonalni ogled in preizkušnja novega železniškega tira, izvedenega od Ribje peči do rudniških apnenic. Železniško direkcijo so zastopali gg. inž. Müller-Petrič, Deržič in Lenard, Dukičevo podjetje gg. nadsvetnik Stern in inž. Alfeld, TPD pa gg. ravnatelj inž. Loskot in uradnik Jan. Po preizkušnji so pričele voziti po novem tiru železniške lokomotive.

Iz Trbovelj

t— *Sokolsko gledališče.* V soboto 8. t. m. uprizori Sokolsko gledališče Arthur Schnitzlerjev igrokaz »Ljubimkanje«. Vse glavne vloge so v najboljših rokah in smo prepričani, da bo nudila uprizoritev občinstvu zopet lep užitek.

t— *V kraljestvo Luciferja* nas popelje v nedeljo 9. t. m. prostovoljno gasilno društvo Trbovlje-trg. Fortejeva velika dvorana je izpremenjena v carstvo Luciferja. Dekoracije, ki so originalne in učinkovite, je izdelal domači slikar-umetnik g. Svagelj. Za to elitno maskerado vlada med občinstvom precejšnje zanimanje.

t— *Pobegel deček.* Učenec VI. razr. vodenske šole Ivan Belihar je pobegnil od svojih roditeljev neznano kam. Deček je približno 14 let star, bolj majhne in slabotne postave ter gleda nekoliko navskriž. Kdor bi naletel nanj, naj javi to občinski policiji v Trbovljah ali žandarmerijski stanici v Trbovljah.

t— *Pretep s težkimi posledicami.* V ponedeljek je pilo nekaj trboveljskih rudarjev v nekem vinotoču za Savo. V dotični vinotoč je prišlo tudi nekaj kmečkih fantov iz Št. Jurja pod Kumom in s Polšnika. Med obema skupinama je prišlo do prerekanja, nakar so Šentjurčani in Polšenčani navalili na Trboveljčane z noži ter jih nevarno obrezali in oklali. Pozvano orožništvo je aretiralo izzivače in nasilne pretepače ter jih oddalo v sodne zapore v Laško, ranjenci pa so bili prepeljani v bolnico, kjer se eden menda bori s smrtjo.

Iz Šoštanja

št— *V ciklu predavanj s skioptičnimi slikami* je bilo kot tretje na vrsti o seksualnem vprašanju mladine. O tej snovi je predaval v ponedeljek popoldne v dvorani Zadružnega doma okrožni zdravnik dr. Ferdo Korun. V poljudnem tonu je g. predavatelj govoril nad dve uri. Poslušalci, ki jih je bila polna dvorana, so predavanju sledili z vidnim zanimanjem. Enakih poučljivih predavanj bi si želeli še mnogo. Naslednjega dne se je vršilo enako dobro obiskano predavanje o Španiji.

št— *Za I. planinski sejem*, katerega priredi šaleška podružnica SPD v soboto 8. t. m. v Sokolskem domu, vlada po vsej Šaleški dolini veliko zanimanje, in to ne le med planinci samimi, temveč med vsem občinstvom, ki si mnogo obeta od te prve planinske prireditve. Priprave so v polnem teku, naročen je iz Ljubljane jazzband »Odeon«, pa tudi za planinske specijalitete je preskrbljeno. Za telesne dobrote bo razen običajnih bifejev na razpolago še posebna, dobro založena planinska miza. Obleka planinska ali promenadna. Čisti dobiček tega dirindaja je namenjen za zgradbo planinske koče na Smrekovcu, zatorej ne manjkaj nobeden prijatelj dobre zabave v soboto v Sokolskem domu! — Odbor.

št— *Nova trgovina.* Novo delikatesno trgovino in zalogo kisle vode je otvoril v lastni hiši na Glavnem trgu trgovec g. Orel Hubert. Ker podobne trgovine v Šoštanju še ni bilo, bo ta najbrž dobro uspevala.

Iz Ptuja

j— *»Lepa pustolovščina«*, izredno zabavna, fina in duhovita komedija se bo vprizorila v sredo, 12. t. m. Nastopi tudi popularni komik g. J. Daneš, zlasti pa bo ostala kreacija gdč. Kraljeve nepozabna. Za mladino pod 16. leti neprimerno!

j— *Skrajno zanemarjene ceste* so posebnost ptujskega sreza. Tozadevno lahko ob vsaki priliki slišiš od strani potnikov, voznikov in šoferjev na račun krivcev marsikatero pikro opazko. Najslabša izmed vseh slabih cest v ptujskem okraju je sreska cesta, ki naj bi vezala Podvince, Pacinje in G. Velovlak. Tod vozi tudi avtobus Ptuj-Sv. Lenart v Slovenskih goricah. Toda vožnja v tem avtobusu je sedaj, ko popuščajo zamrzla tla, prava pokora za grešne potnike. Kolesa se do osi udirajo v razmočena tla, vozilo se nagiba na desno in levo ter skače kakor besno po razorani cesti in preti vsak trenutek zdrčati v cestni jarek. Potnik, ki je ob taki vožnji s celo kožo dosegel svoj cilj, si pač oddahne, ko stopi iz avtobusa. Dolžnost odločevalnih činiteljev je, da nemudoma kaj ukrenejo v izboljšanje te ceste in preprečijo morebitne nesreče.

Iz Dravograda

dg— *Obmejna stražnica dobi lasten telefon.* Kakor čujemo, dobi obmejna finančna stražnica telefon ter bo zvezana s carinarnico na postaji in z oddelkom finančne kontrole v Dravogradu. Z napeljavo prepotrebnega telefona bo posebno v letnem času pri vedno bolj naraščajočem obmejnem avtomobilskem prometu zelo olajšano delo naših obmejnih oblastev

dg— *Naše Sokolsko društvo* beleži lepe uspehe dosedanjega dela. V preteklem letu si je kupilo bivšo kinematografsko dvorano, katero je povsem preuredilo in renoviralo, tako da imajo vsa narodna društva lep lasten dom in niso več navezana na gostilne. Renoviranje je naložilo društvu težko breme, vendar pa so najhujše težkoče premagane in članstvo lahko s ponosom gleda na uspeh svojega večletnega neumornega dela. Društvo je imelo v preteklem letu več telovadnih nastopov, priredilo je več iger in veselic, ki so bile vse zelo dobro obiskane, kar priča, da javnost ceni trud članstva pri njegovem prosvetnem delu. V nedeljo bo Sokol priredil vsakoletno maškerado, na katero vabimo tudi okoličane.

dg— *Nov avtotaksi. Vladko Ruter*, katerega soproga je prevzela hotel »Pošta« v Dravogradu, je prijavil obrt avtotaksa s sedežem v Dravogradu, v hotelu »Pošta«.

Iz Gor. Radgone

gr— **Nov postajenačelnik** g. Rutar Anton je 3. t. m. nastopil službo ter prevzel posle od g. Franca Čekala, ki je bil premeščen na postajo Podnart na Gorenjsko. G. Čekalu želimo na novem mestu mnogo uspeha!

gr— **Redka svečanost** bo vsekakor prihodnjo nedeljo 9. t. m. dopoldne, ob kateri priliki bo slovesno blagoslovljen in izročen oficijelno v promet nov železobetonski most čez reko Muro Gornja Radgona—Radkersburg.

gr— **Prvi letošnji sejem** na Blaževo je bil vkljub slabemu vremenu še precej dobro obiskan. Živine je bilo prignane 21 glav, prodane pa komaj 9 komadov. Kakor običajno je bilo tudi tokrat precej kupcev, vendar pa je bila kupčija zelo slaba, ker je bilo po večini le slabo blago ter visoke cene. Kramarske robe je bilo v izobilju, kupčija pa zaradi splošne denarne krize slaba.

Popoln uspeh kuhinjske razstave

Kuhinjska razstava je včeraj imela nezmanjšan obisk napram prvima dnevoma. To se pravi, da je unionske dvorane vnovič prehodilo okrog 6000 ogledalcev, med njimi mnogo deželanov. Popoldne in proti večeru so obisk zlasti povečale gojenke raznih ljubljanskih šol, saj je razstavljalni odbor umestno omogočil poset tudi šolski mladini s skrajno znižano vstopnino. Ob 20. je bila razstava zaključena. Danes bo mestni fizik z nekaterimi zdravniki ogledal številne jestvine, ki jih razstavljalci pogrnjenih miz poklanjajo mestnim ubožcem.

Na velikem vsestranskem uspehu I. jugoslovanske kulinarične razstave čestitamo razstavnemu odboru. Predsedniku Ivanu Babineku, podpredsedniku Rudolfu Wandu, tajniku Vladimirju Brütschu, blagajniku Rihardu Vosperniku — vsem tem glavnim funkcijonarjem velja polno priznanje, saj so vložili res ves trud in sposobnost, a delo jim je bilo olajšano zgolj s tem, da so imeli v pomoč svoje preizkušene in dosledno prizadevne tovariše odbornike, predvsem gg. Viktorja Seidenglanza, Josipa Grablovica in Matka Marješča. Kakor smo že beležili, so bile pogrnjene mize na odru prva atrakcija brezizjemno za vse obiskovalce. In tu so se člani tega odseka, plačilni natakarji gg. Lovro Verčnik (glavni kolodvor), Rajko Zupan (»Slon«), Edi Nečimer (»Zvezda«) in natakar Štefan Končar (»Union«) odlikovali ne samo z divnim aranžmanom celih osmih miz (zaročna, poročna, moderni in običajni diné, angleško predkosilo, japonska miza za čaj, mizica za turško kavo in miza z vsakovrstno zloženimi servijetami), marveč tudi vse tri dni z elegantno ustrežljivostjo. Na nogah od jutra do poznega večera, na uslugo s pojasnilom vsakomur in to v toliki gnječi, to je pač tudi časten rekord hotelske uslužnosti.

In razstavljalci? Vsi zadovoljni z uspehom. V kako velki meri je pripomogla k splošni reklami gostoljubnost posameznih tvrdk, vprašajte samo g. Lešnika iz Maribora, ki je s svojima dvema gospodičnima razdelil dnevno nad 5000 časic dobre Maggijeve juhe. Ogromni hlebec vrhniškega bohinjca je do zaključka razstave skoro skopnel, a tvrdki Bolaffio in Mein! bosta težko ugotovili točno število svojih gostov.

Poleg razstavljalcev, ki smo jih že omenili v »Jutru« zaslužijo polno pohvalo tudi naslednje tvrdke: Bogomir Motoh z izredno lepo stojnico pražene kave, krasna Staculova piramida, Gotobovo perutninarstvo, ki je razstavilo sveža pitna jajca, par. pek. »Depa« s prvovrstnimi pekarskimi in slaščičarskimi proizvodi in v družbi ostalih renomiranih ljubljanskih konditorjev g. A. Galle z okusnimi izdelki svoje slaščičarne.

V zeleni dvorani ni bilo moči pregreti bogate zaloge sadja in zelenjave tvrdke Stele in Pielick, elektrnih razstavišč Pauerjeve tovarne keksov in vafeljnov in kamniške tovarne »Eta« z grmado gorčice in mezge iz paradižnikov. Prav posebno še je gospodinje privabljala tudi lepa Richterjeva zaloga izdelkov iz alpske tvornice Berndorf. — A v stekleni verandi je razstavo mesarjev pač najokusneje izpopolnjevala Dolinškova stojnica s prekajenim mesom in pa fino sveže goveje meso, ki ga je razstavil mesarski mojster Josip Koprivc.

Zanimiva bi bila ocena od strani posebnega razsodišča, ki pa bi imelo seveda mučne zadrege s presojevanjem, komu v posameznih panogah priznati prvenstvo. Vse je namreč bilo tako vestno prirejeno, da ni ugajalo le posamič, marveč še bolj v celoti. Zato je bil uspeh zasluženo.

* * *

Med številnimi razstavljalci na kulinarični razstavi, ki jo je posetilo rekordno število Ljubljančanov obeh spolov, je dobila gospodinjska šola »Mladika« skoro da preskromen prostor. Vendar so gojenke te šole pod vodstvom ravnateljice gdč. Zemljanove razstavile take produkte svoje kuharske umetnosti, da je sleherni obiskovalec obstal pred mizo na kateri so bile razložene in je užival in se čudil ljubezni, potrpežljivosti in znanju, ki so ga zahtevale mladiške torte, pastete, krufki itd.

Takoj poleg »Mladike« je bila »Slonova miza« in tudi to smo občudovali, res je, in tudi ostale mize so imele vsaka svoje privlačnosti, toda mladiška miza nas je najbolj ogrela, z nje je veli ljubezen mladih kuharskih učenk, ki nimajo kake 10-letne ali 20-letne prakse v kulinarični umetnosti, temveč so v zavodu le nekaj mesecev in so kljub temu pokazale neverjetno spretnost in sposobnost predvsem z mladiškimi specijalitetami, ki jih velja podrobneje popisati.

Gospodinjska šola »Mladika« je bila namreč edina, ki je razstavila kot svojo specijaliteto zelenjavne izdelke v obliki rezin in zavitkov. Koliko okusa je vzbujala špinačna zulada, ki je užitna topla in mrzla. Pravcati kuriozum za nas je bil podstavek iz krompirjeve kaše, obrizgan s špinačno kašo in obložen s špinačnim zavitkom, vse je lično dekorirano s cveti artičoke, okrašene s paradižniki. V sredini tega vegetarijanskega »šlagerja« na razstavi je bila pa —gnjat. Na, zakaj pa ne?

Zelenjavni izdelki »Mladike« so vzbujali torej splošno pozornost, »Mladika« (bila je tudi edina gospodinjska šola, ki je razstavila na prvi kulinarični razstavi) je pokazala ravno s temi izdelki, da gre vzporedno z modernimi nauki v prehrani, da gre torej s časom in da vzgaja svoje gojenke pravilno. Srečne mladiške gospodične, ki bodo znale kot bodoče gospodinje poslužiti možičku in gostom tudi z okusnimi zelenjavnimi izdelki in ne samo z mesom! In blagor njim, ki bodo te dobrote uživali! . . .

Naštejmo pa še druge specijalitete »Mladike«, ki so vzbudile splošno pozornost. Predvsem »blazino«. To je bila torta, o kateri se je neki nemški novinar izrazil, da je najboljši komad na razstavi; dalje obloženi kruhki, tudi mladiška posebnost po njih okusu in obliki. Mladiški park so občudovali stari in mladi. Vse, kar smo videli v parku, je bilo užitno, napravljeno skrbno z ročicami mladiških gojenk, mah iz kristalnega sladkorja, grbice med zelenjem iz marcipana, dva ježa z mladičem iz čokoladne kreme in mandeljev, štori iz čokolade. Ob potoku so kvakale na široko žabice iz marcipana, tako srčkane so bile, da jih je bilo vsak dan manj, čeprav je v bližini prežal krokodil iz grlaže in datljev — oči mladine se kar niso mogle obrniti od njega!

Nikjer drugje nismo videli kranjskega velikonočnega kolača in krstne pogače ali pletenko, ki ima v sredini dva konca klobase in jajce, na strani pa po en oreh. Tako pogačo dobi mamica ob osmini krsta, če je rodila sinčka. Poleg je stal hlebec sorčnega kruha, tokrat iz pšenčne ajdove, koruzne in rženo moke — tudi mladiška posebnost.

Pravcati kuharski umotvor so tudi črnoobe v aspiku, okrašene z lokvanom, delo ene same gojenke, ki smo ga vsi občudovali. Mladiško čajno pecivo je po svoji okusnosti itak znano.

Svoje dekliško prisrčne šegavosti gojenke seveda tudi niso mogle skriti, pokazale so jo v gorenjskem domu z Janezom in Micko iz marcipana in sladkorja, z vozom bafiša in španskega vetra in še z drugim kuharskim »za smeh in zabavo«.

Vse one, ki so se jim je preveč cedile oline ob mladiški mizi in so jim vzbujale zahrbtne namone, so krotila velika mladiška srca, zlasti ono z napisom: »Smo poštene me dekleta, vsak slopardek ni za nas, biti hočemo ženice, ljub'ce na za kratek čas!« Tako je prav! —o—

Razvoj Vodiškove afere

Korektno postopanje Jugoslovenskega zimskosportnega saveza — Vodišek ni mogel nastopati brez sokrivcev — Ponarejanje podpisov uglednih sportnikov

Poročila o sportni aferi g. Vodiška so vzbudila največjo pozornost ne samo v ožjih sportnih krogih, temveč tudi v oni javnosti, ki se sicer ne zanima v preveliki meri za sport. To je tudi razumljivo, saj zadeva ni zgolj lokalnega značaja, kakor jih imamo v našem dokaj razburkanem sportnem življenju v precejšnjem številu, temveč je takega pomena, da se danes bavijo ž njo skoraj vsi evropski listi. Postala je

velika mednarodna afera

in predvsem s tega stališča moramo tudi mi s svoje strani presojati krivdo onih, ki so povzročili, da je v sportu, ki je skupna last vseh napredних narodov, prišlo do mučnega in izrednega skandala.

Kdo je kriv? Tako se vprašujejo vsi oni, ki želijo, da se naša mladina vzgaja v naših sportnih organizacijah tudi v močne značaje.

Po vseh dosedanjih ugotovitvah leži

krivda enega akterja te afere

na dlani. G. Vodišek je po svojem povratku v Ljubljano sam priznal, da je v Štrbskem Plesu nastopal pri drsalnem tekmovanju za evropsko prvenstvo pod imenom od Mednarodne federacije priznanega sodnika g. Kavška. Niso nam še znani vzroki, ki so dovedli g. Vodiška do tega koraka. Kaže, da se bodo našle v toku preiskave

za g. Vodiška olajševalne okolnosti,

ki bodo krivdo najbrž delile, toda razumevanja in opravičila za svoje postopanje g. Vodišek nikjer ne bo našel. Mi ga ne moremo braniti. Tem manj, ker je bil g. Vodišek na odlični poziciji v celem našem sportu in je zato njegova moralna odgovornost tem večja. Da se njegovo postopanje braniti ne da, je priznal tudi sam s tem, da je takoj odložil vse svoje sportske funkcije in izstopil tudi iz SK Ilirije, katere ustanovitelj je bil in ki ji je pripadal nad dvajset let.

Pesimisti in oni, ki niso sportu najboli naklonjeni, bodo zaradi

pogreške poedinca

obsodili ves sport ter mu že v naprej odrekali pravico do vzgoje naše mladine. Tudi tem je treba posvetiti nekoliko besed. V vsaki organizaciji se lahko uveljavijo osebe in stremljenja, ki pozabljajo, da ima sport velike moralične cilje, katerim je treba in dubiis podrediti vsak ožji interes. G. Vodišek je eden od prvih organizatorjev našega mladega sporta. Vnet in spreten si je ustvaril in očuval v njem odlično pozicijo. S pridnostjo si je pridobil mnogo sportnega znanja, veljal je kot eden naših najboljših nogometnih sodnikov. Toda opetovano smo opažali, da mu nedostaje one

najvišje sportne discipline,

ki v sportnem udejstvovanju postavlja načela fair play na prvo mesto. Že iz dejstva, da vsi naši klubi brez izjeme odkritosrčno obsojajo njegov napačni korak, lahko vidimo, da hočejo naše sportne organizacije vzgajati mladino v pravem sportnem duhu v resnične gentlemane. Nasprotni pojavi zadnjih let so bili nezdravi izrodki fanatičnega klubaštva, ki so jih vsi pravi sportniki iskreno obsojali in pobijali.

Drugo vprašanje, ki ga treba razmotrivati, je postopanje Jugoslov. zimskosportnega saveza, ki ima kakor znano svoj sedež v Ljubljani. Dunajski listi, ki so na zadevi najbolj interesirani, *docela in ponovno priznavajo, da se JZSS ne more ničesar očitati in da je postopal popolnoma korektno.* Da je temu res tako, najbolje kažeta

potek dogodkov in razvoj cele afere

V decembru 1929 je dobil naš Zimskosportni savez od Čsl. bruslarskega (drsalskega) svaza v Pragi

povabilo k drsalnim tekmam za prvenstvo Visoke Tatre in za prvenstvo Evrope v Štrbskem plesu

JZSS je 4. januarja prijavil svojo udeležbo na obeh tekmah in sicer gg. Avčina in Schwaba kot tekmovalca, g. Vodiška pa kot vodjo delegacije. Obenem ga je nominiral za sodnika pri teh tekmah. Par dni na to je prejel JZSS od Mednarodne drsalske federacije v Stockholmu poziv, naj pošlje k tekmam za evropsko prvenstvo verificiranega jugoslovenskega sodnika, po možnosti dr. Fuchsa. Dr. Fuchs ni mogel odpotovati, ravno tako tudi noben od ostalih štirih mednarodno verificiranih jugoslovenskih sodnikov, med katerimi je tudi gospod Ivo Kavšek, *med katerimi pa ni bilo g. Vodiška.*

Ker pa je ta med tem že odpotoval v Štrbske Pleso, mu je JZSS dal s seboj pismo na predsednika Mednarodne federacije g. Salchowa, ki je nameraval osebno prisostvovati tekmam za evropsko prvenstvo. V pismu prosi JZSS g. Salchowa, naj

naknadno prizna g. Vodiška za mednarodnega sodnika,

ker ima vso potrebno kvalifikacijo in samo ni bil pravočasno prijavljen. V drugem pismu, ki ga je ponesel g. Vodišek s seboj, prosi *JZSS Čsl. drsalski svaz, naj podpira pri Salchowu njegovo prošnjo za naknadno verificiranje g. Vodiška.* Mednarodni federaciji je JZSS obenem tudi brzojavno sporočil, da ne more priti k evropski prvenstveni tekmi nobeden izmed verificiranih sodnikov, da pa je odpotoval v Tatro g. Vodišek, ki je kvalificiran jugoslovenski savezni sodnik in ki bo tam predložil prožnjo za naknadno verifikacijo za mednarodnega sodnika. Mednarodna federacija pa je nato odgovorila, da je

naknadno priznanje g. Vodiška nemogoče.

Od Československega saveza je JZSS na svojo prijavo prejel odgovor, naj imenuje poleg g. Vodiška še priznanega sodnika. Ker je bil g. Vodišek takrat že v Štrbskem Plesu in ker je imel seboj pismo za Československi savez, ki popolnoma pojasnjuje položaj, naš savez ni več odgovoril na pismo Čehov, ker ni mogel ničesar več ukreniti. Pač pa je g. Betetto privatno obvestil g. Vodiška, da ga Mednarodna federacija ni priznala. Ker noben mednarodno verificiran sodnik iz Jugoslavije ni bil prijavljen za udeležbo pri evropskem prvenstvu v Štrbskem Plesu, so vsi smatrali za samoumevno, da se bo ta tekma žal vršila tudi brez jugoslovenskega sodnika.

V Štrbskem plesu se je razvila

za evropsko prvenstvo srdita borba

med Dunajčanom Schäferjem in Čehom Slivo. Sodniki so s tremi proti dvema glasovoma priznali prvenstvo Slivi, zaradi česar so vsi nemški listi, na čelu jim dunajski »Sporttagblatt« dvignili silen hrup. Napadali so sodnike, jim očitali pristranost in jih imenoma navajali. Pri tem se je med sodniki imenoval Jugosloven g. Ivo Kavšek. Ker g. Kavšek sploh ni bil v Štrbskem Plesu, so sprva v Ljubljani vsi, ki so opazili te napade v nemških listih, mislili, da gre za kako pomoto. Ker pa so se napadi vedno ponavljali in je »Sporttagblatt« objavil celo neke Kavškove izjave, je postalo jasno, da ne gre za pomoto, temveč da je res

nekdo nastopal pod Kavškovim imenom.

Sum je padel seveda takoj na g. Vodiška, ki pa se je takoj po tekmi odpeljal iz Štrbskega Plesa nazaj v Ljubljano. Čim se je vrnil, ga je JZSS dne 24. januarja pozval, da poda poročilo in zlasti pojasni ali in kdo je nastopal pri tekmah za evropsko prvenstvo kot jugoslovenski sodnik. Gospod Vodišek se pozivu ni odzval, temveč je dne 27. januarja sporočil, da

izstopa iz saveza in odlaga vse sportne funkcije.

Naslednji dan je prejel JZSS še pismeno izjavo g. Kavška, da on ni bil v Štrbskem Plesu. Ta izjava in pa izstop g. Vodiška sta seveda potrdila sum, da je g. Vodišek res nastopal pod Kavškovim imenom, in JZSS je 28. januarja sklenil, da

prijavi zadevo Mednarodni federaciji

To se je zgodilo s priporočenim pismom dne 29. januarja, torej mnogo poprej, kakor so o tem zvedeli na Dunaju, kjer je prinesel prvo vest »Sporttagblatt« šele dne 4. februarja.

*

Ta avtentični potek dogodkov dovolj jasno priča, da zadene na jugoslovenski strani krivda samo in edino g. Vodiška in *da je JZSS postopal skoz in skoz korektno in pravilno.* Razjasniti pa je treba in v interesu sporta je tudi nujno potrebno, da se razjasni, ali je *imel Vodišek kake sokrivce* in kako je prišel na misel, da je nastopal pod Kavškovim imenom. Ravno tako je treba razjasniti, *kako je sploh mogel kot Kavšek nastopati, ker g. Kavšek ni bil od nikogar prijavljen za sodnika v Štrbskem Plesu.*

Kako je prišla afera v javnost

Tudi to je poglavje, ki ni razveseljivo. Ker je JZSS, kakor omenjeno, že preteklo sredo prijavil vso žalostno zadevo Mednarodni federaciji kot edino kompetentnemu forumu, je seveda jasno, da je ta takoj ukrenil vse korake za razčiščenje in remeduro. Gotovo bodo prvenstvene tekme v Štrbskem Plesu v najkrajšem času razveljavljene, ako že niso. Ob tej priliki bo seveda federacija objavila tudi vzroke za ta ukrep in s tem razkrila Vodiškovo afero.

Ta bi torej vsekakor prišla v javnost, kar je bilo interesirancem gotovo znano. Zgodilo pa bi se to na objektiven način in ne s tako senzacijonalnimi bombami, kakršne pokajo danes po nemškem časopisju, ki o aferi ne poroča vedno samo s sportnega stališča. Škoda, ki jo brez dvoma zaradi te žalostne zadeve trpi naš narodni ugled, bi bila potem mnogo manjša

Preteklo soboto pa je prejel »Sporttagblatt« iz Ljubljane *anonimno* pismo o Vodiškovem nastopu. Ker redakcija ni mogla verjeti v istinitost gorostasnih navedb, dopisa ni objavila. Nato je dobila v ponedeljek nov dopis, na katerem je *nekdo ponaredil podpis g. Iva Kavška,* ki seveda o tem pismu ni imel pojma. Zdaj se je obrnil urednik lista g. Müller telefonično na svojega ljubljanskega znanca g. Betetta, ki mu je odkrito pojasnil zadevo, nakar je izšel v torkovem »Sporttagblattu« prvi članek o tem.

Najbrž isti človek — vsaj tako je soditi po pisavi — je denunciral Vodiška na železniško direkcijo, češ da naj preišče, ali more tak človek še ostati v državni službi. Pri tem je *grdo zlorabil ime nekega ljubljanskega sportnega kluba in falsificiral podpis uglednega klubovega predsednika.* S tem je hotel doseči kar dvoje: uničiti Vodišku eksistenco in obenem oblatiti funkcijonarje dotičnega kluba, ki seveda to umazanijo ravno tako odločno obsojajo, kakor vsa poštena javnost. Iskreno želimo, da bi se preiskavi posrečilo odkriti falzifikatorja, ki bo potem občutil, da je podpisovati tuja imena ravnotako nedopustno, kakor pod tujim imenom nastopati, v tem primeru pa še bolj obsodbe vredno.

Zato obžalujemo, da »Sporttagblatt«, ki o aferi seveda tudi v včerajšnji številki na dolgo govori, namiguje, kakor da bi bili za temi dopisi kaki klubovi funkcijonarji. Novinarska dolžnost bi zahtevala, da se točno informira, predno objavi tako težko osumljenje.

Vodišek je bil Kavšek že v Tatranski Lomnici?

»Lidove Novine« v Brnu objavljajo k aferi v Štrbskem Plesu naslednjo informacijo:

Predsednik Čsl. drsalnega saveza kapetan Fürst izjavlja, da Svaz Bruslařu nikdar ni dvomil o identiteti g. Kavška. Prav tako je izjavil praški drsalni mojster inž. Sliva, da ni ničesar vedel, da jugoslovenski sodnik ni bil Kavšek, temveč Vodišek.

Nadalje trdijo Lidove Novine«, da je g. Vodišek pod imenom g. Kavška vršil funkcijo sodnika že v Tatranski Lomnici, kjer so se vršile tekme za prvenstvo Tatre. Ko se je g. Vodišek pripeljal v Štrbske Pleso, se je predstavljal za Kavška in vsi so ga tudi za Kavška smatrali. »Lidove Novine« zatrjujejo, da je celo stvar izvršil Vodišek sam in da je to tudi že priznal. Končno zatrjujejo »Lidove Novine«, da češkoslovaški drsalci niso imeli nobenega interesa izvršiti to prevaro, ker bi v primeru, ako ne bi bilo dovolj mednarodnih sodnikov navzočih, itak namesto njih nastopili domači sodniki.

Gospodarstvo

V dravski banovini se pokadi letno za 200 milj. Din

Kakor smo že poročali je monopolska uprava te dni objavila licitacijske pogoje za zakup velikoprodaje tobaka v vsej državi. V teh pogojih je za vsak prodajni rejon, ki jih je 318 v vsej državi, navedena približna letna potrošnja tobačnih izdelkov, kar nam omogoča ustvariti si sliko o tem, koliko se v posameznih banovinah potroši za tobak, odnosno za tobačne izdelke.

Dravska banovina ima 40 prodajnih rejonov in znaša **letna potrošnja tobačnih izdelkov 201.7 milijona Din,** kar je prav znatna vsota, zlasti če primerjamo potrošnjo pri nas s potrošnjo v drugih banovinah in če upoštevamo povprečno potrošnjo, ki odpade na enega prebivalca. V posameznih banovinah se potroši za tobačne izdelke:

	skupaj	na 1 pr.
dravska banovina	**201.7 milij. Din**	**194 Din**
savska »	360.8 milij. Din	154 Din
vrbaska »	113.2 milij. Din	137 Din
primorska »	65.9 milij. Din	84 Din
drinska »	220.4 milij. Din	162 Din
dunavska »	313.1 milij. Din	148 Din
zetska »	100.6 milij. Din	128 Din
moravska »	125.7 milij. Din	105 Din
vardarska »	162.4 milij. Din	117 Din

Iz gornjega pregleda je razvidno, da se v Sloveniji relativno največ izda za tobačne izdelke, kajti **povprečno odpade na enega prebivalca letnih 194 Din,** ki jih ne doseže nobena druga banovina. Najmanj se potroši za tobačne izdelke v primorski banovini (84 Din na osebo), v moravski banovini (105 Din), v vardarski banovini (117 Din) in v zetski banovini (128 Din).

Seveda s tem ni rečeno, da se pri nas tudi največ pokadi. Visoki izdatki za tobačne izdelke v dravski banovini so na eni strani gotovo v zvezi s tem, da se pri nas v večji meri trošijo dražji tobačni izdelki, predvsem izdelane cigarete, na drugi strani pa je treba tudi upoštevati, da pri nas nimamo sadilcev tobaka, ki kot konsumenti monopolskih tobačnih izdelkov ne morejo priti v poštev (kakor je to n. pr. v Hercegovini ali Srbiji) in da pri nas tudi ni zakotne trgovine z nemonopolskim tobakom, kakor je to neizogibno v krajih, kjer se goji tobak.

Če vzamemo, da je v Sloveniji okrog 300.000 kadilcev, tedaj lahko računamo s povprečno letno potrošnjo od 675 Din na enega kadilca.

Posebej je v omenjenih licitacijskih pogojih navedena tudi potrošnja cigaretnega papirja. Pri tem je zanimivo, da je potrošnja cigaretnega papirja v dravski banovini neprimerno manjša nego v vseh drugih banovinah. **Povprečno znaša na enega prebivalca dravske banovine letna poraba cigaretnega papirja le 3.30 Din,** napram 7.60 Din v savski, 9.70 Din v primorski, 9.90 Din v moravski, 13.30 Din v dunavski, 13.60 Din v vardarski, 14.40 Din v vrbaski, 16.40 Din v drinski in celo 18.80 Din v zetski banovini.

Če pregledamo potrošnjo tobačnih izdelkov v posameznih mestih, tedaj vidimo, da se **v Ljubljani izda za tobak letno 35 milijonov Din,** v Mariboru 27.3 milij. Din, v Zagrebu 92 milijonov Din, v Osjeku 29.5 milijona Din, v Splitu 15.5 milijona Din, v Sarajevu 45.5 milijona Din in v Subotici 25.5 milijona Din, dočim za Beograd niso navedeni podatki, ker se beograjski maloprodajalci zalagajo neposredno pri beograjskem monopolskem skladišču.

Vinarski kongres

V prostorih Trgovske zbornice v Beogradu se je predvčerajšnjim vršila konferenca predstavnikov vinarskih in sadjarskih društev ter vinogradniških združenj iz vse države. Vinarsko društvo za Slovenijo je zastopal njegov predsednik gosp. Lovro Petovar, Kmetijsko družbo dravske banovine pa gosp. inž. Lah. Zastopane so bile vse vinorodne pokrajine. Na konferenci se je razpravljalo v glavnem o pripravah za vinarski kongres, ki se bo vršil v času od 15. do 17. t. m. v Beogradu. Tehnične priprave za kongres sta prevzela gosp. Savčić, trgovec iz Sremske Mitrovice in dr. Pavlović iz Beograda. Konferenca je razpravljala o vseh vprašanjih, s katerimi se bo bavil kongres ter je sestavila naslednji dnevni red: 1.) Stanje vinogradništva v državi (referent oddelni načelnik Kržanić iz Splita); 2.) olajšave za pobijanje vinskih škodljivcev (referent Andrej Žmavc, direktor vinarske šole v Mariboru); 3.) izvoz vina in grozdja (referent I. Lederer iz Bačke); 4.) brezalkoholna uporaba grozdja; 5.) konzum vina v državi (referent dr. Pavlović); 6.) novi vinski zakon in 7.) organizacija prodaje vina in sadja.

= **Zagrebški »Merkur« in slovenski nameščenci.** Že nekaj mesecev sem vodi zagrebško društvo trgovskih in privatnih nameščencev »Merkur« živahno akcijo, da razširi svoje delovanje tudi v Slovenijo, čeprav obstoja pri nas sorodno Trgovsko bolniško in podporno društvo, ki si je po težkih bojih ustvarilo trdne pravne temelje za nadaljnji razvoj in je na podlagi lanskoletnega občnega zbora uvedlo višje zavarovanje, kakor ga ima zagrebški »Merkur«, pri čemer je treba na zakonite zavarovalne prispevke doplačati le 20 Din mesečno. Uvedbo višjega zavarovanja so slovenski privatni nameščenci z zadoščenjem pozdravili in sedaj v velikem številu pristopajo k domačemu društvu, ki ima že skoro 6000 članov. Ne moremo se pri tem otresti utisa, da je akcija zagrebškega društva napram ljubljanskemu društvu nelojalna, kar nam potrjuje tudi način pisanja »Merkurjevega vestnika« o društvenem organizacijskem delovanju v Sloveniji. Včeraj smo prejeli drugo letošnjo številko tega lista, v kateri čitamo v poročilu o organizaciji Merkurjevih podružnic v Sloveniji, med drugim, da je Merkur edina ustanova te vrste v naši državi; potem pa dobesedno: »Vse to razumejo privatni nameščenci, ali tega ne razumejo oni, ki vidijo samo svoje osebne interese, zaradi katerih poudarjajo geslo Svoji k svojim v cilju, da še nadalje izkoriščajo ali drugim pomagajo izkoriščati privatne nameščence v Sloveniji v svoje svrhe.« Dalje se v članku trdi, da so »po ideologiji teh ljudi nameščenci sredstvo za eksploatacijo« itd. — Smatramo, da tako pisanje nikakor ne spada v glasilo, ki ga izdaja tako ugledna socijalna ustanova, kakršna je društvo »Merkur«. Na drugi strani pa zares ne vidimo potrebe ustanavljanja Merkurjevih podružnic v Sloveniji, ker smo prepričani, da bomo v kratkem s skromnejšimi sredstvi in z manjšim hrupom dosegli enake in še večje uspehe, kakor zagrebško društvo, kar smo tudi že pri drugih socijalnih ustanovah v obilni meri dokazali.

= **Redni občni zbor Gremija trgovcev v Ljubljani.** Gremij trgovcev v Ljubljani sklicuje za torek 11. t. m. svoj redni letni občni zbor ob pol 9. zvečer v posvetovalnico Zbornice za trgovino, obrt in industrijo (I. nadstropje).

= **Nizke cene koruzi in prašičereja.** Zaradi letošnjih izredno nizkih cen koruzi so mnogi kmetovalci v naši državi, zlasti v Vojvodini, pričeli v veliki meri pitati prašiče, ker se jim pitanje prašičev bolje izplača, kakor pa če pri sedanjih cenah vnovčijo koruzo, ki jo imajo v izobilju. Boljša rentabilnost potrošnje koruze za pitanje je zasigurana tudi tedaj, če bodo cene pitanim prašičem zaradi večje ponudbe padle. V zvezi s tem se pričakuje, da se bo izvoz prašičev iz naše države letos znatno dvignil.

= **Oddaja velikoprodaje tobaka.** Interesente opozarjamo, da se pogoji za licitacijo velikoprodaje tobaka (glavnia zalog) dobe pri glavnem skladišču tobačnih izdelkov v Ljubljani za ceno 10 Din. Razpisan je tudi ljubljanski okoliš, ki ga je uprava monopolov doslej sama zalagala.

= **Odobren proračun Zbornice za TOI v Ljubljani.** Ban dravske banovine je z odlokom od 29. januarja odobril proračun Zbornice za TOI v Ljubljani za l. 1930. s predvidenimi dohodki od 5.585.000 Din in izdatki od 4,952.000 Din, torej s 633.000 Din proračunske blagajniške rezerve. S tem je Zbornici dovoljeno pobirati za kritje svojih potrebščin v l. 1930. v svojem okolišu 13% zbornično doklado od pridobnine in družbenega davka, predpisanega zborničnim volilnim upravičencem po določbah zakona od 8. februarja 1928 (Uradni list od 15. marca 1928).

= **Prijavite kontroli mer obrate, ki se bavijo z izdelovanjem, popravljanjem in prodajanjem meril in merilnih naprav.** Kontrola mer v Ljubljani je izdala poziv, da ji morajo vsi trgovci in obrtniki, ki se na njenem področju (politični srezi: kamniški, kočevski, kranjski, litijski, logaški, ljubljanski z mestom Ljubljana, novomeški, radovljiški in črnomaljski) bavijo z izdelovanjem, popravljanjem in prodajanjem meril in merilnih priprav (tehtnic, uteži, tekočinskih in suhih mer, krčmarskih steklenic itd.) prijaviti svoje obrate do 10. t. m. Prijave, kolkovane s 5 Din, je nasloviti na Kontrolo mer in dragocenih kovin v Ljubljani, Pred Prulami 17. Priložiti je prijavam tudi prepis obrtnega lista. Prijave so dolžni vložiti vsi zgoraj navedeni trgovci in obrtniki, ne glede na to, kdaj so pričeli obratovati, torej tudi oni, ki so pričeli obratovati še pred uveljavljenjem sedanjega zakona o merah. V bodoče morajo oni, ki hočejo izdelovati, popravljati ali uvažati merila in merilne priprave, to prijaviti pristojni kontroli mer vsaj 10 dni pred začetkom obratovanja ter ji obenem naznaniti kraj, v katerem je delavnica ali lokal, kjer se merila prodajajo. Prav tako morajo obvestiti omenjeni urad tudi o izpremembi kraja ali lokala najkasneje v 14 dneh od dne, ko se je selitev izvršila ali se je obratovanje ustavilo.

= **Soboslikarske in črkoslikarske mojstre in pomočnike** ponovno opozarjamo na tečaj za sobne slikarje in slikarje napisov, ki ga priredi Zavod za pospeševanje obrti Zbornice za TOI v Ljubljani celodnevno od 17. t. m. do 15. marca v Jakopičevem paviljonu v Ljubljani. Prostih je še nekaj mest, tako da se morejo upoštevati še nekatere naknadne prijave. Tečaj, v katerem bodo poučevali g. profesor Šantel in dva mojstra-strokovnjaka, nudi slikarskim in črkoslikarskim mojstrom in pomočnikom redko priliko, da se izpopolnijo v svoji stroki. Zato bi bilo umestno, da se ga udeleže čim številneje, to tem bolj, ker je prireditev zvezana z velikimi stroški in težkočami ter se v doglednem času ne bo več ponovila. Prijavnina za mojstre znaša 100 Din, za pomočnike 50 Din.

= **Izredna skupščina Središnjega saveza hrvatskih seljačkih zadrug.** Zagrebški kr. sodni stol je na podlagi § 178. trgovskega zakona sklical izredno glavno skupščino Središnjega saveza hrvatskih seljačkih zadrug na dan 20. t. m. Na dnevnem redu je razprava o delovanju sedanjega ravnateljstva in nadzorstvenega odbora v zvezi z vprašanjem zaupnice, odnosno nezaupnice in volitve novega ravnateljstva in nadzorstvenega odbora v primeru nezaupnice.

= **Insolvenca tvornice letal Raab - Katzenstein.** Nemška tvornica letal Raab - Katzenstein v Kasselu, ki je po lanskih letalskih dnevih tudi v Sloveniji dobro znana, je zaradi splošnih težkoč v nemški letalski industriji te dni ustavila plačila. Podjetje je sodišču stavilo predlog za uvedbo poravnalnega postopanja na bazi 50odstotne kvote. Neposredni povod insolvence je ta, da so kasselske banke odpovedale podjetju ves kredit, kar so utemeljile s tem, da je nemško prometno ministrstvo ukinilo subvencijo podjetju in sklenilo s 1. aprilom opustiti letališče v Kasselu.

= **Narodni dohodek Zedinjenih držav.** Po najnovejši cenitvi Chatam - Phenix National Bank and Trust Co v Newyorku je znašal lani narodni dohodek Zedinjenih držav 95 **milijard dolarjev** (5600 milijard Din) napram 89 milijardam dolarjev v l. 1928. Če upoštevamo, da je znašala cenitev ameriškega narodnega dohodka iz istega vira za l. 1929. 26 milijard dolarjev, tedaj vidimo, da se je v zadnjih 30 letih narodni dohodek Zedinjenih držav v dolarjih računano skoro početvoril, če pa upoštevamo zmanjšanje kupne moči dolarja napram predvojnemu času, tedaj lahko računamo, da se je dohodek ameriškega naroda v zadnjih 30 letih skoro potrojil. Te številke nam najbolj ilustrirajo ogromno povečanje blagostanja širokih mas ameriškega naroda v zadnjih decenjih.

= **V pomorskem prometu** so udeležencem letošnjega jubilejnega ljubljanskega velesejma, ki se bo vršil od 29. maja do 9. junija, dovoljene na podlagi sejmske legitimacije sledeče olajšave: Na parnikih paroplovnega društva »Boka« 50% popust, na parnikih »Dubrovačke parobrodske plovidbe« olajšave »razreda za razred«, t. j. plača se cena nižjega razreda za višji razred, enako tudi na parnikih »Jadranske plovidbe«. Za prevoz razstavnega blaga pa velja na parnikih vseh parobrodskih družb 50% popust. Ugodnost velja za posetnike in razstavno blago od 20. maja do 20. junija t. l.

= **Konkurz** je razglašen o imovini Cvikla Stanka, trgovca v Dobrni (prvi zbor upnikov pri okrožnem sodišču v Celju 17. t. m., oglasitveni rok do 15. marca, ugotovitveni narok 29. marca).

= **V likvidacijo** je stopila tvrdka »Drako«, izdelava in prodaja pletenega blaga, družba z o. z. v Ljubljani.

= **Zgradba skladišča v Karlovcu.** Pri inženjerskem oddelku savske divizijske oblasti v Zagrebu se bo vršila 26. t. m. ofertalna licitacija glede oddaje zgradbe skladišča za reflektorske naprave v Karlovcu. (Predmetni oglas je na ogled v pisarni Zbornice za TOI)

= **Dobava plaščev, podloženih s krznom.** Pri dravski finančni direkciji se bo vršila 10. t. m. ofertalna licitacija za dobavo 40 stražarskih plaščev, podloženih s krznom, za obmejne organe finančne kontrole. (Pogoji in pojasnila se dobijo pri direkciji.)

BORZE

6. januarja.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet velik le v devizi Berlin, v ostalih devizah pa je bila potreba manjša. Devizi Newyork in London sta se nekoliko okrepili, tečaji ostalih deviz pa so v glavnem nespremenjeni.

Na zagrebškem efektnem tržišču so se državni papirji danes nekoliko okrepili. Vojna škoda se je za kaso trgovala po 418, za ultimo februar (brez možnosti dobitka) pa po 411.5 in 412.5. Trgovalo se je še 7% Blairovo posojilo, in sicer po 79.5, pozneje pa po 80 in 80.5. Investicijsko se je okrepilo na 82 blago. Zasebne vrednote so ostale nadalje zanemarjene ter je prišlo do zaključkov le v Srpski banki po 163 in v Etno po 164.

Devize in valute.

Ljubljana. Amsterdam 22.795, Berlin 13.545—13.575 (13.56), Bruselj 7.9113, Budimpešta 9.9288, Curih 1094.4 — 1097.4 (1095.9), Dunaj 797.96—800.96 (799.46), London 275.82—276.62 (276.22), Newyork 56.68, Pariz 222.74, Praga 167.60—168.40 (168), Trst 296.26—298.26 (297.26).

Zagreb Pariz 221.74 — 223.74, London 275.82 — 276.62, Newyork 56.58 — 56.78, Milan 296.17 — 298.17, Amsterdam 22.785 blago, Berlin 13.545 — 13.575, Dunaj 797.89 do 800.89, Curih 1094.4 — 1097.4, Praga 167.6 — 168.4, Budimpešta 990.49 — 993.49.

Curih. Zagreb 9.1275, Pariz 20.325, London 25.195, Newyork 518.05, Bruselj 72.175, Milan 27.12, Madrid 68, Amsterdam 207.90, Berlin 123.725, Dunaj 72.935, Praga 15.33, Varšava 58.10, Budimpešta 90.575, Bukarešta 3.08, Sofija 3.7475.

Efekti.

Ljubljana. Celjska 170 den., Ljubljanska kreditna 125 denar, Praštediona 920 den., Kreditni zavod 170 den., Vevče 132 den., Ruše 250 — 260.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda kasa 414.5 — 418, za februar 412 — 413, 8% Blair 89.5 den., 7% Blair 80—80.5, investicijsko 82 bl., agrarne 53 bl.; bančne vrednote: Praštediona 925 — 930, Union 206—207, Jugo 86.5 — 88, Narodna 8500 den., Etno 164 — 165, Srpska 162 — 164, Zemaljska 133 den., Ljubljanska kreditna 125 denar, Poljo 65 — 67; industrijske vrednote: Našička 1650 blago, Nihag 4 blago, Gutmann 185 — 190, Slaveks 88 — 89, Slavonija 200 den., Drava 305 den., Šećerana 392.5 — 395, Ljevaonica 180 — 210, Brod vagon 125 do 135, Vevče 125 den., Isis 20 den., Dubrovačka 410 den., Trbovlje 485 — 500.

Beograd. Vojna škoda 415 — 416, za februar 416 zaklj., investicijsko 83 — 83.5, agrarne 51.5 — 52.5, Narodna 8610 zaklj.

Blagovna tržišča

Les

+ **Ljubljanska borza** (6. t. m.) Tendenca za les mlačna. Zaključkov ni bilo. Mrtva sezona na lesnem trgu traja trdovratno dalje. Naši večji odjemalci iz Italije razprodajajo svoje zaloge, ker upajo na padec cen ter na ugoden nakup v času, ko se bodo cene ustanovile za bodočo sezijo. Na drugi strani pa je opažati, da se zaloge lesa pri naših domačih producentih množe. Osobito v mehkem lesu je sedaj veliko ponudb, pa le malo kupcev. V manjši meri velja to tudi za trd les in za trame. Da pa vzdignemo vsaj deloma naše trgovske zveze, je nujno potrebno, da naši mali producenti izboljšajo in izpopolnijo svojo produkcijo lesa in tako lahko vsaj deloma vzdržijo močno inozemsko konkurenco.

Žito.

+ **Žitni trg.** Navzlic ponovnemu popuščanju tečajev na chicaški in budimpeštanski borzi so na našem tržišču ostale cene povsem nespremenjene. Dovozi so dalje zelo slabi in je le težko dobiti blago, zato razvoj tendence v inozemstvu ne more bistveno vplivati na naš trg.

+ **Ljubljanska borza** (6. t. m.) Tendenca za žito čvrsta. Zaključen je bil 1 vagon pšenice. Nudi se pšenica (slovenska postaja, mlevska tarifa, plačljivo 30 dni): baška 80 kg 265 — 267.5, 78 kg 262.5 — 265, 77 kg težka 255 — 257.5; **moka:** »0«, slavonska 77 kg 242.5 — 245.5; **moka:** »0«, **koruza:** baška umetno sušena 185 — 187.5; po mlevski tarifi 180—182.5, času primerno suha 157.5 — 160; **ječmen:** baški 63/64 kg 170 — 175; **oves:** baški, navadna voznina 205 — 210; **rž:** baška 72/73 kg, mlevska voznina 207.5 — 210.

+ **Novosadska blagovna borza** (6. t. m.) Tendenca nespremenjena. Promet: 6 vag. pšenice, 42 vag. koruze, 8 vag. moke, 2 vag. otrobov in 2 vag. zdroba. **Pšenica:** baška 77 kg 212.5 — 215; 78 kg 215 — 217.5; gornjebaška 78 kg 215 — 220; baška Tisa šlep 220 — 225; gornjebanaška 78 kg težka 212.5 — 215; sremska 77 kg težka 207.5 do 212. **Ječmen:** baški 63/64 kg 125 — 130. **Oves:** baški 137.50—142.50: **Koruza:** baška in sremska 100 — 102.5; s kakovostno gar. 102.5—105; za marc ladja Dunav 112.5—115; umet. suš., ladja Dunav 120 do 125. **Moka:** baška »0« in »00« 340—350, »2« 300 — 310; »5« 250 — 260; »6« 185 — 195; »7« 145 — 155; »8« 112.5 — 115.

+ **Budimpeštanska terminska borza** (6. t. m.) Tendenca mlačna; promet živahen. **Pšenica:** za marc 23 — 23.01 (obračunski tečaj 23), za maj 23.89 — 23.90), za oktober 23.29 — 23.30 (23.30); **rž:** za marc 12.55 do 12.56 (12.70): **koruza:** za maj 13.97 — 13.98 (14), za julij 14.51 — 14.53 (14.60), tranzitna za maj 13.04 — 13.06 (13.10).

Od „Zlate pšice“ do „Letečega škota“

Dva najhitrejša vlaka na kontinentu — Koliko prenesejo tračnice pri nas in v Ameriki — Avtobus in železnica — Brzotovorni vlaki za zelenjavo, meso in ribe — Sneg kot prometna ovira — Poskusi z zavorami

Zadnje čase smo nekako zanemarili železniški svet. Dobro bo torej, da zopet enkrat malo pogledamo po svetu, kaj imajo v železniškem prometu novega v drugih državah. Govori se marsikaj; nekaterim gredo po glavi ogromni stroji, drugi zopet pripovedujejo o tako dolgih vlakih v Ameriki, da se povprečnemu Evropcu o tem niti ne sanja. In sploh Amerika! Tamkaj baje vozijo vlaki z neumljivo brzino, proge so že šesterotirne, vse gre po ameriško . . .

Veliko preglavic imajo v Evropi strojni konstrukterji s progami, ker ne preneso

poljubno velikega pritiska osi na tir.

S tem so namreč potegnjene strojni gradbi ozke meje, kar pa gre seveda na rovaš vlečne sile posameznih lokomotiv. Promet narašča leto za letom in lokomotive mu ne morejo biti kos, ker so prelahke. Njihovo trenje pa mora biti toliko, da ne drsajo kolesa po tiru. Vsemu temu nedostatku je kriv premalo močan tir, ker dovoljuje pritisk posamezne osi le do 15 ton, drugje do 18 ton, nikjer v Evropi pa ne več kot 20 ton, med tem ko je v tem oziru

Amerika vsaj na največjih svojih progah že daleč pred nami.

Naše jugoslovenske proge imajo največji dovoljeni osni pritisk enako velik, kakor naše sosednje države, t. j. 16 ton. V Nemčiji pa so že položili po velikih progah tirnice, ki prenesejo 20 ton. Isto velja tudi za Francijo. Kako neznatna je napram tem kamniška proga s svojimi 12 tonami!

Amerika, dežela neomejenih možnosti, pa izkazuje danes na gotovih pacifiških progah že osne pritiske do 32 ton za vsako posamezno os. Ako si ogledamo eno

največjih potniških lokomotiv

Severne Amerike, izvemo, da tehta popolnoma pripravljena za službo brez zalogovnika 192 ton, slednji pa sam zopet okoli 90 ton, saj pa ima s seboj »hrane« samo 560 hektolitrov vode in preko 18 ton premoga, da mašina ne omaga medpotoma. Te ogromne nestvore, ki bi strli v prah vsako evropsko progo, so zgradili pred letom dni v veliki tvornici Baldwin Works v Filadelfiji za progo Atchison Topeka and Santa Fe Railway za potniški promet. O njih gre glas, da so kljub toliki teži izredno okretni in nikakor ne poškodujejo tira; seveda v Ameriki. Vlečna sila je ogromna in znaša na kavlju preko 30 tisoč kilogramov, t. j. stroj vleče na ravnini skoraj 5000 ton težak vlak, na klancu 20‰ še 1050 ton ali več ko trikrat toliko, kakor naše najjačje lokomotive.

Važno vprašanje v železniškem smislu je danes tudi zadeva z avtobusi. Mnogokje se govori, kako veliko konkurenco dela to moderno prevozno sredstvo železnicam. Ali je res tako? Kar brez nadaljnjega se to ne more trditi, a tudi ne oporekati, ker zavisi to predvsem od razmer. Avtobusni promet pa prav sigurno lahko smatramo kot

dopolnilo železniškega prometa

zlasti tam, kjer se ne bi gradile nik' dar železniške proge. Zato je prav gotovo avtobus pred železnico s svojo gibčnostjo. Obenem pa ne smemo pozabiti, da privažajo zopet avtobusi na večje postaje in v večja mesta cele trume potnikov iz predelov, kjer ni prog in ki nato nadaljujejo svoje potovanje po železnici. Ravno tako se vrši obratno raztrositev potnikov v končne postaje po avtobusih.

Ljubljanske avtobusne razmere nam pri tem ne smejo biti primer za splošno presojo. V Franciji so n. pr. železniške družbe mahoma napravile konec vsem konkurencam s tem, da so zavedle same avtobusni promet po vseh cestah in spojile tako obe prevozni podjetji v ene roke. Prebivalstvo se pač ne briga, čigava je kaka naprava, temveč vpraša samo za ceno prevoznine. Pravijo pa tudi, da imajo v Franciji že avtobuse, ki lahko vozijo po tiru in cestah, kar daje železnici kot lastnici proge prednost pred ostalimi podjetji. Češkoslovaška zopet je nekako monopolizirala ves avtobusni promet ter poverila vse njegovo vodstvo ministrstvu za promet. Isti sistem vidimo tudi v Nemčiji, pa ga bodo gotovo skušali uvesti tudi drugod.

Sicer se pa železnicam ni treba bati avtobusnega prometa. Amerika ima vendar že toliko avtobusnih linij in privatnih avtov, da pride na vsakega šestega prebivalca lastni avtomobil. Če bi bila konkurenca res tolikšna, kakor se govori, bi morale ameriške železnice že zdavnaj opustiti vse potniške vlake ali napovedati konkurz. Toda temu ni tako. Potniški promet narašča kljub tako zvani konkurenci. Zasluga avtobusov pa je, da so priklenjene na široki svetovni promet tudi najmanjše vasice in naselja visoko v gorah, kamor vlak ne more.

Potniški promet prinaša železnicam le okoli 5 % vseh dohodkov in razlika nekaj milijonov potnikov igra le podrejeno vlogo, četudi bi avto naočno konkuriral.

Potrebna sta oba, vlak in avto.

Sedaj pa načnimo poglavje o brzini vlakov po svetu. Kje je najhitrejši vlak sveta?

Najbolj se mudi na naši zemeljski krogli Francozom in Angležem. Zato so si ustvarili najhitrejšo železniško zvezo med Parizom in Londonom preko Calaisa. Od Pariza vozi proti Calaisu dnevno najhitrejši vlak sveta, ki nosi ponosno ime »Zlata pšica«. Njegova brzina je prav za prav napram letalom in najhitrejšim avtomobilom majhna, toda če primerjamo njegovo težo s težo aviona in avta, ki sega preko 500 ton, njegovo prostornino, ki nudi mesta skoraj 400 potnikom, potem nam postane verjetno, da

povprečna brzina vlaka 100 km na uro

ni polževa hitrost. Na posameznih ugodnih progovnih predelih doseže celo 125 km na uro, zato smemo šteti povprečno brzino med najvišje zaenkrat z vlaki dosegljive.

Veren drug »Zlate pšice« je »Leteči Škot«, ki jo briše vsak dan iz Londona proti severu tja v Edinbourgh na Škotskem. Njegova pot je še daljša, ima pa ta vlak pred »Zlato pšico« prednost, da se medpotoma nikoli ne ustavi in se celo

strojno osobje menja med vožnjo.

V ta namen je tender opremljen s prehodnim hodnikom k vlaku, da nadaljuje nadomeščeno strojno osobje vožnjo v udobnem vozu, seveda šele potem, ko se je umilo v toaletnem predelku. Vse je na razpolago. Torej »Leteči Škot« se ne ustavi na nobeni vmesni postaji. »Zlata pšica« le dvakrat, zato pa imajo srednjeevropski »ekspresi« in razni »brzi vlaki« mnogo več opravila po majhnih postajicah. Da, čas je denar! Samo ne povsod!

Šele na tretjem mestu je glede brzine vlakov Amerika. Njeni brzi in ekspresni vlaki so napram omenjenima vlakoma pravi začetniki, saj ne dosežejo nikjer nad 92 km povprečne vožnje na uro. Njihov prvak je ekspres na pensilvanski progi, ki vozi med Camden in Atlantic City komaj 92 km na uro.

Ker smo že pri brzinah vlakov, bodi omenjeno, da se železniške uprave trudijo zadnja leta, da se bodo lahko tudi

solata, meso, ribe in druge življenske potrebščine vozile

z isto veliko hitrostjo po svetu kakor potniki. Od teh gostov pa ima železniška uprava vsikdar siguren dobiček. Če pomislimo, kako velik, nepremerljiv želodec imajo velemesta, n. pr. London, Pariz, Berlin itd., potem se ni čuditi, da v tako velikih naselbinah ne more biti nagrmadenih preveliko živežnih rezerv. Vsa ta mesta so glede prehrane navezana povsem na svojo bližnjo in daljno okolico. Ker bi se pa živila na predolgi vožnji po železnici utegnila pokvariti, je v korist vsega prebivalstva, da prejme po najkrajši poti v najkrajšem času sveža, čeprav nekoliko dražja živila. Tukaj služijo železnice naravnost izborno in jim ne pride blizu nobeno prometno sredstvo.

Angleške in francoske železniške družbe so organizirale dovoz naglo pokvarljivih živil v glavna in druga velika mesta po posebnih, izredno brzo vozečih tovornih vlakih, ki imajo ravno tako trdno in odporno zgrajene vozove, večinoma štiriosnike, kakor običajni potniški brzi vlaki. Njih brzina znaša do 80 km na uro, tako da dospejo v nekaj urah na cilj. Tako vozi med Bordeauxom in Parizom vlak, ki odpelje ribe, zelenjavo in drugo zvečer iz pristanišča ter doseže Pariz že v zgodnjih jutranjih urah, tako da se Parižani lahko vesele svežih rib na vse zgodaj.

*

Pomudimo se tudi nekoliko pri sredstvih, ki jih imajo uprave na razpolago za odstranjevanje snega. Navadne snežne lopate, pa tudi plugi na lokomotivah so že davno znan pripomoček. Pozna ga že vsak otrok! V mnogih krajih poznajo celo večje snežne pluge, tako rekoč cela orala, ki jih rine pred seboj lokomotiva, da čistijo progo. Ker so pa včasi tamkaj zgoraj, kjer delajo sneg, muhasti in trmasti, ter zasipljejo proge vedno iznova, so izumili še posebne stroje, ki sneg kar enostavno odmečejo s prog kakor bi pihnil. Take

snežne odmetalne stroje

imajo osobito v severni Evropi in Ameriki, potrebni pa so tudi v Švici. Tudi pri nas bo treba tam v Liki odstranjevati sneg z odmetalnim strojem. Pa še celo v Italiji imajo zlasti v novih pokrajinah križe z zimo, ker jim vsako leto zasneži glavne proge. Sredstev pa tudi nimajo, da bi se temu ubranili.

Marsikaj je še novega v svetu, ki stoji na tirnicah. Tako se že dalj časa vrše v Avstriji poskusi z električnimi signali, ki so ponoči električno razsvetljeni. Toda petrolej je zaenkrat zanesljivejši, sveti, četudi manj kakor moderna elektrika, ki pa tudi rada ugasne, posebno, kadar je najbolj potrebna. V zadnjih letih je nastalo zopet nekoliko zavornih sistemov. Med njimi zavzema jugoslovenski svoje odlično mesto. Božičeva zavora je v tem pogledu že prestala mednarodno izkušnjo. Vrše pa se seveda na vseh koncih in krajih poskusi z raznimi novotarijami. Kako se bodo uveljavili, nam pokaže bodočnost.

SOKOL

Priprave za mednarodno tekmo v Luksemburgu. Kakor je že naši javnosti znano, se vrši letos po vsesokolskem zletu v Beogradu mednarodna tekma v Luksemburgu, katere se udeleži s svojo vrsto tudi Sokol Kraljevine Jugoslavije. V bivšem JSS so se v tem pogledu že vnele priprave in bi se morala v decembru 1929. že vršiti prva izbirna tekma Ker je pa med tem nastala izprememba v našem Sokolstvu, je bila prva izbirna tekma odložena. Odkar se je zopet pričelo z rednim poslovanjem v društvih, se priprave za mednarodno tekmo, nadaljujejo in v tem pogledu prednjači Ljubljanski Sokol, pri katerem se pripravlja za mednarodno tekmo 12 bratov: Antosiewicz, Gregorka, Ban, Sumi, Zupančič Gabe, Zupančič Neli Vrhoveo, Borka, Žilič, Strnad, Roknič, ing. Kavčič in Orel. Pričakujemo, da bodo tudi ostala društva širom Jugoslavije, ki razpolagajo z dobrimi telovadci, priglasila svoje telovadce, da bo vrsta našega Sokola kot vedno tudi na tej mednarodni tekmi častno zastopala barve svoje države.

V Klužu, bišem madžarskem mestu Kolozsvar, sedanjem romunskem Cluj se je ustanovilo društvo »Karpatskih Sokolov«.

Drobne vesti iz Češkoslovaške Obce Sokolske. Prve ženske prednjaške šole v Tyrševem domu se je udeležilo letos 38 slušateljic. — Dosedaj je ugotovljeno, da šteje češkoslovaško Sokolstvo že 326 smučarskih odsekov, t. j. preko desetine vseh društev ima v tem pogledu že izvedeno organizacijo. — Izšla je godba naraščajnic in članic za zlet v Beogradu. — V decembru 1929 je bilo skupno pri telovadbi članstva in naraščaja 107 manjših poškodb, za katere je plačal poškodbeni fond vsoto 39.198 Kč. — Pri predsedstvu ČOS se je ustanovil posebni ameriški odsek, ki mu načeluje br. dr. Miroslav Klinger. Drugi člani pa so sami najboljši sokolski delavci in delavke.

Sokolsko društvo Gorenja Radgona. Starešinstvo Mariborske sokolske župe je imenovalo v smislu novih predpisov naslednjo društveno upravo: starešina br. Mavrič Karol, njegov namestnik dr. Boezio Lenart, načelnik br. Lorber Vlado, načelnica s. Prelogova Cilka, prosvetar br. dr. Jakob Svet. Za tajnika je bil imenovan br. Madile Avg., za blagajnika br. Ludvik Klic, v odbor pa še naslednji bratje in sestre: Müller Rihard, Stanovšek Franjo, Lobnik Franjo, Svenšek Janko, Peršetova Milena. Namestniki so: Jurko Marjan, Sotlar Alojzij, Sterger Anica, Slavka Krišetova, Zlata Revelantova, Probst Josip. Kot dunštveni zdravnik je imenovan br. dr. Breznik Franjo. Nadzorni odbor tvorijo br. Cividini Stane, Požun Hinko in Knaflič Rudolf ter namestniki Nada Lobnikova, Pavle Arsenič in Špindler Drago. — Novi odbor ima svojo prvo sejo v soboto 8. februarja, ki naj se je vsi imenovani udeleže ob 20. uri zvečer v posebni sobi »Pri pošti«.

Dopisi

VIČ PRI LJUBLJANI. Izreden užitek smo doživeli Vičani preteklo nedeljo zvečer v Sokolskem domu na Viču. Na povabilo tamošnjega Sokola je priredila Glasbena Matica iz Ljubljane nad vse uspeli koncert z istim sporedom kakor nedavno na svoji turneji po Franciji. Obširna dvorana Sokolskega doma je bila zasedena do zadnjega kotička, mnogo pa jih je odšlo, ker je zmanjkalo vstopnic. Uvodoma je g. Skalar kratko razložil spored koncerta, skladatelje in njihove kompozicije, nakar je nastopil na odru pevski zbor Glasbene Matice s svojim dirigentom opernim ravnateljem g. Polićem, navdušeno pozdravljen od mnogoštevilnih poslušalcev. Že takoj prvi dve pesmici Jakoba Gallusa, čeprav peti v latinskem jeziku, sta na mah usvojili srca poslušalcev. Navdušenje zbrane publike pa se je stopnjevalo od pesmice do pesmice, ki je hotela, da bi se skoro vsaka morala ponoviti, kar se ji je pri nekaterih tudi posrečilo. Zlasti Schwabova »Zdrava Marija«, Hubadova »Gor čez jezero« in »Miška« so vzbudile pri poslušalcih tako navdušeno ploskanje in odobravanje, da jih je moral pevski zbor ponoviti. Pa tudi ostale točke obširnega sporeda so občinstvo zadivile. Skratka tako lepega koncerta Vič že dolga ni dočakal ter smo Glasbeni Matici hvaležni za nedeljski večer. V imenu Sokola na Viču se s koncem koncerta zahvalil v lepih in zanosnih besedah starosta br. Mesec z iskreno željo, da bi Glasbena Matica še nadalje v tem pravcu propagirala ne le doma, temveč tudi v tujini sloves naše umetne in narodne pesmi. Po pozdravu br. Mesca so se ponovno razvile ovacije vrlim Matičarjem. Po koncertu, ki je trajal nad dve uri, se je razvila nato v dvorani prisrčna in animirana zabava, ki je ob petju kvarteta Glasbene Matice potekla do polnoči v najlepšem razpoloženju. Vrli Glasbeni Matici ša iskrena zahvala in na skorajšnje svidenje na Viču! Zdravo!

RADEČE. Na zadnji občinski seji se je vršila volitev v krajevni šolski odbor za Radeče in Svibno. Izvoljena sta bila po novem šolskem zakonu dva odbora, v katerem so večinoma možje s šoloobvezno deco, kakor to priporoča zakon. — Glede novega tovornega kolodvora je bilo soglasno sklenjeno, da bo radeška občina prosila na merodajnih mestih, naj se zgradi ob bodoči dvotirnici v bližini mostu, saj glavni tovorni promet povzročajo le Radeče z okolico. Želeti je, da se temu predlogu pridružijo tudi sosednje občine in podjetja.

CERKNICA. V tukajšnjem lovskem revirju se je pojavil divji prešič, kar pomeni redkost. Vse kaže, da ga je prignal glad iz Kočevskih gozdov. Nekateri lovci so ga prvič sledili pred kakim mesecem. V soboto se je več lovcev odpravilo nad ščetinarja, ki je pa pravočasno zavohal nevarnost in se umaknil v Ravnik. — Letošnja dolga pustna sezona je zamamila cerkniške lovce, da priredilo v nedeljo 16. t. m. zvečer v Sokolskem domu velik lovski ples z vmesnimi programskimi točkami. Program bo zajet izključno iz lovske mavhe in bo nudil igrokaze, šaljive nastope, kupletne petje. Dvorano bodo v strogo lovskem slogu okrasili strokovnjaki. Obleka p. možnosti lovska, sicer navadna. Vabimo vse notranjske lovce in prijatelje. Posebna vabila dobijo le le zanjkarji in »ravbarji«. Zlasti vabimo maske. Prosimo sosedni društva, naj nas v obilnem številu posetjo.

KRŠKO. Ponovno opozarjamo vse ljubitelje starih domačih plesov na valčkov večer, ki ga priredi salonski orkester Sokola v Krškem v soboto 8. t. m. ob 20. v sokolski dvorani. Vstopnina 6 Din. Igral bo salonski orkester, za topla in mrzla jedila ter za izborno letošnjo Pfeiferjevo kapljico je preskrbljeno. Ker se obeta pri prireditvi več prijetnih iznenadenj, so vsi prav iskreno vabljeni. 184

KULTURNI PREGLED

Repertoarji

LJUBLJANSKA DRAMA.
Začetek ob 20.

Petek, 7.: Zaprto.
Sobota, 8.: Za ljubezen so zdravila. Izven.
Nedelja, 9. ob 15.: Pogumni Tonček. Mladinska predstava. Izven. — Ob 20.: Cvrček za pečjo. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.
Ponedeljek, 10.: Don Carlos. D.

LJUBLJANSKA OPERA.
Začetek ob pol 20.

Petek, 7.: Zaprto.
Sobota, 8.: Grofica Marica. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.
Nedelja, 9. ob 15: Rigoletto. Gostuje ga. Tinka Vesel - Polla. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven. — Ob pol 20.: Tičar. Opereta. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.
Ponedeljek, 10.: Zaprto.

SENTJAKOBSKI GLEDALIŠKI ODER.
Začetek ob 20.15.

Sobota, 8.: Pred poroko. Gostovanje v Novem mestu.
Nedelja, 9.: Pred poroko.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.
Začetek ob 20.

Petek, 7.: Zaprto.
Sobota, 8.: Krog s kredo. Ljudska predstava po znižanih cenah.
Nedelja, 9. ob 15.: Lepa pustolovščina. Za deco neprimerno. Kuponi. — Ob 20.: Netopir. Kuponi.

PTUJSKO GLEDALIŠČE.
Začetek ob 20.

Sreda, 12.: Lepa pustolovščina. Gostovanje Mariborčanov. Za deco neprimerno.

Velik uspeh Zlatka Balokovića v Pragi. Naš slavni rojak, virtuoz Zlatko Balković je priredil v nedeljo v Pragi koncert s spremljevanjem Češke filharmonije pod taktirko Bruna Walterja. Dvorana je bila docela razprodana. Balković je doživel uprav triumfalen uspeh.

Dve razpravi prof. dr. Ilešića. Kot ponatisa iz časopisov, oz. zbornikov sta izšli dve razpravi univ. prof. dr. Fr. Ilešića. V prvi »O opstanku izraza jugoslovenski« se učeni pisec bavi z zgodovino in prvotnim zmislom te danes tako vsakdanje besede. (K tej razpravi se bomo ob prvi priliki še vrnili.) Druga: »Arhimandrit Gerazim Zelić v Slucku« je nov donesek k zgodovini poljsko - jugoslovenskih stikov; popravlja nekatere navedbe arhimandrita Zelića o Poljakih, kakor jih najdemo v njegovi knjigi »Žitije« (izšla l. 1823.). Obe razpravi, zlasti pa prvo, priporočamo vsem, ki jih ta vprašanja zanimajo. Dobivata se tudi pri »Tiskovni zadrugi« v Ljubljani (po 6 Din).

Nova knjiga Miloša Crnjanskega. Geza Kohn v Beogradu je izdal novo knjigo enega najboljših modernih srbskih pisateljev, pisca krasnega romana »Seobe« Miloša Crnjanskega? »Ljubav u Toskani«. Ou so zbrani potopisi iz srednje Italije. Crnjanski opisuje z močnim lirizmom Pizo, Firenzo, Asisi, Sieno, toskanski pejsaž itd. »Ljubav u Toskani« je tista knjiga, ki bi jo imela izdati »Srpska književna zadruga«, a je na predlog starejšega pisatelja in esteta Marka Carja zavrnila rokopis. Zaradi tega se je razvila v beograjskih listih polemika med »starimi« in »mladimi«.

»1000 najlepših novel«. Prikupna novelistična zbirka, o kateri smo na tem mestu že izpregovorili, je dosegla 15. zvezek. Tu so novele Verke Škurla Ilijić »Hanumica«, Karla Häuslerja »Žena angleo«, L. Andrejeva »Živili — bili«, Ljermontova »Ašik — Kerib«, Sigride Undset »Djevojčica sa igračkom« in Ivana Vazova »Susret«. Priporočamo! Zvezek stane 15 Din. Dobiva se v vseh knjigarnah.

»Misao« je šele te dni izdala zvezek za november in december. Na uvodnem mestu se V. Živojinović spominja desetletnice »Misli«, ki je bila vsaj v prejšnjih letih tribuna mladih peres in povojne generacije. Danes to ni več. V najnovejšem debelem zvezku najdeš povest Milice Janković »Tajna«, predvojna »Pisma iz Pariza« Jelene J. Dimitrijević, prispevke B. Jevtića, V. Massuka, V. Nazora, Desanke Maksimović, B. Popovića, T. Gjukića, Dragiše Vasića in dr. Posebej opozarjamo na Vasićev članek »Beletristika revolucionarnog doba« in Radmilovića »Flaubert kao stilist«. Prevodi so iz spisov Žeromskega, Gidea i. dr.

»Dubrovnik«. Revija »Dubrovnik« je pravkar izdala zaključno številko 1. letnika. Zvezek vsebuje članek Koste Strajnića o Vlahu Bukovcu kot portretistu, pregled zdravstvenega stanja Dubrovnika v desetletju 1919-29 in razne članke iz dubrovniške zgodovine. Iz pregleda o tujskem prometu v letu 1929 posnamemo, da je bilo lani v Dubrovniku in okolici 37.268 tujcev, t. j. za 1156 več nego l. 1928. Med tujci so bili najštevilnejši Nemci iz Nemčije, katerih je bilo lani za 804 več nego predlani. Čehi so na drugem mestu, če pa prištejemo Nemcem Avstrijce, tedaj Nemci daleko nadkriljujejo vse druge inozemske goste. — Revija »Dubrovnik« je dobro urejevan in znanstveno resen lokalni časopis.

»Srpski književni glasnik« je priobčil v prvi februarski številki četrto dejanje pred tedni v Beogradu uprizorjenega »misterija« Todora Manojlovića »Centrifugalni igrač«. Rastko Petrović objavlja črtico s Capria, Miloš Crnjanski nadaljuje razpravo o Shakespearjevih sonetih. Filozofka dr. Ksenija Atanasijević je prispevala poizkus »Rasmatranja o vedrini«. O književni in etični vzgoji omladine piše Slobodan Popović, dočim se Jovan M. Jovanović oglaša k vprašanju: Versaillska mirovna pogodba in Clemenceau. Iz esejev Miguela de Unamuna je prevedena »Kastilja«. Slede gledališki, umetniški in politični pregledi in dr.

Vlogi Bosne in Hercegovine v boju za osvobojenje in nedinienje je posvečen zbornik, ki je izšel v Sarajevu. Članki so iz peres vodilnih bosensko - hercegovinskih književnikov in javnih delavcev (P. Slijepčevića, Vl. Čorovića, Vasilija Popovića, R. Jeremića, M. Maksimovića, N. Stojanovića, Š. Grgjića, Gj. Perina, T. Krulja, S. Gjukića in H. Huma. Z zbornikom, ki se imenuje »Napor Bosne i Hercegovine za oslobodjenje i ujedinjenje«, je izšla potrebna koristna knjiga.

»Dnevnik Kostje Rjabcevac«, delo sovjetsko - ruskega pisatelja N. Ognjeva, ki je prevedeno že v mnoge jezike, je izšlo v srbščini (izdala »Narodna knjižnica«).

Posmrtna usoda Anatola Francea. Tudi v slovenščino prevajani Anatole France je bil za življenja v očeh francoske javnosti olimpska osebnost, mojster, poosebljen francoski esprit itd. Po smrti je izšlo o njem nekaj knjig, ki so uničile marsikomur iluzije o »dragem mojstru«. Že nekaj časa se vleče v francoskih književnih listih spor za in proti avtorju »Pingvinskega otoka«, »Kuhinje pri kraljici gosji nožici« in drugih še nedavno visoko číslanih spisov. Ker imajo Francozi sila radi ankete (francoski pisatelji vedno odgovarjajo na nje, čednost, ki je nimajo vsi drugi pisatelji), je revija »Le Tambour« vprašala celo vrsto odličnih književnih oseb: 1. ali se je položaj A. Francea po njegovi smrti izpremenil?; 2. ali in zakaj se je izpremenilo Vaše osebno stališče do Francejevih spisov i. dr. Odgovori so, kajpak, različni. André Gide se je izrekel za Francea. André Maurois pa je zapisal: »Mislim, da je posmrtna usoda A. Francea enaka usodi vsakega velikega pisatelja; linija slave se dviga in pada in zopet dviga. Tega, kar zelo ljubijo, se ljudje počasi naveličajo; pride pa zopet na površje, ko je pozaba najstarejše reči storila nove.« Constantin Weyer je zapisal: »Ne, Anatole France se ni izpremenil. Izpremenili smo se mi. On je izpred vojne, mi smo po vojni. On je skeptik, mi smo pa za to pretežki.«

Plagiatorska afera na Poljskem. Veliko pozornost je vzbudila kampanja, ki jo je dvignil poljski kritik Nowaczynski proti priznanemu poljskemu pisatelju W. Sieroszewskemu. Očital mu je, da je v svojem romanu »Zamorski vrag« podrobno in brez navedbe virov posnel dnevnik ruskega potovalca Plaseckega, ki je izdal svoj dnevnik l. 1880. Mnogi pisatelji so se postavili za Sieroszewskega in tako je nastal v literarnih krogih velik hrup, ki še vedno ni utihnil.

Nov spis Sigmunda Freuda. Sloveči psihoanalitik Sigmund Freud je objavil pri dunajskem »Internationaler Psychoanalitischer Verlag« svoj novi spis »Das Unbehagen in der Kultur«. Prof. Freud, ki ga mnogi uvrščajo med največje može današnjega časa, je nedavno v spisu »Die Zukunft einer Illusion« podvrgel analizi versko vprašanje. Po njegovi sodbi nimajo verstva dolge bodočnosti, ker je kritičen razum, oborožen zlasti s psihoanalitičnimi metodami, razdrl vse njihove iluzije. V spisu »Das Unbehagen in der Kultur« razvija Freud nekako »filozofijo kulture« zlasti glede na spor med poedincem in družbo. Kot psihoanalitika ga seveda posebno zanima borba, ki jo bije poedinčev seksualni nagon z ovirami družbe in z verskimi fikcijami. Kakor spis »Die Zukunft einer Illusion« utegne tudi najnovejše delo prof. Freuda vzbuditi v krogih njegovih nasprotnikov velik hrup.

Najboljša poljska opera v minulem letu. Poljska žirija za podelitev državne nagrade najboljšemu glasbenemu delu, je priznala prvo nagrado skladatelju Lubomiru Rožyckemu za njegovo operoč »Eros in Psyche«. Ali ne bi bilo zanimivo, če bi tudi pri nas lahko spoznali moderno poljsko operno glasbo?

Stolice za poljski jezik bo dobilo vseučilišče v Budimpešti in varšavska univerza stolico za madžarski jezik. Vse to v znamenju zbližanja med poljsko in madžarsko kulturo.

Pitigrilli — redivivus. Pitigrilli je enfant terrible italijanskega slovstva. Izdaja erotične romane, o katerih trde nekateri, da so čisto navadna pornografija, drugim pa se vidijo genijalne študije sodobne družbe. Pitigrilli je obema slovstvenima strankama, ki sta se prepirali zanj, iztrgal orožje iz rok s tem, da je nehal pisati. Pet let je trdovratno molčal, šele pred tedni se je bil oglasil z novim romanom »L'esperimento di Pottì«. Roman je izšel v neki milanski založbi, ob istem času pa je bil objavljen tudi španski, portugalski in nemški prevod.

Rimbaud in Čehi. Minule dni je izšel češki prevod vseh pesmi Arturja Rimbauda, pri nas malo znanega pesnika, ki je imel velik vpliv na francosko moderno poezijo od 70. leta minulega stoletja preko Mallarmea, Apollinairea vse do nadrealistov. Rimbaud je literarno deloval samo tri in pol leta, vzlic temu je ena najkrepkejših osebnosti v novejši francoski poeziji. Značilno je, da ga Čehi izdajajo v celoti šele danes. Pesmi je prevel eden njihovih najboljših poetov Vitezslav Nezval, Jindřich Štyrsky pa je opisal v posebni knjigi Rimbaudovo nemirno življenje. Saj je ta pesnik prepotoval vso Evropo, bil cirkuški nastavljenec, delavec, rudarski delovodja, prostovoljec holandske vojske na Javi, prodajalec v Adenu, trgovec v Abesiniji, potovalec po afriških divjinah itd. Češka izdaja Rimbauda je pietetna in lepa. Pričuje, kako smotreno skrbe Čehi, da bi imeli na svojem jeziku vse, kar najboljšega premore svetovno slovstvo.

NOGAVICE z ŽIGOM
KLJUČ
Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!
13

Iz življenja in sveta

Država žensk v Južnem morju

Raj, kamor nima pristopa moški spol — Predrzneže ženske brez usmiljenja ubijejo in pojedo — Civilizacija bo spodkopala tudi to čudno državo

Bajke o kraljestvih, kjer vladajo ženske in je moški spol popolnoma brezpraven, so prastare in že iz grške mitologije poznamo državo bojevitih Amaconk, ki so izvedle popolno emancipacijo tako korenito, kakor si je moderno človeštvo najbrž ne želi. Kakor vsaka bajka, tako tudi bajke o ženskem carstvu niso popolnoma brez resničnega temelja, kajti narodopisje je v različnih delih sveta odkrilo državne organizacije, ki jim je načeloval in vodil posle nežni spol.

Po poročilih ameriških listov pa so odkrili nedavno na nekem otočju Južnega morja

žensko državo, ki se je tako popolnoma osamosvojilo od moških,

da drugemu spolu niti ne dopušča, da bi stopili njegovi člani na sveta tla ženskega carstva. V skupini Salomonovega otočja je gosto zarasel otok Ferasiboa, kjer žive same ženske, ki posebno vneto goje sovraštvo do moških. Črne Amazonke prebivajo v gostih pragozdovih in se hranijo z lovom ter z gozdnimi sadeži. So zelo hrabre in bojevite ter pokažejo vso svojo krutost, ako zalotijo kakega vsiljenca, ki si je hotel iz tega ali onega razloga ogledati njihovo čudno državo. Takemu radovedneži so urice štete, ker je za to predrznost določena takojšnja smrtna kazen.

Kakor poroča »Newyork American«, se je nedavno trojica podjetnih mladeničev s sosednjega otoka kljub svarilom drugih predrznila pristati na Ferasiboi in loviti v državnih loviščih ženskega carstva.

Ženske pa so predrzno trojico obkolile ter jo s kopji in batinami takoj usmrtile. Nato so priredile splošno narodno veselico, spekle ubite mladeniče ter med petjem bojevitih davorij pojedle znamenito pečenko. Dva dni je trajal praznik veselja in zmage, nakar so obrane kosti poraztresle po obali v svarilo drugim moškim, ki bi silili v prepovedani raj.

Kljub takim grozovitim obračunom pa so ženske z otoka Ferasiboe

pri drugih otočanih zelo priljubljene in mladina prireja često love na te ženske.

V velikih časteh je mladi bojevnik, ki se mu je posrečilo ukrasti si ženo pri amaconkah, ker sta potem v hiši dva junaka in žena izdatno podpira moža pri nadaljnjih lovskih in bojnih pohodih. Vendar pa se kaj takega le redko posreči, kajti ženske tako ljubosumno čuvajo svojo svobodo, da zmagovito odbijajo vse napade tudi tedaj, ako navali nanje znatna premoč.

Po odbitem napadu in slavni zmagi sledi vedno vsenarodna pojedina,

ki ženske še bolj utrdi v zaničevanju drugega spola. Kako se vrste bojevnic obnavljajo, ni znano. Raziskovalci slutijo, da k njim uhajajo razne begunke, govore pa tudi o pohodih, ki jih prireja ženska armada, da si nalovi dovolj novincev.

Vendar pa je tudi tej z moškega stališča malo romantični in idilični državi zapisan konec. Poguba pa ne prihaja od sovražnikov, marveč iz tabora lastnega spola. Dosledne samo v svojem sovraštvu do moških, puste črne Amaconke medse

misionarke raznih ameriških sekt in tem se je posrečilo že znatno ublažiti divje navade bojevitega ženstva.

Mnogo se jih je dalo že krstiti; tudi oblečene že hodijo ter se pečajo z raznimi ženskimi ročnimi deli. V njih vezivu je opaziti zelo izvirne ornamente, kakršnih ni nikjer v sosedstvu. Amaconke žive v lesenih kočah, ki pa so redno lepše in snažnejše, nego na otokih, kjer gospodarijo moški. Tako so

te ženske v mnogem bolj civilizirane nego njih sosednja plemena.

Misionarke so podrobno opisale življenje na tem otoku, vendar pravijo, da doslej ni opaziti nikakega znaka, da bi opustile sovraštvo do moških. Ko pa se bodo do dobra privadile ženskemu ročnemu delu in opustile svoje borbene običaje, se bo kaki večji odpravi junakov s sosednjih otokov morda le posrečilo, da si podjarmijo ta originalni ženski narod. Do tedaj pa ostane otok raj žensk, kamor nima pristopa osovraženi moški spol.

Listine iz dobe kralja Heroda

Prah tisočletij je pokril marsikako pričo davne zgodovine in arheologi vseh narodov se trudijo, dvigniti zagrinjalo iznad najtemnejših dob naše zgodovine ter z izkopavanjem starih spomenikov često res prinesejo dokaj jasnosti z zgodovinsko temne dobe. Prednja Azija je kot izhodišče davnih kultur priljubljeno torišče raziskovalcev. Zadnja leta so starinoslovci odkrili važne predzgodovinske priče dogodkov, ki jih omenja že sv. pismo. V Mezopotamiji so odkopali ostanke mesta, ki ga je uničil vesoljni potop, nedavno preje pa so prišli na sled mestu ob Mrtvem morju, za katerega domnevajo, da je istovetno s pregrešno Sodomo. Odkritja so seveda takega značaja, da močno omajejo svetopisemski opis, ker se dado na temelju izkopanega materijala raztolmačiti na čisto priroden način. Zdaj pa poročajo iz Jeruzalema o zanimivi najdbi, ki je morda nekoliko v zvezi z rojstvom Jezusa Kristusa. Pri kopanju temeljev za novo hišo so delavci blizu židovske univerze naleteli na skrinjico, ki je vsebovala mnoge listine iz dobe vlade kralja Heroda. Listine so pisane v hebrejščini in v grščini ter je med njimi zlasti mnogo otroških mrtvaških listov. Učenjaki sedaj preiskujejo, da-li bi se dal iz teh listov dokazati umor betlehemskih otrok na povelje Heroda, ki se je zbal prorokovanja o rojstvu novega židovskega kralja.

Štirinadstropno hišo so ukradli

Prvenstvo v »težkih« tatvinah si je nedvomno stekel mladi Italijan Alessandro Giurini, ki so ga v Milanu zaprli, ker je ukradel celo štirinadstropno hišo. Bilo je to že staro poslopje, določeno, da se poruši. Po italijanskem zakonu mora kak javni funkcijonar formalno s kladivom potrkati po steni, da s tem nekako simbolično uvede in otvori razrušenje. Takoj po tej ceremoniji je planila nad hišo četa delavcev pod poveljstvom Giurinija in je v dveh dneh razdrla hišo ter odpeljala ves materijal v predmestje na novo stavbišče. Podjetni mladenič je namreč vso staro opeko prodal drugemu stavbeniku, še preden je prvi dobil nalog od lastnika hiše, naj začne svoje razdiralno delo. Ta se je silno začudil, ko ni imel kaj podirati. Stvar pa ni ostala samo pri začudenju in policija je kmalu odkrila Giurinija ter mu sedaj dopoveduje, da njegovo poslovanje ni bilo popolnoma v redu.

Danski kraljevi par v Berlinu

Kraljica Aleksandrina in kralj Kristijan pred danskim poslaništvom v Berlinu, odkoder sta odpotovala na francosko Riviero.

Sodni sluga – dolarski milijonar

Ameriško poslaništvo v Pragi je obvestilo užhorodskega sodnega slugo Franca Leignerja, da mu je pred mesecem dni v Newyorku umrl brat, ki je ostavil imetje 33 milijonov dolarjev. Leigner je imel dva brata, ki sta se izselila v Ameriko in postala milijonarja. Eden je umrl lansko leto, drugi, kakor povedano, pred mesecem dni in ta je določil v oporoki, naj se njegovo in bratovo imetje razdeli med sorodnike na Češkoslovaškem. Teh sorodnikov je štirinajst, a glavni dedič bo Franc Leigner, ki živi sedaj v precej bornih razmerah.

S smučmi za motorjem

Smučar Huch in voznik Feist, ki sta zmagala pri tekmi v Flinsbergu. Prevozila sta 2.6 km v 4 minutah 55 sekundah.

Trening z inspiracijo

V odprtem oknu petega nadstropja neke hiše v Parizu na bulvarju Montmartre je stala te dni neka ženska in uganjala z rokami in nogami in z vsem telesom vratolomno telovadbo. Pasanti so obstali kakor ukopani in strahoma čakali, kdaj se bo zdrobila na kamenitem tlaku pet nadstropij nižje. Očitno je šlo za zblaznelo žensko in nekdo je v tem zmislu tudi telefonično obvestil gasil. postajo. Ves promet je zastal. Po nekoliko minutah strahotnega čakanja je pridrvel gasilni avto z velikansko lestvijo po kateri je začel plezati pogumen gasilec proti petemu nadstropju. Nekoliko jih je pa pohitelo po stopnicah do stanovanja nesrečnice. Ko so pa dospeli tja in potrkali na vrata, je stopila blazna telovadka s svojega okna, jim odprla in jih vprašala, česa želijo. Potem je vzkliknila ogorčeno: »Motili ste me pri delu. Treniram za film in gledalci tam spodaj mi dajejo inspiracijo.« No, niso ji dovolili, da bi s svojim čudnim treningom še nadalje vzbujala senzacijo pariškega cestnega prometa.

Maščevanje padlega dijaka

Iz Brusija poročajo o grdem slučaju maščevalnosti. Bivši podčastnik belgijske armade Kuyck je hotel napraviti kariero v kolonijski službi in se je vpisal na visoko šolo za kolonialno znanost. Pri zadnjem izpitu je padel in je svoje smole okrivil profesorja Smitha. Tedaj je vseučiliškemu vodstvu pismeno naznanil, da bo iz maščevanja ubil profesorjevo ženo in izvršil potem samomor. Dejansko je šel do profesorjevega stanovanja, pozvonil in ko mu je odprla žena sama, jo je s štirimi streli umoril. Policija ga sedaj išče, a vse kaže, da je morilec sodil tudi samega sebe.

Unamuno se vrne domov

Sloviti španski pisatelj, filozof in bivši rektor salamanškega vseučilišča Miguel de Unamuno, ki živi kot nespravljiv nasprotnik diktature v Parizu, se sedaj po padcu te diktature vrne domov. Novi ministrski predsednik Berenguer ga je pomilostil. Kakor poročajo, mu bodo poverili rektorat na enem izmed največjih španskih vseučilišč.

Gradnja z ledom

Da bi bil led uporaben v stavbeni stroki, se nam zdi nemogoče in vendar se je v Ameriki izkazal že v mnogih slučajih. Tako je hotel neki kalifornijski pridelovalec oranž položiti velik jeklen tank na temelj iz betona. Žerjava ni imel na razpolago, s samimi vitli pa si ni mogel pomagati, ker bi moral tank počivati neposredno na betonski podlagi in ne bi ostalo potem za vitle nič prostora. Toda farmar si je znal pomagati drugače: naročil si je velik tovor ledenih skal in jih je razmestil ob robu betonskega podstavka. Na ta led je pogreznil s pomočjo vitlov jekleni tank, vitli so se dali z lahkoto odstraniti in ker se je led talil, se je tank polagoma sam od sebe nižal na podlago. Na podoben način so pogrezali v Floridi 16 t težke betonske plošče 45 cm globoko. Sicer pa služi led tudi kot neposreden materijal za gradnjo človeških bivališč in skladišč. Tako v polarnih pokrajinah, kjer si domačini in raziskovalci gradijo svoja zimska zavetišča iz ledenih plošč.

Odpočitek

je ponovno bujenje organizma po boleznih, ki izčrpavajo telesno moč. To bujenje hočemo podpreti s popolnim, naravnim in krepkim izdelkom

OVOMALTINE

Zubkov se ponovno poroči

Kakor poročajo iz Berlina, se meni znani pustolovec in »svak« bivšega nemškega cesarja Aleksander Zubkov znova poročiti. Njegova sedanja izvoljenka je točajka v nekem koelnskem baru. Kakor znano, je ušel Zubkov sam med natakarje, potem ko je zapravil svoji prejšnji ženi, pokojni princesi Viktoriji Luizi, vse imetje. Njegovi sorodniki so mu naknadno izplačali še 15.000 mark, da jim je izročil pisma svoje prve žene.

Evropsko prvenstvo v drsanju

Madžarski par Organista - Szallay, ki si je s svojo izvirno tehniko pridobil evropsko prvenstvo v drsanju.

SOADONT
DEPO: J. KLOPFER - ZEMUN
Belin zobe

Roda Roda:

Starka na kamenitih stopnicah

Saj ni niti tako hudo sedeti na stopnicah cerkve sv. Jadvige! Od maja naprej je pod stebri toliko sence, da popoldne prav lahko malo zadremljem. Tudi dolgčas ni. Toliko ljudi! Misli jim lahko čitam z obraza, kakor bi bile zapisane na belem papirju. Treba je le znati čitati. In človek se tudi tega nauči, ako sedi trideset let na cerkvenih stopnicah!

Staro in mlado gre mimo mene — držim v rokah rožni venec in opazujem. In koliko vidim — krst, poroko, pogreb, vse življenje. Mlada dekleta kleče pred Materjo Božjo in molijo za ljubega. Matere pred sv. Antonom — otroci so bolni. Šolski otroci pridejo v času izpričeval z šopki v rokah. Včasi pride tudi kak mladenič. V zadregi vrti kapo v rokah in stoji pred svetnikom, kakor bi čakal, da ga vpraša, čemu je prišel.

Najbolje mi gre v pozni jeseni. Gosta megla še globlje stisne skrb v človeško srce. In vsak pošilja svojo najponižnejšo prošnjo k nebu. Pri odhodu stisne novec v mojo dlan.

Ljudje pomilujejo stare ženice, katerih zadnja postaja je cerkveno stopnjišče. Zakaj? Ali ni lepo končati v pobožnosti? Spomnim se stare Katre. Seveda, ona je bila pametnejša od mene. Sedi v svoji lepi hišici in pije kavo. Vsak torek pride in daruje svetemu Antonu in v nedeljo Materi Božji. Potem se malo ustavi pri meni, da pokramljave. Seveda prav tiho, takih stvari ne gre govoriti na tako svetem prostoru. Gre za najine spomine. »Veliko ji bo odpuščeno, ker je veliko ljubila.« Svet tedaj gotovo ni bil nič boljši, drugače Kristus ne bi bil izrekel teh besedi...

Danes mi je moja grofična dala novec. Kako čas mine. Bog zna, ali starim ženicam, ki sede v naslanjaču ob oknu, tudi tako minejo dnevi? Mislim, da njihovo življenje ne more biti tako polno dogodkov, kakor moje — v solnčnem svitu in zimskem mrazu na kamenitih stopnicah.

Škoda le, da bo kmalu minulo — osemdeset let imam. Škoda, bilo je res zabavno. Opazovala sem življenje ljudi, ki so prihajali mimo mene. In tako rada bi še doživela svatbo moje male grofične. Kako divno lepa bo v pajčolanu — sladka, kakor morejo biti le mlade, plavolase neveste.

Kako mine čas! Zdi se mi, da je bilo predvčerajšnjim, ko je grof pripeljal svojo mlado ženo v palačo, nasproti cerkve. Čez obzidje vidim vrhove dreves v parku. In včeraj — se mi zdi — je ušla petletna deklica svoji vzgojiteljici čez cesto — naravnost k meni. Bledolična nemška vzgojiteljica je zakričala. Voz bi bil kmalu povozil dete.

»Slišiš«, je rekel otrok skoraj brez sape, »kaj ne, da ni res, da me boš Ti dala v vrečo in odnesla copernicam, kadar ponoči nočem spati?« Otrok me je proseče pogledal. Opazila sem, da me ima za dobro ženo, med tem ko ga je vzgojiteljica z menoj strašila.

Gospodična je pritekla čez cesto, rdeča od sramu, z dolgim koničastim nosom.

Ne, sem odgovorila dekletu, ne bom te odnesla, nikoli. Take pridne, dobre, male grofične imajo svojega posebnega angela varuha.

In guvernanti sem jo tudi pobrusila: »Nikdar ne bi strašila otroke s staro, pobožno ženico. To je žalostno, ako si vzgojitelji ne znajo drugače pomagati.«

Od tistih dob sva bili sovražnici. Otrok ni smel več k meni čez cesto, gospodična ga je trdno držala za roko. Vendar ni mogla zabraniti, da se mi dekletce ne bi vsakokrat prijazno nasmehnilo.

Rada se spominjam dneva, ko se je Nemka odpeljala s kovčegi in škatljami in je prišla Angležinja z še večjim kovčegom. Miss je bila prijaznejša. Pustila je dekletcu, da je včasih priteklo k meni in mi dalo miloščino.

Kako prijazno se mi je približalo in se mi nasmehnilo. Ne kakor drugi ljudje, ki mi vržejo novec iz strahu, da se ne bi dotaknili roba moje obleke. Neumen je ta strah pred bacili, ki naredi človeka strahopetnega in nefinega.

Pozimi sedim, zavita v sedem rut, na trdem kamnu in gledam v razsvetljena okna grofovske palače. Vidim njihove goste, lepe, žlahtne dame, ki graciozno stopajo iz voza čez prag palače. Časih se mi zdi, da slišim šušljanje svilenih oblek. To me razvedri in mi obenem zbuja spomine. Nekdaj je živel v Italiji menih — ime sem pozabila — ki je znesel vse stvari, ki zapeljujejo ljudi, na grmado in jih zažgal. Pred vsem bi bil moral sežgati svilena krila, ker so prva želja ubogega dekleta. Tudi prvi korak k padcu. Potem pridejo prstani, dragulji in tako dalje, dokler se vse ne konča na kamenitih stopnicah.

Nekdo slika grofično. Vsak dan, okoli desete ure dopoldne pride slikar. Potem jo vidim, kako stoji v rožasti obleki na vzvišenem kraju. Pri oknu sedi Miss in plete.

Njega ne vidim vedno. Včasi le pristopi k mladi grofični in popravi nekaj na njeni obleki. Včeraj ji je stisnil v roko šopek. Gotovo ga hoče tudi naslikati. Dekletce je zardelo kot roža. Morda se je dotaknil njenih prstkov. Ali pa? Videla sem jo pozneje pri oknu prvega nadstropja, čitala je neko pisemce. No, mali romanček z umetnikom ne bo škodoval moji grofični. Mogoče bo pozneje poročila moža, ki jo bo razočaral, potem bo imela vsaj spomin na ljubezen. Zjutraj prihajata včasi tudi grof in grofica. Gospa si skozi lorgnon ogleda hčerkino sliko in odide. Po navadi je prisotna le Miss.

Miss je strašno radovedna. Ko so se pripeljali svatje k cerkvi, se je daleč naslonila iz okna in seveda ni opazila, kako sta se med zastorom slikar in grofična poljubljala.

Kmalu nato sem videla slikarja, ko je prihajal k meni. Gotovo mi hoče dati novec. So že takšni ljudje. Ko prvič poljubijo svojo ljubo, napravijo nekaj nenavadnega — dobrega ali tudi slabega. Krokajo vso noč, igrajo kakšno hazardno igro ali pa obdarujejo reveža. Nekoč me je eden poljubil in se nato zjokal. Bil je lep fant in je mlad umrl.

Slikar mi ni dal miloščine. Pogledala sem mu v oči, bile so hladne. Slikati me hoče, zato je prišel.

Vsak popoldan grem v njegov atelier. Zaslužim dve marki na uro, a slike nočem pogledati.

Dober človek je, siromašne matere sin, za siromake ima odprto srce. Mislim, da ima le mater, o očetu ne govori nikdar. Mislim tudi, da bogataše sovraži. Čudno, ko vendar ljubi grofično. Ljubi? Ali je svet postal drugačen? Preje je ljubezen naredila ljudi dobre in mehke. Morda mu je hudo, da mu grofične nikoli ne bodo dali?

Trideset let sedim na stopnicah in življenje gre mimo mene. Trideset let sem živela veselo življenje, polno sprememb, in mislila sem, da me ne more nič več presenetiti.

In vendar!

Sedim tu, zgodaj zjutraj, zebe me, še eno uro moram čakati na mašo.

Kako je vendar bilo? Včeraj sem bila pri njem. Ko sem stopila vatelier je bil pri delu. Toda ni slikal. Polnil je vaze s cvetjem. Tudi škatlja bonbonov in steklenica sladkega vina je bila pripravljena.

Rekel je, da me danes ne more rabiti

Radio

IZVLEČEK IZ PROGRAMOV:

Petek, 7. februarja

LJUBLJANA 12.30: Reproducirana glasba. — 13: Napoved časa, borza, reproducirana glasba. 13.30: Poročila iz dnevnikov. — 17: Koncert radio-orkestra. — 18.30: Slike iz umetnostne zgodovine. — 19: Gospodinjska ura. — 19.30: Italijanščina. — 20: Glasbeno predavanje. — 20.15: Kvartet Glasbene Matice. — 21: Dvoboj na harmoniko. — 22: Napoved časa in poročila.

Sobota, 8. februarja

LJUBLJANA 12.30: Reproducirana glasba. — 13: Napoved časa, borza, reproducirana glasba. 13.30: Poročila iz dnevnikov. — 17.30: Koncert dio-orkestra. — 18: Esperanto. — 18.30: Nemščina. —19: Delavska ura. — 19.30: Prenos programa iz Beograda. — 22: Napoved časa in poročila. — 22.15: Koncert radio-orkestra.

BEOGRAD 10.30: Reproducirana glasba. — 12.40: Konc. radio-kvarteta. — 18: Jazz-band. — 20: Koncert komorne glasbe. — 21: Koncert jugoslovenske glasbe. — 22.20: Poročila. — 22.35: Veseloigra. — 22.50: Godba za ples. — ZAGREB 12.30: Reproducirana glasba. — 17.30: Koncert radio-orkestra. — 20: Prenos programa iz Beograda. — 22.10: Reproducirana glasba. — PRAGA 16.30: Popoldanski koncert. — 19.05: Zabaven program. — 20.30: Plesna glasba. — 21.30: Pesmi. — 22.20: Lahka godba. — BRNO 16.30: Popoldanski koncert. — 17.30: Arije in pesmi. — 19.05: Program iz Prage. — 20.30: Koncert iz Prage. — VARŠAVA 20.15: Violinski koncert. — 21: Koncert lahke glasbe. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 11: Dopoldanski koncert. — 16.50: Koncert orkestra. — 19: Koncert komorne glasbe. — 20.15: Komedija. — Večerni koncert orkestra. — BERLIN 16.30: Popoldanski koncert. — 19.15: Koncert godbe na pihala. — 20.40: Pevski koncert. — 21: Kabaret. — Godba za ples. — FRANKFURT 16.30: Koncert lahke glasbe. — 20.30: Mešan program. — 22.50: Godba za ples. — LANGENBERG 17.30: Koncert komornega orkestra. — 20: Zabaven večer. — Nočni koncert in ples. — STUTTGART 17: Godba za ples. — 20.30: Prenos vsega programa iz Frankfurta. — BUDIMPEŠTA 915: Koncert vojaške godbe. — 12.05: Koncert kvarteta. — 17.30: Baletna glasba. — 19.30: Dramski večer. — Reproducirana glasba. — Ples. — ?

Šah

Danes prinašamo jako zanimivo partijo Bogoljubov - Araiza. Mehikanski mojster je igral zelo dobro in je šele proti koncu radi grobe napake izgubil.

Beli: E. D. Bogoljubov. Črni: Araiza.

Damski gambit.

1. d2—d4	d7—d5
2. c2—c4	c7—c6
3. Sg1—f3	Sg8—f6
4. Sb1—c3	d5×c4
5. a2—a4	Lc8—f5
6. Sf3—e5	Sb8—d7
7. Se5×c4	Dd8—c7
8. g2—g3	e7—e5
9. d4×e5	Sd7×e5
10. Lc1—f4	Sf6—d7
11. Lf1—g2	f7—f6
12. 0—0	Lf5—e6
13. Sc4×e5	f6×e5
14. Lf4—e3	Lf8—c5
15. Dd1—c1	0—0
16. Le3×c5	Sd7×c5
17. Dc1—e3	Sc5—b3
18. Ta1—d1	Sb3—a5

Taktična napaka — črni bi moral takoj igrati Ta8—d8.

19. Sc3—e4	Sa5—c4
20. De3—c3	Ta8—e8
21. Se4—g5	Dc7—e7
22. Sg5×e6	De7×e6
23. a4—a5	Sc4—d6
24. a5—a6!	Sd6—b5
25. Dc3—c5	b7×a6
26. e2—e3	— — —

Beli ne sme vzeti pešca c6, ker črni menja dami in nato Sd4 ter dobi pešca nazaj.

26. — — —	e5—e4
27. Td1—e1	Tf8—f6
28. Te1—e4	De6—d5
29. Dc5—b4	a6—a5
30. Db4—a4	Tf6—e6
31. Tf1—d1	Dd5—f5
32. Da4—c2!	Df5—g6
33. Td1—c1	Sb5—c7
34. Tc4×c6	Te6×c6
35. D×c6	D×c6
36. Tc1×c6	Sc7—d5
37. Tc6—c5	Sd5—f6
38. Tc5×a5	Te8—e6?

Groba napaka, ki naravnost preseneti kajti Araiza je do te poteze igral izvrstno. Te7 je mnogo boljše in drži igro v ravnovesju.

39. Ta5—a4!	Tb8×b2
40. Lg2×e4	a7—a5
41. Le4—d3	g7—g6
42. Ta4×a5	Sf6—g4
43. Ta5—a2!	se vda.

SPORT

Maribor : Ilirija

V nedeljo bo otvorila Ilirija pomladansko nogometno sezono. V goste je povabila simpatično moštvo I. SSK Maribor. Mariborski nogomet se je v zadnjih dveh letih visoko dvignil in skoro že dosegel Ljubljano. Naša domača moštva so imela z Mariborčani vedno mnogo posla ter so ta srečanja izpadla z menjajočimi uspehi. Zmagalo je navadno domače moštvo, kar najbolj priča o izenačenih silah.

Igralci bodo sicer še čutili zimsko brezposelnost, vendar niso povsem brez treninga. Tekma bo brez dvoma zanimiva in nam bo pokazala sedanjo formo jesenskega prvaka. Pričetek tekme ob pol 16. V predtekmi ob 14. nastopita Slovan in rezerva Ilirije.

Razpis smučarskih slalom tekem za srednješolski prehodni pokal. SK Ilirija razpisuje propagandne tekme v slalomu za 16. t. m. po naslednjih propozicijah: 1. Vsakoletne tekme se lahko udeleže le dijaki srednjih šol v skupinah iz zavodov. Najmanj 5 dijakov tvori skupino enega zavoda. — 2. Oceni se vsaki tekmovalec, vendar pride za placement skupin le ocena prvih štirih tekmovalcev vsake skupine v poštev. 3. Pokal si pribori moštvo onega zavoda, ki doseže tri sezone zaporedoma ali 4 krat v presledkih največje število točk 4. Za izvršitev tekmovanja je potrebna prijava najmanj štirih zavodov. 5. Tekme se vrše v okolici Tržiča. Čas in kraj se objavi v prihodnjih dneh. — Tekmuje se po začasnem pravilniku za slalom. — Prijave so pismene; iz njih naj bo razvidno ime posameznih smučarjev, skupina zavoda in starost posameznika. — Skupina, v kateri nastopi tekmovalec, ki ne bi bil srednješolec, se diskvalificira. — Pismene prijave je vložiti najkasneje od 11. t. m. do 16. prt tvrdki Gorec. — Prireditelj si pridržuje pravico sprememb programa in event. propozicij.

ŽSK Hermes. Seja u. o. bo v ponedeljek 10. t. m. ob 20. uri pri Štepicu. Vabijo se vsi gg. odborniki, da se iste zanesljivo udeleže, radi bližajočega se občnega zbora 9. marca t. l. — Na sejo se pozivata tudi gg. Zaloker Bine in Kopač, ki naj prinese s seboj referat gospodarja. Sestanek vseh aktivnih članov nogometne sekcije bo v torek 11. t. m. v salonu pri Štepicu. Isti je strogo obvezen za vse igrače I. moštva, rezerve in mladine.

Plavalna sekcija SK Ilirije. Strogo obvezen zdravniški pregled za vse aktivne članice in člane bo za gospode v soboto 8. t. m. ob 15. in za dame v ponedeljek 10. t. m. ob 16. v zimskem kopališču.

SK Ilirija (Smučarska sekcija). Danes v petek dne 7. t. m. ob 18.30 v telovadnici Srednje tehnične šole (vhod Gorjupova ulica) sestanek smučarske sekcije. Zaradi udeležbe na nedeljskih prireditvah sestanek — posebno za tekmovalce — važen, zato točno in vsi. — Načelnik.

Koroške novice

Na zborovanju vsenemškega učiteljstva v Celovcu je izvajal šolski referent dr. Angerer v razgovoru o učiteljišču, da je pred vsem potrebno, dobiti iz jezikovno mešanega ozemlja gojence, da bo vedno na razpolago zadosti dvojezičnih učiteljev. »Utrakvistične šole na Koroškem ne smejo izginiti. Slovenski poslanec Starc je trdil v deželnem zboru, da vživajo nemški otroci na utrakvističnih šolah nemški verouk. Zato se pozivljajo šolska vodstva, da poročajo o tem. Tudi knezoškofijski ordinarijat naj naznani svoje ugotovitve. Moramo vztrajati pri tem, da se poučujejo otroci v ježikovno mešanem ozemlju v onem jeziku, ki ga želijo starši . . .« Na šoli v Sv. Jakobu se poučuje verouk proti volji staršev v nemškem jeziku. Ali bo odpravil to krivico po pravici tako hrepeneči dr. Angerer?

Koroška deželna zavarovalnica nima v svoji centrali nobenega slovenskega nameščenca, dasi posluje med Slovenci prav izdatno. Nekaj časa je bil nastavljen pogodbeno en slovenski uradnik pa je bil kmalu odpuščen. S to zadevo se je bavila potem pritožna komisija, ki je priznala, da se je zgodila krivica dotičnemu uradniku, nato se je zavzel zanj še bivši glavar Šumi, ali uradnik ni bil reaktiviran, ker je pač Slovenec.

Koroška dežela dobi od zavarovalnih premij za gasilna društva na leto okoli 300.000 šilingov predpisanega prispevka. Na slovenskem ozemlju je več gasilnih društev, ki obstojajo že desetletja pa se doslej v povojnem času še ni čulo, da bi bilo dobilo katero kako podporo, dasi plačujejo prispevke tudi slovenski zavarovanci.

Pred kratkim ustanovljena hranilnica in posojilnica v Ledincah posluje uspešno. Zavod ima namen, navajati ljudi k varčevanju in gospodarsko šibkim pomagati na noge.

Kmetom, ki pridelujejo žito, bo nakazala vlada 20 milijonov šilingov. Podpora se bo razdeljevala po obsegu obsejanega polja. Na Koroško odpade 430.000 S. Denar se porabi po sklepu deželnega kulturnega sveta za podporo kmetijskega zadružništva.

Določeno je odlikovanje poslov, ki služijo nad 20 let pri enem in istem gospodarju. Vsak dobi diplomo in 50 S v zlatu.

V Radišah je preprečilo slovensko božično prireditev občinsko zastopstvo. Na vzporedu je bila igra, prostori pa, kjer se je imela vršiti, po mnenju občinskega zastopstva ne odgovarjajo predpisom. Društvo je igro odpovedalo, hotelo pa je izvesti ostali del programa za svoje člane. Posegli so vmes orožniki in rekli, da bi bil to političen sestanek. Ko se jim je ugovarjalo, so znova naglašali, da ima vsako tako slovensko zborovanje politično ozadje. Prireditev je odpadla in izobraževalno društvo je poslalo politični oblasti pritožbo, ki doslej še ni rešena.

Radio zločinci

Londonska policijska centrala Scotland-Yard si je že davno omislila radio in drži seveda v strogi skrivnosti dolžino valov, ki jih sprejemajo oz. oddajajo povsod drveči policijski avtomobili in križem dežele raztresene policijske radio-postaje. Toda v zadnjem času ji je pričel ta radio nagajati. Čim so oddali v Londonu nujno sporočilo med zasledovanjem zločincev, je takoj pričela oddajati iste valove druga skrivnostna postaja in je popolnoma zmešala brzojavko. Od kraja so iskali detektivi samo nagajivega, a nedolžnega neznanega ljubitelja. Toda zdaj ni več nobenega dvoma, da so ti ljubitelji nevarni tolovaji, ki smotreno kvarijo vse policijske razgovore. Še pred kratkim so oropali vlomici pri belem dnevu nekega draguljarja v Londonu in pobegnili z avtomobilom. Neki stražnik jih je slučajno zagledal in takoj javil ravnateljstvu številko vozila ter popis vlomilcev. Scotland-Yard je po radiu razposlal podatke naprej. Nihče ni dvomil, da bodo zločinci kmalu ujeti. V bližini omenjenega okraja je stalo devet z radiom opremljenih policijskih avtomobilov. A takoj je posegel vmes neznani radiokomar in je zmedel vsa poročila. Detektivi niso mogli razumeti vesti in so zločinci srečno pobegnili. Zdaj iščejo stotine nastavljencev neznano, dobro skrito radio-postajo oz. krivce, ki so izdali podatke v dolžini policijskih valov.

Sodnik Lynch

Iz Ocille v ameriški državi Georgiji poročajo o novem strašnem slučaju ljudske sodbe. Nekega zamorca so osumili, da je bil napadel in umoril 14-letno hčerko nekega belega farmarja. Vso noč so ga iskali s psi in ko so ga prijeli, so ga tirali pred šerifa, kateremu je res priznal svoj zločin. Tedaj je razjarjena množica črnca iztrgala šerifu iz rok, ga zvlekla k ribniku v gozdu, kjer so bili našli dekletovo truplo, in ga toliko časa obdelavala z noži, da ga je ubila. Potem so vrgli njegovo truplo na gramado, ki so jo oblili z gazolinom, in ga sežgali.

Pedagogija v moderni dobi

V Budimpešti so imeli te dni kakor povsod drugje razdeljevanje šolskih spričeval. Istega dne je prejela policija obvestila, da je izginilo nad sto šolskih otrok. Iz strahu pred kaznijo, ker so dobili slabe ocene. Kakšnih sedemdeset otrok so policijski organi kmalu privedli domov, ostale pa še iščejo.

Stanovanje

je udobno, če imate po tleh Smyrna preproge. Najcenejše jih napravite sami. Vzorce, volno in blago Vam nudi trgovina

TONI JAGER

Ljubljana, Dvorni trg 1.

L. MIKUŠ

Mestni trg 15

Tvornica dežnikov, zaloga sprehajalnih — — palic — —

Revmatizem.

Izjava zahvalnosti.

Dru. Med. I. Rahle-jevu v Beogradu.

Sarajevska 70.

Blagorodni gospod doktor! Pred dvema mesecema sem si dal doposlati iz Vašega laboratorija stekleničico Vašega zdravila Radio - Balsamika, ker sem trpel na revmatizmu. Ker so mi bolečine znatno popustile, se Vam najlepše zahvaljujem ter Vas prosim, da mi po poštnem povzetju pošljete še eno steklenico svojega izbornega leka.

Z odličnim spoštovanjem

Dragutin Anrat, železničar.

Borovo pri Vukovaru, 1. IX. 1926.

Zdravilo Radio - Balsamika izdeluje, prodaja in razpošilja proti naplačilu Laboratorij Radio - Balsamika dr. I. Rahle - jeva, Beograd, Sarajevska 70.

Zdravilo se dobi tudi v vseh lekarnah in drogerijah. 168

Iščem zveze

s prvimi skladiščniki in izvozniki

vseh deželnih pridelkov Jugoslavije

kakor tudi jajc in kož

in prosim ponudbe z navedbo množine in cen. (Prosimo za nemško korespondenco).

3243

Stalno zastopstvo

manufakturnega, galanterijskega in bižuterijskega blaga išče proti proviziji sposoben, 33 let star potnik, ki je že potoval po vsem našem Primorju in otočju. Ponudbe: Split, I. poštni pretinac, 101. 3263

PIJANCE

lahko popolnoma odvadite alkohola, da oni za to sploh ne vedo, z »AVINALOM«, zdravju neškodljivim preparatom berlinskega lekarnarja Franka. Imamo mnogo pohval od ozdravljenih. — Cena Din. 220.— Razpošilja glavni zastopnik za Jugoslavijo: *N. Popović, Beograd, Kolarčeva 7.*

Tvrdka Josip Stupica, Ljubljana, Slomškova ulica št. 6, naznanja, da je preminul nje večletni zvesti uslužbenec, gospod

Rudolf Škrablj

Pogreb blagopokojnika se bo vršil danes, dne 7. t. m., ob pol 5. uri iz hiše žalosti na Glincah, Tržaška ceste 15, na viško pokopališče.

Pokojniku ohranimo trajen spomin!

V Ljubljani, dne 7. februarja 1930.

Pozor ženini in neveste!

ŽIMNICE

(matrace), posteljne mreže, želez. postelje (zložljive), otomane, divane, in tapetniške izdelke nudi najceneje

Rudolf Radovan

tapetnik

Krekov trg štev. 2

Slike za legitimacije

izdeluje najhitreje fotograf Hugon Hibler Ljubljana. Sv Petra cesta 25. 212

20% kronske bone 3254

v okvirju svoje potrebe kupuje po **60% Pučka štediona, Osijek.** Rok je kratek, kdor preje pošlje, bo prodal.

Požurite se!

PROTIV KAŠLJA PROTIV PREHLADE

Najbolje sredstvo protiv prehlade, kašlja kao vratobolje i astme

Liječnici preporučaju!

SAMOPROIZVADJAČ

KANOLD D. D.

KARLOVAC

Odlikovani zlatnom kolajnom u Kopenhagenu.

Dvorski dobavljači Njeg. Vel. Kralja Švedske te Njeg. Kr. Vis. Prestolonasilj. Kralj. Švedske.

OVE PO CIJELOM SVIJETU ČUVENE TABLETE

DOBIVAJU SE SVAGDJE!

TVORNICE:

KOPENHAGEN, GÖTEBORG, WIEN, BERLIN, NÜRNBERG, ESSEN, MILANO, PRAG, LESZNO

Za ples in maškerado

Svila — čipke

modni nakit!

NASL. A. ŠINKOVEC K. JOSS LJUBLJANA MESTNI TRG 15

Kemično-tehnična tvornica,

ki se bavi z izdelovanjem žganih proizvodov visokovredne kakovosti iz kompliciranih plastičnih tvarin sprejme

inženjerja kemika

z večletno prakso v sorodni industriji za takojšnji sprejem v v službo. — Pismene ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Inženjer kemik«. 3191

in dal mi je novec, da ne bom oškodovana.

»Hvala lepa in mnogo sreče! Milostljivi gospod gotovo pričakuje nežnega obiska.«

Kako slabi so vendar moški! Ljubi sedemnajstletno grofično in krasi sobo za neko drugo!

»Kako to veste, mamca?«

Zlobno sem se nasmehnila. Imam vendar izkušnje... Pogledal me je zamišljeno.

»Mama, veste, ni dveh vrst žensk. Vse so enake. Za vse se morajo okrasiti sobe. In če cvetje ovene — pogladil si je čelo —vraga, potem gre slikanje tem bolj iz pod rok.«

Tako zloben je bil njegov pogled, da sem kar hitro odšla. Dal mi je tri marke, kupila si bom enkrat dober požirek.

O, to tekne! Lotila se me je prijetna utrujenost. Zaspala sem za stebrom in sladko dremala.

Mahoma pa se zbudim, nasproti pri grofovski palači so zaškripala vrata. Neka žena jih je od zunaj zaprla. Moj Bog, saj to je grofična! Sedaj, po noči!

Jaz za njo! Čez most, mimo spomenika, ali sem slutila, kam gre? Morda si le domišljujem, da vem.

Ko sem zavila okoli spomenika, sem opazila razsvetljena okna atelierja. Neumnica — zdaj sem šele razumela.

No, pa zakaj ne bi ljubila, če je mlada. Le pojdi, pojdi, lepo mlado bitje, tvoje sestrice, cvetke, te pričakujejo.

Cvetke... Toda, kako je vendar rekel? »Vraga, če cvetke ovenejo, gre slikanje tem bolj izpod rok.«

Poklicala sem jo čisto tiho.

V tihi noči je zvenelo kakor krik. Obrnila se je. Prijela sem jo za roko. Bila je bleda in tresla se je. Ne vem več, kaj sem ji rekla. Stara sem in trudna.

Ljubi ga, oh, kako zelo in hotela je ž njim pobegniti. Zahteval je, da pride k njemu, da bosta potovala k njegovi materi, ki je dobra, stara ženica.

»Ne, grofična, ni res. Njegova mati je stara, pokvarjena ženska, kakor jaz in on vas ne bo peljal k njej!«

Zajokala je in se stisnila k meni, v njenih očeh je bil neskončen obup.

Kako si otroci predstavljajo ljubezen. Njim je to igra in vendar je silno resna stvar. Igra, pri kateri gre za usodo.

Ko je bila pet, sva prišle sem k cerkvi. Zavila sem jo v svojo ruto. Vratar palače je leno odprl vrata za peka in mlekarico.

Pogledala sem noter in ko je bilo vse tiho in mirno, sem ji pokimala in smuknila je skozi vrata.

Zgoraj v svoji sobi je vzdignila zastor v znamenje, da je srečno prispela.

Ljubi Bog, veliko sem grešila, mislim pa, da sem s tem delom le nekoliko izravnala svoj dolg.

Zebe me. Gotovo sem se prehladila. Semdeset let ter noč na prostem in razburjenje, to ni malenkost za mene. Želim si, da bi skoraj prišel cerkovnik in mi pomagal domov.

(Iz nemščine prevela M. M.)

Emerson Hough:

MOŽJE

Roman

II. POGLAVJE

Ker sem prekinil opis svoje jahaške umetnosti, da izpregovorim o očetu, moram govoriti tudi o materi. Ona je bila tista, ki je v nemirnih dneh na pragu državljanske vojne v Družbi prijateljev prva povzdignila glas, rekoč, da morajo Prijatelji osvoboditi svoje sužnje, naj zakon to zahteva ali ne; tako se je porodilo gibanje, ki so ga v tem delu stare Virginije pozneje imenovali unionistično gibanje. Nato je prosila očeta, naj da vsem svojim sužnjem svobodo; on je kako uro premišljal, potem pa je vzdignil glavo in dejal, da bodi tako: služabniki so od tistih dob živeli kakor preje, le potrudili se niso več toliko, zaradi česar je oče sicer mrko gledal, rekel pa ni niti besedice očitka. Po našem zgledu so tudi drugi osvobodili svoje ljudi in tako je naš konec Virginije kmalu postal Meka za ubegle črnce. Moja mati je to povzročila; prepričan sem, da je njen vpliv veliko odločil pri tem, kako se je postavila vzhodna Virginija glede na vprašanje o vojni. To je bilo ob tistem času tesno spojeno z mojo čudno povestjo in seveda tudi z navzočnostjo moža, ki mi ga je bilo srečati tisto jutro; a ko sem se spravljal na svojega konja Satana, še nisem vedel, da živi vobče kje na svetu človek, kakršen je bil Gordon Orme.

Ko sem pristopil k Satanu, je brcnil proti meni, a jaz sem ga ujel za uzdo in mu okrenil glavo tesno k telesu, grabeč za sedelno hruško, med tem ko je on z odprtim gobcem hlastil po meni. Ko se je postavil na zadnje noge, sem se zavihtel nanj; tisti mah sem se začutil varnega, zakaj kakor hitro sem kakega konja trdo stisnil s koleni, je bilo že konec njegovih upov, da me vrže s sebe. Zasmejal sem se, ko je gospodična Grace prestrašeno zavpila. Satan se je nekajkrat zavrtil okoli sebe, nato pa planil na cesto ob polju, kjer so delali marljivi črnci, če črnci sploh kdaj marljivo delajo, in dalje, proti rdečim stebrom, ki stražijo vrata naše domače hiše.

Ker je bilo še zgodaj in mi je zrak prijal kakor vino in se mi je hotelo do dna okusiti zavest, da sem nečemu gospodar, sem z ostrogami pognal Satana izpred vrat in naglo zdirjal dol proti Wallingfordu. Spotoma se mu je zadrl kamenček v kopito. Dva sva ga držala za glavo, ko je kovač Billings lovil pod podkvo kamen in zabijal žreblje. Šele ko je bilo to opravljeno, sem utegnil pogledati okoli sebe.

Ko sem tako storil, sem videl, da se približuje nekakšen gentleman, ki z zanimanjem gleda mojega žrebca. Bil je to mož, ki je napravil name morda najglobljí dojem izmed vseh, kar sem jih kdaj srečal. Tujec je bil, kakor sem ga presodil na oko, zakaj poznal sem vse rodbine obakraj doline Blue Ridge prav tja do White Sulphurja.

»Znamenito žival imate, gospod,« me je ogovoril. »Ne verjamem, da bi se našel v tej deželi še kak konj, ki bi mu bil enak.«

»Ne v tej ne v kaki drugi,« sem kislo odvrnil. On se je nasmehnil.

»Ali poznate njegov rod?«

»Klingwalla z Bonnie Waters.«

»Ni čudo, da grize,« je mirno rekel tujec.

»O, vi pa dobro poznate angleška plemena,« sem dejal. Tujec je skomignil z rameni in ravnodušno pripomnil: »Ni sile!«

Nekaj je bilo na njem, kar mi ni ugajalo; vedel se je tako nekam, kakor bi se poniževal in se štel za boljšega od tistih, ki so bili okoli njega. Pravijo, da mi Virginci pridržujemo pravico do takega vedenja zase; vsekako se čistokrven rod rad prevzame, ko ima za seboj pokolenja trajne neodvisnosti, brezskrbnosti in blagostanja. Vkljub temu sem pa moral priznati, da spada novodošlec med gentlemane. Držal se je kakor gentleman in stal neprisiljeno kakor kak sabljač in borilec. Njegov obraz je bil, kakor sem šele ta mah opazil, podolgast in suhljat in brado je imel na štiri vogale, čeprav malce ozko. Tudi usta je imel ozka in zobe prav tako in na vsaki strani ust je bil eden izmed zgornjih zob daljši od ostalih, kakor je navada pri glodalcih. Lase je imel goste in kratko ostrižene, temne in le ob straneh nekoliko posivele. Njegove polt je bila temna, od solnca tako opaljena, da je bila videti osmojena, in suha kakor pergamen. Oči je imel sive, najznamenitejše, ki sem jih kdaj videl — mirne, pokojne, ravne, najbolj neostrašljive, kar jih pomnim v človeških glavah, čeprav sem gledal že marsikateremu možu v oči! Bil je višji od večine moških, mislim, da je imel več ko šest črevljev. Njegova postaja je bila mršava, roke in noge zelo tenke. Na pogled mu ne bi bil prisodil niti desetine moči, ki jo je imel. Stal je kakor gentleman in govoril kakor gentleman, očividno prepričan, da ga ves svet tudi res ima za gentlemana. Njegov glas je zvenel toplejše od naše virginske govorice. Po tem sem uganil, da mora biti Anglež.

»Malce uporen je, kaj?« je pokimal z glavo na Satana.

Zarežal sem se. »V Fairfax Country poznam samo dva, ki sem zanja porok, da se upata jahati na njem.«

»To ste vi in —«

»Moj oče.«

»Tako mi Jupitra! Koliko let je vašemu očetu, tovariš?«

»Šestdeset, tovariš,« sem odvrnil. On se je nasmehnil in dejal: »Nu v Fairfaxu je še nekdo, ki mu je kos.«

»Samega sebe mislite?«

Malomarno je prikimal. Jaz se nisem pridružil njegovemu zaupanju. »To ni jezdni konj v navadnem pomenu besede,« sem dejal. »Pri nas ga imamo za farmo.«

»Hejo, prijatelj,« je odvrnil on, »moje ime je Orme, Gordon Orme; tamle v hotelu stanujem za nekaj časa in dolgočasim se kar peklensko. Ves čas, odkar sem tu, še nisem sedel na spodobnem konju. Strašno bi vam bil hvaležen, če bi smel malce pojahati na tem nepridipravu.«

Brada se mi je pobesila po njegovih besedah; ne vem, ali zato, ker je imenoval našo gostilnico hotel. Vsekako pa je bilo ime, ki ga je izrekel, vzrok, da sem poskočil.

CENE MALIM OGLASOM:

Za oglase, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Če naj pove naslov Oglasni oddelek »Jutra«, je plačati posebno pristojbino 2 Din. Če pa je oglas priobčen pod šifro je plačati pristojbino za šifro 3 Din. Telefonske številke: 2492, 3492

Mali oglasi

Kdor hoče da se mu pošlje po pošti naslov ali kako drugo informacijo tičočo se malih oglasov naj priloži v znamkah sicer ne bo prejel odgovora! 2 Din

CENE MALIM OGLASOM:

Ženitve in dopisovanja ter oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda 1 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 5 Din. Vse pristojbine je uposlati obenem z naročilom, sicer se oglasi ne priobčujejo. Št. ček. rač. pri Pošt. hranilnici v Ljubljani, 11842.

Službo dobi

Deklico event. samo čez dan sprejmem kot pestunjo. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 3876

Prodajalko vestno in pošteno, vešča nemškega jezika, sprejme trgovina perila. Prednost imajo prodajalke iste stroke. Pismene ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Prodajalka perila«. 3873

Mizar. pomočnika samostojnega delavca, ki se razume na riše, sprejme Koprivnikar Emil v Litiji. 3868

Mizar. pomočnika za pohištvena dela sprejme takoj Cvetko Kladnik, Mokronog. 3857

Učenca za trgovino z mešanim blagom, z vso oskrbo sprejme takoj trgovina I. Engelsberger v Tržiču. — Z znanjem nemščine imajo prednost. 3814

Tapet. vajenca s plačilom 30—50 Din tedensko sprejmem v Wolfovi ulici 12, dvorišče. 3968

Knjigovodjo (injo) ter saldo - kontista (injo) iščemo. Pismene ponudbe z označbo zahteve plače je osebno oddati pri Oblačilnici »Ilirija«, Ljubljana — Mestni trg 17/I. 3939

Čevljar. vajenca iz boljše hiše sprejme takoj Nerad, Oplotnica. — Prednost imajo z enoletno učno dobo. 3977

Kuharico z znanjem nemškega jezika in letnimi spričevali iščem. Natopi lahko takoj ali pozneje. — Ponudbe z zahtevkom plače na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Kuharica« za Karlovec«. 3872

Kmečko dekle pridno in pošteno, ki bi se rado naučilo kuhe, staro 16—17 let, sprejmem takoj v službo. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra«. 3327

Oskrbnik oženjen, kateri popolnoma pozna kmetovanje in ki bi tudi delal sam na posestvu, pošten, priden in resen se sprejme takoj ali pozneje na srednje posestvo pri Rajhenburgu. Prednost imajo tisti, kateri so zmožni tudi gozdnega dela, ali absolventi kmetijske šole. Solidni reflektanti naj ee obrnejo na naslov: Dr. B Hafner, Zagreb, Samostanska ul. 16. 3952

Vrtnarja dobrega in z daljšo prakso sprejmemo. — Ponudbe s prepisi spričeval na Kolinsko tovarno d. d. v Ljubljani. — Stanovanje ni na razpolago. 3951

Plačilni natakar kavcije zmožen, išče stalno ali sezijsko mesto. — Nastopi lahko 1. marca. Ponudbe proси na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Plačilni«. 3988

Mlajšo služkinjo dobro in pošteno, ki bi hotela služiti v Srbiji in ki zna delati vsa dela — sprejmem proti mesečni plači 300 Din. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Srbija«. 4012

Knjigovežkega vajenca sprejmem takoj. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Knjigoveški vajenec« 3996

Pek. vajenca krepkega, najraje takega, ki se je že nekaj časa učil, z vso oskrbo v hiši sprejme pekarna Valentin Soklič, Bled II, Rečica. 3974

Vajenca za mehanično delavnico sprejmem takoj. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 4008

Trgovski potniki

Dva potnika verzirana v manufakturi, ki bi obiskovala privatne stranke, sprejmem. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Vztrajnost«. 1847

Potnika zanesljivega in marljivega sprejmem proti proviziji za kraje v Sloveniji. Prednost imajo kolonijalisti in ki z avtom potujejo. Kolekcija majhna. — Stevan Grnjanski, Beograd, Sindjelićeva ulica 6. 3927

Zaslužek

Nikaka umetnost ni vsak dan zaslužiti 200 Din Eksistenca za eno okroglo leto! — Agentje, nabiralci, privatni potovalci! Sedaj je za vse skrajni čas! — Vsak dan prinaša nova presenečenja! — Pobližje v trgovini Šapiera, Ljubljana. 3948

Boljša šivilja gre šivat na dom. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Šivilja 10«. 3994

Korespondentka samostojna v slov., nemščini in hrvaščini, išče postranski zaslužek za par ur dnevno. Cenj. ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Samostojna 455«. 3989

Zaslužek 3—4000 Din mesečno nudim pridnim zastopnikom pri prodaji v vsaki hiši potrebnega predmeta. Lahko in hitro delo, a takoj izplačano provizijo. Vsi, zlasti pa brezposelni ne zamudite te prilike. Ponudbe na naslov: Gvido Premelč, Šoštanj. 3998

Pouk

I. oblastv. koncesijonirana **šoferska šola** Šamernik, Ljubljana Dunajska cesta štev. 36 (Jugoavto). Tel. 2236. Pouk in praktične vožnje. 251

Otvoritev novih tečajev francoščine, nemščine, angleščine, ruščine italijanščine. Moderne metode; temeljito, hitro, zanimivo — Akademsko naobraženi predavatelji Vošnjakova ulica št. 4. Vpisovanje med 10. in 12. ter 18. in 20. uro. 3198

Gospodična bi poučevala srbohrvaščino za nemščino. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 4000

Učiteljica bi poučevala matematiko srednje- in meščanskošolske dijake. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 4001

Službe išče

Brivski pomočnik bubi štucer in onduler išče službo. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Dobra moč«. 3850

Šivilja išče službo. Najraje bi šla kot stalna pomočnica v kako manjšo delavnico. Nastopi lahko takoj. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Dobra šivilja«. 3846

Kot skladiščnik inkasant sluga ali slično iščem službo Kdor mi pomaga do nje, dobi nagrado. Delodajalcu dam event. garancijo. Cenjene dopise na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Delaven 25«. 3805

Korespondentka samostojna in z večletno prakso, perfektna v nemščini in slovenščini, želi premeniti službe Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Perfektna korespondentka«. 3784

Vzgojiteljica inteligentna in izobražena, stara 23 let, zmožna slov., srbohrv., nemščine, angleščine in klavirja, želi službo pri fini rodbini. — Ponudbe z navedbo plače na ogas. oddelek »Jutra« pod »Potrpežljiva in vestna«. 3783

Lesni manipulant ali žagovodja izurjen v manipulaciji lesa za tu- in inozemstvo, vešč vseh pisarniških poslov, ki obvlada slov., hrvatski in nemški jezik išče službe. Cenjene ponudbe na podružnico »Jutra« v Mariboru pod značko »Energija 33«. 3836

Odvetniški uradnik z osemletno prakso, 28 let star, maturant, izvežban v odvetniških in notarskih poslih, perfekten strojepisec in stenograf. želi premeniti dosedanjo službo — najraje v Ljubljano, event. gre tudi na deželo. Cenj. ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Prvovrstna moč št. 333«. 3925

Absolvent rud. šole z dolgoletno jamsko prakso, zmožen samostojnega vodstva jame, jamnomerstva in pisarniških del, išče službe. Cenjene ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Nadpaznik« 3973

Ključavničar. obrti se želi izučiti 16 let star fant, poštenih kmečkih staršev — v mestu ali na deželi. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 5 400

Prodam

Škartnih spremnic z jugosl. znamkami, po 25 kg, prodam 2 vreči. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Še pombirani«. 3915

Tenor banjo nov poceni prodam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 3879

Puhasto perje kg po 38 Din razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. Potem često belo gosje kg po 130 Din in čist beli puh kg po 300 Din. L. Brozović, Zagreb, Ilica št. 82. — Kemična čistilnica perja 262

Masivno barako za prestaviti, a sobo in kuhinjo, prodam na Kodeljevem, Slomškova ulica št. 17. 3866

Radio

Radio štiricevni »Hartley« vsled opustitve poceni proda Šedej, Celovška cesta 21. 3799

Motorna vozila

Kupim avto dobro ohranjen, štirisedežen, proti takojšnjemu plačilu. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Ford, nova tipa«. 3960

Avto »Ford« čisto nov, moderno opremljen, štirisedežna limuzina, naprodaj. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 3148

Kupim

Vreče za oglje kupi družba »Ilirija«, Dunajska 46, telefon 28-20. 3920

Obroče za sode 45 mm širine, vsako množino kupim. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 3820

Sode od jedilnega in strojnega olja, vsako množino kupim. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 3819

Posestva

10 stavbnih parcel v ceni 6—25.000 Din naprodaj v Ljubljani — na Osojah. Solnčna lega z lepim razgledom, vodovod in elektrika. — Pojasila daje Janko Stare, Komnik — Perovo 40. 3406

Kupim hišo v ljubljanski okolici — pripravno za obrtnika, v ceni do 75.000 Din. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Orgen« 3843

Lepo zemljišče ca 6000 m², za glavnim kolodvorom v Ljubljani poceni naprodaj. Ponudbe na ogas. oddelek »Jutra« pod »Zemljišče«. 3930

Lepa parcela vogalna, v Sp. Šiški naprodaj. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 3962

Posestvo z dobro vpeljano trgovino kupim proti takojšnjemu plačilu. Ponudbe na naslov: Anton Kužnik, St. Lovrenc p. Vel. Lo'a, Dolenjsko. 3965

Parcela od 400—700 m² kupim na južni periferiji mesta. Ponudbe s ceno in opisom na naslov: I. Slokan, Kolesijeska 7. 4013

Lepo posestvo kupim v Sloveniji ali v bližini Zagreba, z dobrim stanovanjskim in gospodarskim poslopjem, v površini 10—50 jutrov. Pobližje agencija Intermisor, Zagreb, Ilica 52. — Tel. 21-64. A. 30. 3949

Dvorec s parkom v Sloveniji kupim za poveljno ceno. Na posestvo ne reflektiram. — Pobližje agencija Intermissor, Zagreb, Ilica 52. Tel. 21-64. 3949

Hočete kupiti ali prodati hišo, vilo, posestvo, oddati ali dobiti stanovanje — obrnite se na posredovalno in informacijsko pisarno Ivan Dragiš, Ljubljana, Frančiškanska 8. 3987

Realitetna pisarna Društva hišnih posestnikov v Ljubljani, Salendrova 6 proda v Ljubljani med drugimi:
NOVO VILO s 4 stanovanji za 600.000 Din;
NOVO STAVBO, zazidanih 300 m², z velikim vrtom, za tovarniško podjetje, za 650.000 Din;
HIŠO, prenovljeno, s poslovnimi prostori in velikim dvoriščem, v bližini kolodvora za Din 600.000;
POSLOPJE s krasnim velikim stavbiščem, v sredini mesta za 400.000 D 3991

Trgovska hiša naprodaj na prometni točki prometnega kraja — sestoječa iz velikega trgovskega lokala, 6 skladišč in lepega stanovanja. Hiši je priključena tudi hišica s trisobnim stanovanjem. — Trgovina kakor tudi skladišča so opremljena z vsem premičnim in nepremičnim inventarjem. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 4014

Velika parcela 10.000 m², najlepša v Ljubljani, za sanatorij ali kaj sličnega, industrijo, oziroma podjetje, več parcel, šupe, hlevi, delavnice, skladišča in stanovanjska hiša takoj na razpolago, pod zelo ugodnimi pogoji naprodaj. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 4016

Vrednote

20 % bone kupuje po najvišji dnevni ceni Prometna bančna družba Maribor, Cankarjeva ul. št. 14. 3297

20% bone kupim in plačam najbolje. Oskar Adamič, Ljubljana, Selenburgova ulica 7. — »Sana«. 3697

20 % bone kupi Uran Franc, Ljubljana, Dunajska cesta štev. 46 Telefon 2820. 4032

20 % bone proda I. Somrak, Sv. Petra cesta 16. 4003

Pohištvo

Kompletno spalnico iz trdega lesa in druge predmete v popolnoma dobrem stanju prodam po zelo nizki ceni. Zglasiti se je v trgovini v Medvodah št. 9-a 3929

Oblačila

Maske svilene, elegantne in domine poceni. Bohoričeva št. 13. 3967

Prehrana

Dekle staro 16—20 let, ki ima dober poslub in veselje do godbe, ki nima roditeljev, vzamem za svojo. — Epih Mate, kapelnik i posestnik — Fara pri Kočevju. 3853

Bi se li mogoče našlo kje usmiljeno srce, ki bi vzelo 8 let staro deklico za svojo — radi gmotnih razmer. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 3999

Lokali

Poslovne lokale v centru Ljubljane, kjer je najživahnejši promet, oddam s 1. majem za poslovne ali pisarniške namene — 3—5 krasnih sob skupaj ali posamezno Ugodna prilika za zdravnika, inženjerja ali gospodarska podjetja vseh vrst. Dopise je nasloviti pod šifro »Centrum Ljubljane« na oglasni oddelek »Jutra«. 3416

Več poslovnih in pisarniških lokalov oddamo s 1. novembrom na Miklošičevi cesti v Ljubljani. — Vprašanja na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Poslovni prostori I« 3946

Obrtniški lokal primeren tudi za pisarno oddamo takoj sredi Ljubljane. Vprašanja na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Obrtniški lokal D«. 3947

Skladišče in pisarno s souporabo, v centru mesta ugodno oddam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 3959

V najem

Gostilno vzamem v najem eventuelno tudi na račun. Posedujem osebno pravico in sem kavcije zmožen. Prevzamem takoj ali pozneje. Pismene ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Prometna 26«. 240

Mesnico dobro vpeljano oddam z majem v najem v Domžalah št. 88. 3961

Gostilno dobro vpeljano vzamem na račun ali v najem. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 3970

Les

Ahacijevega lesa večjo množino ugodno proda Janko Stare, Kamnik-Perovo. 3604

Stanovanja

Stanovanje tri ali dvosobno, s pritiklinami, mirno in solidno, iščem za maj. Ponudbe pod »Solidna in mirna stranka« na oglasni oddel. »Jutra«. 3743

Stanovanje 2—3 sob, v Sp. Šiški, v bližini gorenjskega kolodvora, stare cerkve ali občine išče mirna stranka za takoj ali pozneje. Plača do 1000 Din mesečno. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »1000«. 3963

Večje stanovanje oddamo s 1. majem na Miklošičevi cesti v Ljubljani. Vprašanja na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Večje stanovanje III«. 3945

Opremljeno stanovanje 2 sob in kopalnice oddam Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 3941

Stanovanje 1—2 sob in pritiklin, ob Dunajski cesti išče s 1. majem tričlanska družina. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 3923

Sobo in kuhinjo s pritiklinami išče mirna in enačna stranka (1 oseba) za majev termin. Plačuje točno. Ponudbe z navedbo cene na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Stanovanje 25«. 3955

Trisobno stanovanje s pritiklinami solnčno in parketirano, opremljeno oddam s 1. marcem na Tržaški cesti 26/II. 3962

Stanovanje sobe, kuhinje in pritiklin takoj oddam na Tržaški c. št. 26/II. 3961

Solnčno stanovanje lepo, dvosobno, predsoba, kopalnica in druge pritikline oddam s 1. marcem 1930. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 3971

Sobe

S 1. majem oddam sredi Ljubljane, na najbolj prometni točki in v eni najlepših ljubljanskih hiš, **2 krasni prazni sobi** ki merita à 27 in 33 m². Sobi sta zelo pripravni za vsak boljši poslovni obrat. K njima je event. mogoče dobiti še nekaj manjših sob in stranskih prostorov. — Cenjene ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Izredno ugodna pozicija«. 3415

2 veliki prazni sobi za pisarno ali solidni stranki takoj oddam. Pojasnila v Tavčarjevi ulici štev. 12/I, levo, vrata 4. 3748

Sobo z 2 posteljama pripravna za dijake, oddam. Naslov v oglasnem oddelek »Jutra«. 3854

Veliko lepo sobo z balkonom, elektriko in separatnim vhodom oddam Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 3984

Sobo z 2 posteljama oddam takoj ali s 15. februarjem v Židovski ul. št. 6. 3995

Separirano sobo z elektriko in parketom oddam s 15 februarjem 2 osebama. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 3992

Lepo sobo v centru mesta takoj odda boljša stranka. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 3990

Zdravstvo

Železnato vino lekarnarja dr. G. Piccolija v Ljubljani, krepča oslabele, malokrvne, odrasle in otroke. 229

Ribje olje - vitamini Prispela mi je iz Norveške nova pošiljka ribjega olja, prvovrstne kakovosti. Kakor so na Dunaju izvedeni poskusi pokazali, vsebuje to olje, poleg potrebne množine joda in maščobe tudi toliko vitaminov, kot to zahtevajo najstrožji predpisi. Lekarna G. Bakarčič, Ljubljana, Sv Jakoba trg št. 9 1965

Dopisi

Trgovec star 45 let, želi znanja s starejšo gospodično ali vdovico, radi ženitve. — Pismene ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Doler«. 3980

Šofer Pucelj Ivan! Kdor bi vedel za njegov sedanji naslov (ali iskani sam) naj blagovoli ta naslov sporočiti: Dr. Vladimir Knaflič, odvetnik v Ljubljani, Miklošičeva cesta 16, telefon 2611. 3931

12626 Vse kar je pravi Dvigni pismo. 3932

Mladenič star 18 let, srednje postave želi radi pomanjkanja znanja tem potom spoznati mladenko, čedne postave, staro 16—18 let. Cenj. dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Pustna zabava«. 3966

V oglasnem oddelku »Jutra« je dvigniti sledeča pisma: Avto 1930, Agilnost 1190, Akademik, Bandit, Bližina centra, Cvetko, Srečko, Centra, Centrum 25, Cvetko - Srečko - Zvonko, Celjski, Cena je količina, Doga, Dosmrtna preskrba, Dr. K., Dobro prijateljstvo, Dober kup, Dom dobre gospodinje, Domačo hrano, Diskrecija 3199, D. F., Dobro ohranjen, Dobra kuharica, Dijakinja 18, Domačin 3731, Epizoda, Finesa tudi v srcu, Francoščina, Garantirano zanesljiv s kavcijo, Humorist, Hiša 212, Hvaležna, C. Hruško, Hribar, Izurjena, strojepiska, Inženjer-kemik, Krasno stanovanje, Klavirčitre, Kupec, Kakor se ravna z ljudmi, K. S. 30, Krenner, Kavcija, Kovačnica, Lokal za 1. maj, Lepo posestvo, Srečno, Ljubljana 2305, Ljubljančan, Ljubiteljica otrok, Ljubljančan 30, Mlin 1196, Mesečno 1303, Manufakturistinja, Mlekarna, Miza 22, Mirno življenje 3629, Moč značaja, M. M., Mlekarna in slaščičarna, Mesarija, Mehanika 8, Mehanična obrt, Motor 50, Nesebična ljubezen, Nemška konverzacija, Neoženjen mlinar, Nazor, Nujno, Nemka, Nenavadno ugodna prilika, Oskrba 21, Okolica centra 3, Osebna pravica, Osamljena idealistka, Oskrbnik vrtnar, Osemključni stroj, Pomoč G. P., Praga 3488, Pridna in poštena, Potnik v tekst. stroki, Plemenit značaj, Prijeten dom, Pomlad, Poslovodja, Pult, Promet, Prometna gostilna Pošteno srce, Posestvo v Ljubljani, Prezidava, Resni kupec, Rešil bom Te brige, Rože v samoti, Risar, Resna, Resno C. C., Resna ponudba, Samostojnost 612, Slovenija, Simpatija 100, Skozi trnje do sreče, Sigurna bodočnost, Sirota 16, Smisel za prijetni dom, Sobarica, Sreča 1809, Spalnica 3080, Sposobnost, Spretna moč, Sposoben vrtnar, Snažnost Tri odrasle osebe, Tvornica d. d., Trafika, Takoj 6 Tekač, Točna informacija, Uradnik, Uradnica 1060, Učenca 1713, Upokoj. vdovec, Ugodno 1000, Ura, Vaja, Veselitev v aprilu, Večji mlin, Vzamem, Vrtnarski strokovnjak, W 1411 Vesten gostilničar, Višji drž. uradnik, V., Veigdar hvaležna, Zvesta pomoč, Znanje 3511, Zakonca 3562 Zeleni maj 3474, Zračna soba, Zaupanja vredna oseba, Zobotehnik Ljubljana, Zlata jama 3640, Zanesljiv 9911, Zobotehnik.

Ženitve

Trgovka z lastno trgovino, stara 24 let, želi znanja v svrho možitve z gospodom do 35 let starim, če mogoče z nekaj premoženja. — Ponudbe s sliko na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Možitev«. 3978

Glasbila

Kratek klavir poceni prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 3859

Živali

Mlad psiček (jazbečar) temnorujave barve se je zatekel. Dobi se pri Primožiču, Komenskega ulica 26. 3921

Izgubljen

Poročni prstan se je našel. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 4010

Stroji

Dieslov motor 50 HP, z električno centralo, prodamo zaradi preureditve obrata. Naprava je primerna za privatno in javno električno centralo. Vprašanja na ogl. odd. »Jutra« v Ljubljani pod naslovom »Nenavadno ugodna prilika«. 3727

Pletilni stroj 10/90 ali 10/100, dobro ohranjen kupim. Sprejmem **izurjeno pletilijo** po možnosti z lastnim strojem. Čuden, Ločanska cesta 2. 3969

Pletilni stroj osemključni, dobro ohranjen prodam Zanesljiva oseba ga dobi event. tudi na obroke. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 3953

Lokomobilo rabljeno, toda v prav dobrem stanju, kompletno, 30—35 HP kupim takoj. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Pogon 30«. 3993

Šivalni stroji Haid & Neu, na ugodne obroke »Centra«, Miklošičeva cesta 7/III, Ljubljana 57

Obrt

Strojno pletenje Izdelujem vse vrste (»karo« uzorce) puloverje, telovnike itd. kom. po 12—15 Din tregovcu, ki da lastno volno. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Lepo izdelano«. 4017

Razno

Novosti! Novosti! Železna služinska Brozovič patent postelja zložljiva, s tapeciranim madracom, zelo praktična za vsako hišo, hotele, prenočišča, nočne službe in za potujoče osebe stane Din. 450.— Raspošiljam po poštnem povzetju.

Lesena patent postelja zložljiva, s tapeciranim madracom, zelo praktična stane Din. 280.—

Ležalka za vrtnarje — (Liegestuhl) najnovije vrsti stane Din. 150.—

L. BROZOVIČ, Zagreb, Ilica 82.

Damskega frizerja ki zna dobro ondulirati in na bubi striči, ki reflektira na stalno mesto in ki se hoče priučiti barvanju las, sprejme specijalni damski salon. Nastop možen takoj ali čez 14 dni. Pobližje se izve v damskem salonu Bora, Novi Sad, Pašićeva ul. 26. 3260

G. Th. Rotman:

Bratec Branko in sestrica Mica

(Pravljica s slikami)

(Ponatis prepovedan)

91.

Dan je že bil, ko je stal z vile pred hišico. Žabec je še vedno sedel v travi in začudeno gledal bratca Branka. »Kako je pa to, ali si res ti ali nisi?« je zaregljal. Toda Branko ga je pobral in šel v hišo. Žena je sedela za mizo, tudi cvetlice so še stale tam; a miškov ni bilo več videti, zbali so se bili in pobegnili. Lahko si mislite, kako se je starka razveselila, ko je dobila svoj denar nazaj! Bratec Branko je moral sesti za mizo in vse povedati, kaj se je bilo zgodilo z njim in njegovo sestrico. Ko je končal, je videl, da ima stara ženica solzne oči.

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojzij Novak. Vsi v Ljubljani.